

DUMNEZEIEȘTILE ȘI SFINTELE

LITURGHII

ALE CELOR DINTRU SFINȚI
PĂRINȚILOR NOȘTRI
IOAN GURĂ-DE-AUR,
VASILE CEL MARE
și
GRIGORIE DIALOGUL

PRECUM ȘI
RÂNDUIALA VECERNIEI, UTRENIEI
CA ȘI ALTELE DE TREBUINȚĂ
LA SFINTELE SLUJBE

CU BINECUVÂNTAREA
ÎNALTPREASFINȚITULUI
LUCIAN MUREȘAN
ARHIEPISCOP ȘI MITROPOLIT
DE ALBA IULIA ȘI FĂGĂRAȘ

ROMA - BLAJ 1996

RÂNDUIALA DIACONIEI SAU CUM SLUJEȘTE DIACONUL CU PREOTUL LA VECERNIA CEA MARE, LA UTRENIE ȘI LA LITURGHIE

Cade-se a ști că Diaconul niciodată nu se îmbracă la Vecernie și la Utrenie, decât numai la Vecerniile Sâmbetelor și la Utreniile Duminecilor de peste tot anul. De asemenea, la Vecerniile și Utreniile sărbătorilor Domnului și ale Maicii lui Dumnezeu. Tot astfel, se îmbracă la Vecerniile și la Înaintesfințitele sfințelor și marilor Paresimi și la sărbătoarea Bunei-Vestiri, și la Privegherea sfințelor Patimi și peste tot, la toate Vecerniile la care se face leșire. Precum și la Utreniile la care se cântă Doxologia cea mare și la toate Liturghiile de peste tot anul, când va vrea să slujească.

RÂNDUIALA PRIVEGHERII

Apropiindu-se vremea Vecerniei celei mari, merge Preotul cu Diaconul și fac 3 metanii înaintea Icoanei Domnului Hristos, în vreme ce toți Frații șed; de asemenea fac 3 metanii și înaintea Icoanei Născătoarei de Dumnezeu, una înaintea ușei celei din mijloc și, către strane, câte una. Apoi intră în Altar. Și Diaconul, luându-și Stiharul și Orarul și închinându-se de 3 ori către răsărit, merge înaintea Preotului și zice: *Binecuvântează, Stăpâne, Stiharul împreună cu Orarul.* Și Preotul le binecuvântează, zicând: *Binecuvântat este Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.* Apoi se îmbracă fiecare cu hainele sale.

Aceasta acum nu se face așa, ci Preotul se închină singur și singur îmbracă Epitrahirul și Felonul, și merge de cădește, în vreme ce Cetețul ori Paraclisiarhul ține sfeșnicul și zice: *Porunciți.* Și mergând înaintea lui cu lumini aprinse, Preotul iese pe sfintele uși și cădește toată Biserica, după obicei; și când zice Paraclisiarhul, înaintea sfințelor uși: *Porunciți,* se scoală toți. Iar Preotul cădind toată biserica, iese și în Pridvor și, cădind și acolo, intră din nou pe poarta cea mare și zice cu glas lin: *Doamne, binecuvântează!* Și cădind iarăș sfintele Icoane, intră pe sfintele uși și cădind sfânta Masă, zice cu glas mare: *Mărire sfintei și celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.* Și după *Amin,* Cel mai mare, ori Călugărul de rând, cântă *Psalmul de începere.* Iar Preotul, închizând sfintele uși, stă în lăuntru sfântului Altar. Și când ajung să cânte: *Deschizând tu mâna ta...*, iese, împreună cu Canonarhul, și fac o metanie în mijloc și apoi Preotul se duce la locul său; iar Canonarhul zice Stihurile, stând în mijlocul Bisericii. Iar când cântă: *Toate întru înțelepciune le-ai făcut...*, merge Preotul și zice *rugăciunile Vecerniei*, stând cu capul descoperit, în fața sfințelor uși. Și după ce le-a sfârșit, zice *Ectenia cea mare.*

Iar Diaconul se îmbracă la al 3-lea Antifon al Psaltirei și zice *Ectenia cea mică*; iar *de nu este* Stihologie, se îmbracă în vremea când se zice Psalmul de începere și zice *el* *Ectenia cea mare.*

Aceasta se face așa, *de cumva este* Priveghere. *Iar dacă nu este* Priveghere, nimic din acestea nu se face, nici metanii, nici nu cădește întâi Preotul, nici nu se deschid sfintele uși; ci stând înaintea sfințelor uși, cu capul descoperit, îmbrăcat cu Epitrahirul, zice Preotul, cu glas mare: *Binecuvântat este Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și...* Și cel mai mare, ori Călugărul de rând, zice *Psalmul de începere*, iar Preotul zice *rugăciunile Vecerniei.* Și după ce le-a sfârșit, Preotul ori Diaconul, stând în locul obișnuit, zice *Ectenia cea mare: Cu pace Domnului să ne rugăm,* și celelalte.

Cade-se a ști, că sfintele uși niciodată *nu se deschid*, decât numai la începutul Vecerniei celei mari, și când cădește însuși Preotul, adică la toate Intratele Vecerniilor, și ale Liturghiei, și ale sfintei Evanghelii. De asemenea se deschid și la: *Cu frica lui Dumnezeu,* până la sfârșitul dumnezeieștii Liturghii.

Cade-se a ști, că de nu se va fi îmbrăcat Diaconul la începutul Vecerniei, se îmbracă în vremea când se cântă al 3-lea Antifon al Psaltirei, de cumva este Stihologie; iar de nu, când se cântă Psalmul de începere, *se îmbracă așa*, precum s-a zis: Face închinăciune Celui mai mare, și intră prin ușa de lature în sfântul Altar, unde află pe Preot stând – căci acesta a intrat mai înainte. Și luându-și Stiharul și Orarul, merge la Preot, și zice: *Binecuvântează, Stăpâne, Stiharul împreună cu Orarul.* Iar Preotul le binecuvântează, zicând: *Bine este cuvântat Dumnezeuul nostru, totdeauna...* Și așa îmbrăcându-se, după ce se sfârșește Stihologia, iese și stă în locul obișnuit, și zice *Ectenia cea mică: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm,* și celelalte; și Preotul, cu glas înalt: *Că a ta este domnirea, și a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui...* - Și apoi se cântă: *Doamne, strigat-am...* Și în vremea cântării, ia Diaconul cădelnița, și punând tămâie, vine la Preot, care este încă în lăuntru sfântului Altar, și zice: *Binecuvântează, Stăpâne, tămâia.* Iar Preotul o binecuvântează, zicând: *Bine este cuvântat Dumnezeuul nostru, totdeauna...* Și cădește Diaconul sfântul Altar, și biserica toată; și întorcându-se, pune cădelnița la locul ei, și așteaptă acolo. Iar când se cântă *Mărire...* Și *acum...* se îmbracă Preotul cu Epitrahirul și cu Falonul, și *se face Intratul:* la Diaconul cădelnița, și punând tămâie, și cerând binecuvântare, după cum am spus, iese împreună cu Preotul, prin partea de către miazănoapte; și deschizându-se sfintele uși, și mergând înainte doi Ceteți cu lumânări aprinse, și cu ei Diaconul cu cădelnița, iese la urmă și Preotul, cu Falonul lăsat în jos, și se duc la locul obișnuit, unde Ceteții pun sfeșnicele în mijlocul bisericii, de amândouă laturile, iar Preotul se oprește în fața sfințelor uși; și se oprește și Diaconul, de-a dreapta Preotului, puțin întors spre Preot, și plecând puțin capul, și ținând Orarul cu trei degete ale mâinii drepte, zice încet, încât să audă numai Preotul: *Domnului să ne rugăm.* Iar Preotul zice

în taină rugăciunea aceasta: *Seara și dimineața, și la miazăzi...* Și după înalță capetele, și zice Diaconul către Preot, arătând totodată cu Orarul către răsărit, ținându-l cu trei degete ale mâinii drepte: *Binecuvântează, Stăpâne, sfânta Intrare.* Iar Preotul binecuvântează spre răsărit zicând: *Bine este cuvântată Intrarea Sfinților tăi, Doamne, totdeauna...* - Apoi Diaconul merge, și cădește sfânta Icoană de pe strana Celui mai mare, și pe Mai marele însuși, și iarăși vine la locul, unde a stat mai înainte, și așteaptă sfârșitul Stihului. - Iar după ce se sfârșește Stihul, merge Diaconul la mijloc, și cădind cruciș, zice cu glas înalt: *Înțelepciune, drepti! Și Cel mai mare, ori Călugărul de rând, cântă îndată: Lumină lină...* Iar Ceteții ridicând iarăși lumânările, merg înainte până la sfintele uși. Și Diaconul intrând în lăuntru sfântului Altar, cădește sfânta Masă. Iar Preotul închinându-se înaintea sfintelor uși, și sărutându-le, intră, și se închid sfintele uși. - Iar dacă se sfârșește *Lumină lină...* zice Diaconul: *Înțelepciune, să luăm aminte.* Și se cântă Prohimenul zilei. Și sfârșindu-se acesta, iese Diaconul, și stând în locul obișnuit, zice: *Să zicem toți din tot sufletul...* și celelalte. Și după Exclamație, zice Preotul: *Pace tuturor!* Diaconul: *Capetele noastre Domnului să la plecăm.* Și Preotul zice rugăciunea: *Doamne Dumnezeu nostru, cel ce ai plecat cerurile...* Și Exclamația: *Fie puterea împărăției tale binecuvântată...* - Și după Exclamație, se cântă *Stihirile Litiei*, după care, Diaconul intră, și luând cădelnița, și punând tămâie, și cerând binecuvântare după obicei, iese împreună cu Preotul, pe partea dinspre miazănoapte, sfintele uși fiind închise, și mergând înaintea lor cu lumânările, trec prin ușa cea mare, și cu ei toți Frații, și se opresc în Pridvor; iar în vreme ce Frații cântă, Diaconul îi cădește pe toți, după obicei. - Iar după terminarea Stihurilor, stând în locul obișnuit, zice: *Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău, și binecuvântează...* până la sfârșit; și se cântă *Doamne miluiește* de 3 ori. Apoi iarăși zice: *Încă ne rugăm...* și se cântă *Doamne, miluiește* de 3 ori. Și iarăși zice: *Încă ne rugăm pentru (Arhi-) Episcopul (cutare), și pentru servul lui Dumnezeu Ieromonahul (cutare), și pentru toți Frații cei întru Hristos... Pentru ca să se păzească...* și *Pentru ca să se audă...* Apoi zice preotul: *Pace tuturor!* Diaconul: *Capetele noastre Domnului să le plecăm.* Și se întoarce Preotul spre apus, iar Diaconul stă de-a dreapta lui, ținând Orarul cu trei degete ale dreptei. Și zice Preotul cu glas mare rugăciunea aceasta: *Stăpâne mult milostive, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeu nostru...* - Și în vreme ce se cântă *Stihurile* de la Stihovă, mergând înainte cu lumânările, intră toți în biserică; iar sfeșnicele se așează de amândouă laturile Tetrapodului gătit de mai înainte, și pe care e așezată o farfurie cu grâu și cu cinci pâini; iar de amândouă laturile farfuriei sunt așezate, de-a stânga, vinul, iar de-a dreapta, untul de lemn. Iar Preotul împreună cu Diaconul se opresc înaintea Tetrapodului. - Și după ce s-au sfârșit *Stihurile* de la Stihovă, se zice: *Acum slobozește pe robul tău, Stăpâne... Sfinte Dumnezeule...* și după *Tatăl nostru*, zice Preotul cu glas înalt: *Că a ta este împărăția...* Și se cântă *Troparul* zilei. - Iar de este Duminecă: *Născătoare de Dumnezeu Fecioară...*, de 3 ori; iar de este pomenirea mare a vreunui Sfânt: *Troparul* Sfântului de 2 ori, și *Născătoare de Dumnezeu...*, odată; iar de este vreo sărbătoare a Domnului, ori a Maicii lui Dumnezeu: *Troparul* sărbătorii, de 3 ori. - Deci, când se cântă *Troparul* cel mai de pe urmă, cu glas mare și rar, Diaconul, cerând mai întâi, și primind binecuvântare de la Preot peste tămâie, cădește pâinile de jur împrejur cruciș, apoi pe Egumen, și iarăși pâinile, numai din față. Iar apropiindu-se Preotul, Diaconul stă de-a dreapta lui, ținând în mâna stângă cădelnița, iar cu trei degete ale dreptei ținând Orarul. Și după ce se sfârșește *Troparul*, Diaconul, arătând cu Orarul spre cele cinci pâini, zice: *Domnului să ne rugăm!* Iar Preotul zice rugăciunea: *Doamne Isuse Hristoase Dumnezeu nostru, care ai binecuvântat cele cinci pâini...* Și când zic Frații: *Bine voi cuvânta pe Domnul...*, Preotul împreună cu Diaconul intră în sfântul Altar. Iar Frații zic psalmul, până la: *Nu se vor lipsi de tot binele.* Iar Preotul, din altar, cu glas înalt: *Binecuvântarea Domnului să vină peste voi, cu al său dar, și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.* Și așa se dezbracă de veșmintele cele sfinte, și ies. - Și când se face Citire, zice Preotul: *Pentru rugăciunile sfinților Părinților noștri...*

Iar de nu este *Priveghere*, după sfârșitul *Stihurilor* de la Stih, intră Preotul în sfântul Altar, și după *Sfinte Dumnezeule...* zice cu glas înalt: *Că a ta este împărăția...* și se cântă *Troparul*; iar după *Tropar*, Diaconul, stând afară, zice cu glas: *Binecuvântează...* Și Preotul, din lăuntru: *Cel ce este binecuvântat Hristo Dumnezeu nostru...* Și se cântă: *Întărește Dumnezeule...* Și Preotul zice cu glas domol: *Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi.* Frații: *Ceea ce ești mai cinstită...* Și iarăși Preotul, încetinel: *Mărire ție, Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.* Și Frații zic: *Mărire... Și acum... Doamne, binecuvântează!* Iar Preotul, deschizând sfintele uși, și lăsând în jos Falonul, în vreme ce Diaconul stă afară de-a dreapta, ținând Orarul ca de obicei, spune Dezlegarea aceasta: *Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicii sale, ale sfinților, măriților, și întru tot lăudaților Apostoli, și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască, și să ne mântuiască, ca un bun și iubitor de oameni.* - Iar de este vreo sărbătoare a Domnului, face Dezlegarea potrivită sărbătorii; iar de este amintirea vreunui Sfânt mare, rostește în Dezlegare și numele Sfântului.

Iar de este *Litie*, după Dezlegare, luând Diaconul cădelnița, iese împreună cu Preotul, mergând înainte cu lumânări, și se face totul neschimbat, precum s-a scris mai înainte, la *Vecernia* cea mare.

LA UTRENIE

De este *Priveghere*, după sfârșitul Citirii, Cel mai mare, ori Călugărul de rând, zice îndată Șasepsalmul; iar de nu este *Priveghere*, Dumineca, se cântă Canonul Treimii și, la sfârșit, *Cuvine-se cu adevărat...*

Să se știe că *la Miezunopter* Ectenia cea mare se face afară de sfintele uși, și Preotul, stând în fața sfintelor uși, spune Ectenia cea mare: *Miluieste-ne pe noi, Dumnezeule... Încă ne rugăm ca să se păzească sfânt lăcașul acesta...* Și se cântă *Doamne, miluieste*, de 40 de ori, și se face Dezlegarea și se pune Citire.

Iar *la Utrenie*, Preotul intră în sfântul Altar și, luând Epitrahirul și deschizând numai perdeaua Altarului, zice cu glas înalt: *Bine este cuvântat Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.* Și se cântă *Sfinte Dumnezeule* și Psalmii obișnuiți și iarăși *Sfinte Dumnezeule* șcl. Iar în vreme ce se cântă acestea Preotul, ieșind pe laturea cea dinspre miazănoapte, cădește Altarul și Biserica toată și pe Frați și Pridvorul; și după *Tatăl nostru*, zice cu glas înalt: *Că a ta este împărăția.* Iar cei ce cântă și cel ce cădește să aibă grijă ca, atunci când zice Exclamațiile, să se afle în fața Icoanei lui Hristos. Iar după ce a cădit Biserica toată și după ce s-au sfârșit Troparele ce se cântă de obicei, Preotul, înălțându-se, în sfântul Altar, zice cu glas mare: *Mărire sfintei, celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi...* Și Cel mai mare ori Călugărul de rând zice îndată Șasepsalmul. Iar când se începe *Doamne, Dumnezeul mântuirii mele...* iese Preotul și stă înaintea sfintelor uși, cu capul descoperit, și zice în taină *rugăciunile Utreniei.* Iar după ce se sfârșește Șasepsalmul zice Ectenia cea mare și apoi se cântă *Dumnezeu e Domnul* - și cealaltă urmare, după obicei. Iar după fiecare Catismă zice Preotul Ectenia cea mică și apoi, cu glas, la Catisma cea dintâi: *Că a ta este domnia...*, la a doua: *Că bun și iubitor de oameni...*, iar la Polieleu, ori la *Fericii cei fără prihană...*: *Că s-a binecuvântat numele tău...*

Iar când se cântă *Treptele*, intră Preotul împreună cu Diaconul înălțându-se în sfântul Altar și, binecuvântând Preotul Stiharul, Diaconul se îmbracă după obicei; asemenea se îmbracă și Preotul, cu Epitrahirul și cu Falonul. Și după ce se sfârșesc Antifoanele se cântă Prohimenul sărbătorii, ori al Duminecii, și apoi zice Diaconul: *Domnului să ne rugăm.* Și Preotul, cu glas înalt: *Că sfânt ești, Dumnezeule nostru...* Și se cântă: *Toată suflarea.* Și Diaconul: *Înțelepciune, drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie.* Iar Preotul: *Pace tuturor.* Și îndată: *La citirea sfintei Evanghelii de la* (cutare). Și poporul: *Mărire ție, Doamne, mărire ție.* Diaconul: *Să luăm aminte.* Și Preotul citește Evanghelia. Iar după Evanghelie cântă Frații: *Învierea lui Hristos văzând*, - de este Duminecă - și *Psalmul 50*, cu cântare lină. Iar Preotul, purtând Evanghelia înaintea pieptului, iese și stă în mijlocul Bisericii și Cetelul ori Paraeclesiarhul stă de-a dreapta lui, ținând sfeșnicul cu lumânarea aprinsă, și Frații fac sărutarea sfintei Evanghelii, după obicei. - Iar în alte sărbători nu se face sărutarea, numai Dumineca -. Apoi se cântă Troparele obișnuite. Iar Diaconul ieșind, stă în locul obișnuit și zice cu glas mare: *Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău...* Și se cântă *Doamne, miluieste*, de 12 ori, și apoi Preotul: *Cu mila și cu îndurărilor...*

Iar în vreme ce se cântă *Canoanele*, iese Preotul și stă în strana cea dreaptă, în locul obișnuit; iar Diaconul, primind binecuvântare peste tămâie, cădește întâi Altarul întreg; apoi iese pe laturea cea dinspre miazănoapte și, cădind în chipul crucii înaintea sfintelor uși, tămâiază întâi Icoanele cele din laturea dreaptă, toate, și merge la Hramul bisericii și, făcând înaintea lui cu cădelnița semnul sfintei cruci, se întoarce spre apus. Și stând în mijlocul Bisericii, cădește cruciș și merge de cădește întâi Icoana cea de la strana Celui mai mare, apoi pe Cel mai mare și, pe rând, pe Frații din strana dreaptă. Iar după ce a cădit toate Stranele, stă în mijloc și, privind spre miazăzi, face cu cădelnița cruce. Iar când cădește i se închină cei pe care îi cădește și se închină și el puțin. Iar după ce a făcut cruce cu cădelnița, merge la Strana stângă și, după ce cădește și acolo sfintele Icoane, cădește și pe Frați, începând de din sus, de la Icoane, și mergând cam până la ușa cea mare, tot așa închinându-i-se lui, iar el închinându-se puțin. Iar dacă a sfârșit și cu Strana aceea, stă iarăși în mijloc, cu fața spre miazănoapte, și făcând cu cădelnița cruce, iese în Pridvor; și după ce a cădit și acolo pe toți intră pe ușa cea mare. Și cădind cruciș spre răsărit, tămâiază pe Cel mai mare; și iarăși în mijloc face cu cădelnița semnul crucii și, cădind sfintele Icoane, intră și pune cădelnița la loc; și ieșind se închină puțin Celui mai mare, de departe, și se oprește în locul obișnuit.

Iar după sfârșitul Cântării III, zice Diaconul: *Iară și iară, Domnului să ne rugăm. Apără, mântuiește... Pe preasfânta, curata...* Și Preotul exclamă: *Că tu ești Dumnezeule nostru.* Și după Cântarea VI zice Preotul Ectenia cea mică, stând înaintea sfintelor uși, cu capul descoperit, și zice cu glas înalt: *Că tu ești Împăratul păcii...* Iar la Cântarea VIII, Preotul și Diaconul fac închinăciune Celui mai mare și intră amândoi în sfântul Altar și se îmbracă, după obicei. Iar după ce s-a sfârșit Cântarea VIII, Diaconul cântă cu glas mare: *Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica luminii în cântări să o mărim.* Și se citește: *Ceea ce ești mai cinstită;* iar de nu, se cântă începutul Irmosului Cântării IX a praznicului; și așa, ieșind Preotul, stă în locul obișnuit. Iar Diaconul cădește pe toți, după obicei; și întorcându-se stă în locul rânduit. Iar după Cântarea IX, zice Diaconul Ectenia cea mică; și Preotul, cu glas înalt: *Că pe tine te laudă toate puterile...* Iar când începe Doxologia Preotul intră în sfântul Altar; și după sfârșitul ei zice Diaconul: *Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață Domnului,* și celelalte; și îndată zice Preotul: *Pace tuturor.* Diaconul: *Capetele noastre Domnului să le plecăm.* Și Preotul, în taină, rugăciunea: *Doamne sfinte, care întru cele de sus locuiești...* și cu glas înalt: *Că ție se cuvine a ne milui...* - Diaconul: *Înțelepciune.* Preotul: *Cel ce este binecuvântat Hristos Dumnezeule nostru...* Și se cântă: *Întărește Dumnezeule...* Preotul: *Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi.* Și se cântă: *Ceea ce ești mai cinstită.* - Apoi zice iarăși: *Mărire ție, Hristoase Dumnezeule nostru, nădejdea noastră, mărire ție.* Și se face Dezlegarea. De este Duminecă: *Cel ce a înviat* -

Iar de este vreun praznic al Domnului, ori pomenirea vreunui Sfânt mare, se dă și sfântul unt-de-lemn, așa: adunându-se toți aproape de Icoana închinării și cântând, Diaconul cădește împrejur, începând de la Cel mai mare, întâi cădind Icoana Sfântului; iar Preotul, stând alături de Icoană, având vasul cu untdelemn,

unge pe frunte pe cei ce vin la el și-i binecuvântează. Iar după ce s-au uns toți, zice cu glas înalt: *Auzi-ne pe noi, Dumnezeule Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt departe pe mare și milostiv, milostiv fii... Și apoi: Că milostiv și iubitor de oameni... Pace tuturor.* Diaconul: *Capetele noastre Domnului să le plecăm.* Și ținând Diaconul Orarul, ca de obicei, Preotul, lăsând Falonul în jos, zice rugăciunea aceasta: *Stăpâne mult milostive, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile preacuratei... - Caută-le pe acestea la Litie.*

La praznicul Bunei-Vestiri, la al Floriilor și în luminata Duminecă a Paștilor, acestea se fac afară din Biserică; și se fac așa cum s-au scris mai sus la Litie. Și se face și sfințirea apei Bobotezii, atât seara cât și dimineața, precum și la 1 August, când Diaconul iese ducând crucea și cădind, iar Preotul în urma lui. Și la rugăciuni zice numai: Domnului să ne rugăm. Iar Preotul le face toate, după obicei și după rânduielile Tipicului.

URMAREA VECERNIEI

Preotul începe:

Bine este cuvântat Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Veniți, să ne închinăm - **Și Psalmul de începere 103:** Binecuvântează suflete al meu pe Domnul; Doamne Dumnezeul meu, măritu-te-ai foarte -

Iar Preotul zice în taină rugăciunile acestea, înaintea sfintelor uși:

RUGĂCIUNEA I

Doamne îndurate, și milostive, îndelung răbdătorule și mult milostive, ascultă rugăciunea noastră, și ia aminte glasul cererii noastre; fă cu noi semn spre bine; povățuiește-ne în calea ta, ca să umblăm întru adevărul tău; veselește inimile noastre, ca să ne temem de numele tău cel sfânt. Pentru că mare ești tu, și faci lucruri minunate. Tu singur ești Dumnezeu, și nu este asemenea ție între dumnezei, Doamne, puternic întru milă, și bun întru tărie, spre a ajuta, și a mângâia, și a mântui, pe toți cei ce nădăduiesc întru sfânt numele tău. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA II

Doamne, nu cu mânia ta să ne mustri, nici cu urgia ta să ne cerți. Ci fă cu noi după bunăvoința ta, vindecătorule și doctore al sufletelor noastre. Povățuiește-ne la limanul voii tale; luminează ochii inimilor noastre spre cunoașterea adevărului tău; și ne dăruiește cealaltă vreme a zilei de acum, și tot timpul vieții noastre, cu pace, și fără de păcat. Pentru rugăciunile preasfintei Născătoare de Dumnezeu, și ale tuturor Sfinților. Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA III

Doamne Dumnezeul nostru, adu-ți aminte de noi păcătoșii și netrebnicii tăi robi, când chemăm numele tău cel sfânt, și nu ne rușina întru așteptarea milei tale; ci ne dăruiește, Doamne, toate cererile spre mântuire; și ne învrednicește, să te iubim, și să ne temem de tine, din toată inima noastră, și să facem întru toate voia ta. Că bun, și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA IV

Cel ce cu cântări fără de tăcere, și cu preamărire neîncetată ești lăudat de sfințele Puteri, umple gura noastră de lauda ta, ca să dăm mărire numelui tău celui sfânt; și ne dă parte, și moștenire cu toți cei ce se tem de tine întru adevăr, și păzesc poruncile tale. Pentru rugăciunile preasfintei Născătoare de Dumnezeu, și ale tuturor Sfinților tăi. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA V

Doamne, Doamne, cel ce cu palma ta cea preacurată cuprinzi toate, care ești îndelung răbdător cu noi toți, și-ți pare rău de răutățile noastre: adu-ți aminte de îndurările tale, și de mila ta. Cercetează-ne, întru bunătatea ta; și ne dă, cu darul tău, ca și în cealaltă vreme a zilei de acum, să scăpăm de uneltirile vicleanului cele de multe feluri, și fără de vătămare păzește viața noastră, cu darul Spiritului tău celui întru tot sfânt. Cu mila, și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, și cu preasfântul, și bunul, și de viață făcătorul tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA VI

Dumnezeule, cel ce ești mare și minunat, care cu bunătatea cea nespusă, și cu purtarea de grijă cea bogată toate le chivernisești, cel ce ne-ai dăruit și bunătățile lumești, și ne-ai arvunit împărăția cea făgăduită prin bunătățile cele promise nouă, cel ce ne-ai croit cale, ca și în partea zilei cea trecută să fim feriți de tot răul, dăruiește-ne, și cea rămasă să o plinim fără prihană, înaintea sfintei tale măriri, ca să te lăudăm pe tine, cel ce singur ești bun și iubitor de oameni Dumnezeul nostru. Că tu ești Dumnezeul nostru, și ție

mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA VII

Dumnezeu cel mare și preaînalt, care singur ai nemurire, cel ce locuiești întru lumină neapropiată, care ai zidit toată făptura întru înțelepciune, cel ce ai despărțit lumina de întuneric, și ai pus soarele spre stăpânirea zilei, iar luna și stelele spre stăpânirea nopții; care ne-ai învrednicit pe noi păcătoșii, să întâmpinăm și în ceasul de acum fața ta întru mărturisire, și să-ți aducem lauda cea de seara: însuși, iubitorule de oameni, îndreptează rugăciunea noastră ca o tămâie înaintea ta; și o primește, ca o mireasmă cu bun miros; și ne dă nouă seara de acum, și noaptea ce vine, cu pace; îmbracă-ne întru arma luminii; mântuiește-ne de frica nopții, și de tot lucrul ce umblă întru întuneric; și somnul, care l-ai dăruit spre odihna neputinței noastre, dă-ni-l neîngrozit de toată nălucirea diavolească. Așa, Stăpâne, dătătorule al bunătăților, ca și întru așternuturile noastre umilindu-ne, să pomenim noaptea numele tău, și cu gândul poruncilor tale fiind luminați, să ne sculăm întru bucurie sufletească, spre lauda bunătăților tale, rugăciuni și cereri milostivirii tale aducând, pentru păcatele noastre, și ale tot poporului tău; pe care, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, întru milă îl cercetează. Că bun, și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iar după ce s-a sfârșit Psalmul de începere, zice Preotul, ori Diaconul, de va fi:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru pacea de sus, și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), și pentru toată curtea și oastea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru satul (**sau** orașul) acesta, și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului, și pentru înmulțirea roadelor pământului, și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc pe ape, și pe uscat, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, și pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Apoi Catisma de la rând. Și după Catismă, se zice Ectenia cea mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi: Doamne, strigat-am - **După aceea Stihirile.** Mărire - Și acum -

RUGĂCIUNEA INTRATULUI

Seara și dimineața, și la amiază-zi te lăudăm, bine te cuvântăm, îți mulțumim, și ne rugăm ție, Stăpâne al tuturor: îndreptează rugăciunea noastră ca o tămâie înaintea ta, și nu pleca inimile noastre spre cuvinte sau gânduri viclene, ci ne mântuiește de toți cei ce vânează sufletele noastre. Că spre tine sunt, Doamne, Doamne, ochii noștri, și întru tine am nădăjduit, să nu ne rușinezi, Dumnezeul nostru. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul binecuvântează Intratul. Iar Diaconul cădește biserica, și după aceea venind în dreptul ușilor împărătești, zice:

Înțelepciune, drepti!

Strana: Lumină lină a sfintei măriri -

Și după Intrat, Preotul ori Diaconul:

Să luăm aminte. **Și Preotul:**

Pace tuturor. **Diaconul:**

Înțelepciune, să luăm aminte.

Iar Cetețul de rând, făcând obișnuita închinăciune, cântă Prohimenul zilei. - Și de vor fi, aici se citesc Parimiile. - Iar Preotul întorcându-se către apus, și cu mâinile împreunate, stă așteptând sfârșitul Prohimenului; apoi face închinăciune, și merge la locul său. Și după Prohimen, zice Diaconul, de va fi:

Să zicem toți din tot sufletul, și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne, îndură-te -

Doamne, a tot stăpânitorule, Dumnezeu părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne, și te îndură spre noi.

Miluește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și te îndură spre noi.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu, Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfântă și întru tot cinstită biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, și cântă; și pentru poporul, ce e de față, și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Încă ne rugăm pentru toți Frații noștri, și pentru toți dreptcredincioșii creștini.

Strana: Amin.

Și Poporul: Învrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta -

Diaconul:

Să plinim rugăciunile noastre cele de seară Domnului.

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Seara toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă, și iertare de păcatele, și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace, și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: **P**ace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: **C**apetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul zice în taină

RUGĂCIUNEA PLECĂRII CAPULUI

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ai plecat cerurile, și te-ai pogorât spre mântuirea neamului omenesc, caută spre robii tăi, și spre moștenirea ta. Că ție, judecătorului celui înfricoșător și iubitor de oameni, robii tăi și-au plecat capetele, și și-au smerit grumajii: nu de la oameni nădăduind ajutor, ci

cerând mila ta, și așteptând mântuirea ta; pe care îi păzește în toată vremea, și în această seară de acum, și în toată noaptea ce vine, de tot dușmanul, și de toată lucrarea diavolului cea potrivnică, și de gânduri deșarte, și de poftre rele.

Preotul, cu glas înalt:

Fie puterea împărăției tale binecuvântată, și preamărită, a Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea cântăm Stihirile cu melodie proprie ale zilei Sfântului, ieșind cu Litie în Tinda bisericii, mergând înaintea Preotului și a Diaconului cu sfeșnice și cădelniță. Mărire - a Sfântului, și acum - a Născătoarei de Dumnezeu.

Și după acestea, zice Diaconul, de va fi, iar de nu, Preotul, acestea:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău și binecuvântează moștenirea ta; cercetează lumea ta cu milă și cu îndurări; înalță puterea creștinilor dreptcredincioși, și trimite peste noi milele tale cele bogate: pentru rugăciunile preacuratei Doamnei noastre Născătoarei de Dumnezeu, și pururea Fecioarei Maria, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu mijlocirile cinstitelor cerești Puteri celor fără de trupuri; ale cinstitului mărit prooroc Înaintemergător și Botezător Ioan; ale sfinților măriți și întru tot lăudați Apostoli; ale celor dintre sfinți Părinții noștri, și ai lumii mari Dascăli și ierarhi, Vasile cel mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură-de-aur; și ale celui dintre sfinți părintele nostru Nicolae Arhiepiscopul de la Mira Lichiei, făcătorul de minuni; ale sfinților măriți și bine învingători Mucenici, ale preacuvioșilor și de Dumnezeu purtători Părinților noștri; ale sfinților și dreptilor dumnezeești părinți Ioachim și Ana; ale sfântului (cutare, căruia este închinată biserica sau: a căruia pomenire o facem), și ale tuturor Sfinților, rugămu-ne, mult milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoșii, care ne rugăm ție, și te îndură spre noi.

Și strana cea dintâi: Doamne, îndură-te - De 3 ori.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos, și pentru tot sufletul creștinesc cel necăjit și trudit, căruia îi trebuiește mila și ajutorul lui Dumnezeu; pentru ocrotirea sfintei casei acesteia, și a celor ce viețuiesc într-însa; pentru pacea și liniștea a toată lumea; pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici; pentru mântuirea și ajutorul Părinților și Fraților noștri, celor ce cu nevoință și cu frică de Dumnezeu se ostenesc, și slujesc; pentru cei ce nu sunt de față, și pentru cei ce sunt în călătorii; pentru vindecarea celor bolnavi; pentru odihna, ușurarea, fericita pomenire, și iertarea de păcate a tuturor dreptcredincioșilor Părinți și Frați, cei ce mai înainte întru cucernicie s-au mutat, care zac aici și pretutindenea; pentru mântuirea celor robiți, și pentru Frații noștri, cei ce sunt în diregătorii, și pentru toți cei ce slujesc, și au slujit în sfântă biserica aceasta, să zicem:

Și strana a doua: Doamne, îndură-te - De 3 ori.

Încă ne rugăm, ca să se păzească sfânt lăcașul acesta, și tot orașul (**sau** satul), și țara, de ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea altor neamuri asupra noastră, și de războiul cel dintre noi; și pentru ca milostiv, blând, și lesne iertător să fie bunul și iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, și să întoarcă toată mânia, ce este pornită împotriva noastră, și să ne scape de urgia lui, care pe dreptate e deasupra noastră, și să se îndure spre noi.

Doamne îndură-te - **De 3 ori.**

Încă ne rugăm, ca să asculte Domnul Dumnezeu și glasul rugăciunii noastre a păcătoșilor, și să se îndure spre noi.

Doamne îndură-te - **De 3 ori.**

Apoi pomenește în taină pe cine vrea, dintre cei vii, și dintre cei morți.

Și după aceea:

Auzi-ne pe noi, Dumnezeule Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului, și ale celor ce sunt pe mare departe, și, milostive Părinte, milostiv fii, pentru păcatele noastre, și te îndură spre noi. Că milostiv și iubitor de oameni ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul: **P**ace tuturor.

Diaconul: **C**apetele noastre Domnului să le plecăm.

Și plecând toți capetele, și căutând spre pământ, se roagă Preotul cu glas mare:

Stăpâne mult milostive, Doamne Isuse Hristoase Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei Doamnei noastre Născătoarei de Dumnezeu, și pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu mijlocirile cinstitelor cerești Puteri celor fără de trupuri; ale cinstitului mărit prooroc Înaintemergător și Botezător Ioan; ale sfinților măriți și întru tot lăudați Apostoli, ale sfinților măriți și bine învingători Mucenici; ale preacuvioșilor și de Dumnezeu purtători Părinților noștri; ale celor dintre sfinți Părinții noștri, și ai lumii mari Dascăli și ierarhi Vasile cel mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură-de-aur; și ale celui dintre sfinți părintele nostru Nicolae Arhiepiscopul de la Mira Lichiei, făcătorul de minuni; ale sfântului și măritului mare mucenic Gheorghe purtătorul de biruință; ale sfântului (**cutare**) a căruia pomenire o săvârșim; ale sfinților și dreptilor dumnezeeești părinți Ioachim și Ana; și ale tuturor Sfinților tăi: bine primită fă rugăciunea noastră. (**Poporul:** Amin). Dăruiește-ne iertarea greșelilor noastre. (**Poporul:** Amin). Ocrotește-ne sub acoperământul aripilor tale. (**Poporul:** Amin). Alungă de la noi pe tot dușmanul și potrivnicul. (**Poporul:** Amin). Păzește în pace viața noastră. (**Poporul:** Amin). Doamne, miluiește-ne pe noi, și lumea ta, și mântuiește sufletele noastre, ca un bun și iubitor de oameni. (**Poporul:** Amin).

După aceea începem Stihirile Stihovnei, și cântând intrăm în biserică, zicând și stihurile lor, care vor fi. Mărire - Și acum - **A Născătoarei de Dumnezeu.** Apoi: Acum slobozește - Sfinte Dumnezeule - Preasfântă Treime - Tatăl nostru -

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Și cântăm Troparul Născătoare de Dumnezeu Fecioară - de 3 ori. Iar Diaconul tămâiază tetrapodul în chipul crucii. Apoi Chelariul pune pe tetrapod cinci pâini, din care mâncăm la masă; asemenea și un vas cu vin din cel mai bun, și altul cu unt de lemn. Iar Preotul luând o pâine în mână, și făcând pe ea semnul Crucii, se roagă, zicând cu glas mare rugăciunea aceasta:

Doamne Isuse Hristoase Dumnezeul nostru, cel ce ai binecuvântat cele cinci pâini, în pustie, și ai săturat cinci mii de oameni: însuși binecuvântează și pâinile acestea (+), grâul (+), vinul (+), și untul de lemn (+), și le înmulțește în sfânt lăcașul acesta, și în toată lumea ta; și pe credincioșii, care vor gusta dintr-însele, sfințește-i. Că tu ești cel ce binecuvântezi și sfințești toate, Hristoase Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui tău celui fără de început, și preasfântului, și bunului, și de viață făcătorului tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Și după Amin zicem:

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum, și până în veac. De 3 ori. Și Psalmul 33: Bine voi cuvânta pe Domnul - până la Nu se vor lipsi de tot binele.

Iar Preotul venind, stă înaintea sfintelor uși, privind spre apus. Și după sfârșitul Psalmului, se roagă Preotul, zicând:

Binecuvântarea Domnului să vină peste voi, cu al său dar, și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Cetețul: Întărește, Dumnezeule - Iar Preotul:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi.

Cetețul: Ceea ce ești mai cinstită - Și Preotul:

Mărire ție, Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Cetețul: Mărire - Și acum - Doamne, îndură-te - De 3 ori. Părinte, binecuvântează.

Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru... și celelalte, precum se va arăta la Dezlegări.

Cade-se a ști, că pâinea ce s-a binecuvântat, este apărătoare de tot felul de rele, pentru cel ce cu credință va gusta dintr-însa.

RÂNDUIALA UTRENIEI

Preotul începe:

Bine este cuvântat Dumnezeul nostru, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Și de este în postul mare, începem: Sfinte Dumnezeule - Preasfântă Treime - Tatăl nostru - Că a ta este - Doamne îndură-te - **de 12 ori.** - Mărire - Și acum - Veniți să ne închinăm - **și Psalmii 19 și 20. Iar de nu este în postul mare, după ce binecuvântează Preotul, îndată se zice:** Veniți să ne închinăm **și Psalmii 19 și 20.**

Apoi: Sfinte Dumnezeule - Tatăl nostru - Că a ta este - **Troparele:** Mântuiește, Doamne, poporul tău - Mărire - Cel ce te-ai înălțat - Și acum - Ocrotitoare înfricoșătoare -

Apoi zice Preotul, ori Diaconul:

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne, și ne miluieste.

Strana: Doamne, îndură-te -

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare).

Încă ne rugăm pentru toți Frații noștri, și pentru toți dreptcredincioșii creștini.

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Cetețul: Întru numele Domnului binecuvântează, Părinte.

Și Preotul, cu glas înalt:

Mărire sfintei, celei de o ființă, și de viață făcătoarei, și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Apoi zicem Șasepsalmul cu toată luarea aminte, și cu frică de Dumnezeu, ca și cum am vorbi cu dânsul nevăzut, rugându-ne pentru păcatele noastre.

Iar după cei dintâi 3 Psalmi, Preotul începe de zice rugăciunile Utreniei, stând cu capul descoperit, înaintea sfintelor uși.

RUGĂCIUNEA I

Mulțumim ție, Doamne Dumnezeul nostru, celui ce ne-ai ridicat din așternuturile noastre, și ai pus în gura noastră cuvânt de laudă, ca să ne închinăm, și să chemăm numele tău cel sfânt; și să ne rugăm îndurărilor tale, celor ce pururea le ai pentru viața noastră. Și acum trimite ajutorul tău peste cei ce stau înaintea feței măririi tale celei sfinte, și așteaptă de la tine bogată milă; și le dă lor, ca slujind ție totdeauna cu frică și cu dragoste, să laude bunătatea ta cea negrăită. Că ție se cuvine toată mărire, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA II

De noapte mâneacă sufletul nostru la tine, Dumnezeul nostru, pentru că lumină sunt poruncile tale pe pământ. Înțelepțește-ne, să facem întru frica ta dreptate și sfințenie; că pe tine te mărim, cel cu adevărat Dumnezeul nostru; pleacă urechea ta, și ne auzi; și pomenește, Doamne, pe cei ce împreună cu noi sunt de față, și se roagă, pe toți pe nume, și-i mântuiește cu puterea ta; binecuvântează poporul tău, și sfințește moștenirea ta; pace dăruiește lumii tale, Bisericilor tale, Preoților, și tot poporului tău. Că bine s-a cuvântat, și s-a preamărit preacinstitul, și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA III

De noapte mâneacă sufletul nostru la tine, Dumnezeule, pentru că lumină sunt poruncile tale; învață-ne, Dumnezeule, dreptatea ta, poruncile tale, și îndreptările tale; luminează ochii minții noastre, ca să nu adormim vreodată în păcate spre moarte; risipește toată negura de pe inimile noastre; dăruiește nouă soarele dreptății, și fără de băntuială păzește viața noastră, cu pecetea sfântului tău Spirit; îndreptează pașii noștri în calea păcii; dă-ne, să vedem zorile zilei și ziua întru bucurie, ca să-ți înălțăm rugăciunile de dimineață. Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA IV

Stăpâne Dumnezeule, cel ce ești sfânt și necuprins, care ai zis să strălucească lumina întru întuneric, cel ce ne-ai odihnit în somnul de noapte, și ne-ai ridicat spre lauda și ruga bunătăților tale, îmblânzindu-te cu singură milostivirea ta: primește-ne pe noi, cei ce și acum ne închinăm ție, și după putință îți mulțumim; și ne dăruiește toate cererile cele spre mântuire; arată-ne pe noi fii ai luminii, și ai zilei, și moșteni ai bunătăților tale celor veșnice. Pomenește, Doamne, întru mulțimea îndurărilor tale, și pe tot poporul tău, ce este de față, și se roagă împreună cu noi, și pe toți frații noștri care sunt pe uscat, pe mare și în tot locul stăpânirii tale, care au trebuință de iubirea ta de oameni; și tuturor dăruiește mila ta cea mare. Ca mântuiți cu sufletul și cu trupul, pururea stăruiind cu îndrăzneală, să preamărim numele tău cel minunat și binecuvântat, al Tatălui, și al Fiului, și al sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA V

Vistierule al bunătăților, izvorule ce pururi izvorăști, Părinte sfinte făcătorule de minuni, atotputernice și atotstăpânitorule, toți ne închinăm, și ne rugăm ție, chemând milele tale și îndurărilor tale, spre ajutorul și paza smereniei noastre. Pomenește, Doamne, pe robii tăi, și primește rugăciunile cele de dimineață ale noastre ale tuturor, ca o tămâie înaintea ta, și nu socoti nici pe unul din noi netrebnic; ci pe toți ne păzește cu îndurărilor tale. Pomenește, Doamne, pe cei ce priveghează, și cântă, spre mărirea ta, și a unuia născut Fiului tău și Dumnezeului nostru, și a sfântului tău Spirit. Fii lor ajutor și păzitor; primește rugăciunile lor întru cel mai pe sus de ceruri și înțelegătorul tău altar. Că tu ești Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA VI

Mulțumim ție, Doamne Dumnezeul mântuirilor noastre, că toate le faci spre facerea de bine a vieții noastre, ca totdeauna la tine să ne uităm, la Mântuitorul și Făcătorul de bine al sufletelor noastre; că ne-ai odihnit în vremea nopții ce a trecut, și ne-ai ridicat din așternuturile noastre, și ne-ai pus la închinarea cinstitului tău nume. Pentru aceasta ne rugăm ție, Doamne:

dă-ne har, și putere, ca să ne învrednicim a cânta ție cu înțelegere, și a te ruga neîncetat, cu frică și cu cutremur, îngrijindu-ne de a noastră mântuire, cu ajutorul Hristosului tău. Pomenește, Doamne, și pe cei ce strigă către tine noaptea; auzi-i pe dâșii, și-i miluiește; și sfărâmă sub picioarele lor pe dușmanii cei nevăzuți și împotriva luptători. Că tu ești împăratul păcii, și Mântuitorul sufletelor noastre, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA VII

Dumnezeule și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, cel ce ne-ai ridicat din așternuturile noastre și împreună ne-ai adunat la ceasul rugăciunii: dă-ne har spre deschiderea gurii noastre, și primește ale noastre mulțumite cele după putință; și ne învață dreptățile tale; pentru că a ne ruga precum se cuvine nu știm de nu ne vei povățui tu, Doamne, cu Spiritul tău cel sfânt. Pentru aceasta ne rugăm ție: orice am greșit până în ceasul de acum, cu cuvântul sau cu lucrul sau cu gândul, cu voia sau fără de voie, slăbește, lasă, iartă. Că de te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne, cine va putea suferi? Că la tine este mântuirea. Tu ești singur sfânt, ajutor puternic, păzitor al vieții noastre, și întru tine este mântuirea. Tu ești singur sfânt, ajutor puternic, păzitor al vieții noastre, și întru tine este cântarea noastră pururea. Fie stăpânirea împărăției tale pururea binecuvântată și preamărită, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA VIII

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ai alungat de la noi trândăvia somnului și cu chemare sfântă împreună ne-ai chemat, ca și noaptea să înălțăm mâinile noastre și să mărturisim ție întru judecățile dreptății tale: primește rugăciunile noastre, cererile, mărturisirile, slujbele cele de noapte; și ne dăruiește, Dumnezeule, credința nerușinată, nădejde tare, dragoste nefățarnică; binecuvântează intrările și ieșirile, faptele, lucrurile, cuvintele, gândurile noastre; și ne dă să ajungem la începutul zilei, laudând, cântând și binecuvântând bunătatea milei tale celei negrăite. Că s-a binecuvântat preasfânt numele tău, și s-a preamărit împărăția ta, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA IX

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Stăpâne, lumina cea nesticăcioasă a cunoștinței dumnezeirii tale, și deschide ochii minții noastre spre înțelegerea evanghelicilor tale propovăduiri: pune întru noi și frica fericitelor tale porunci, ca toate poftele trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea ta gândind și săvârșind. Că tu ești sfîntirea și luminarea noastră și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA X

Doamne, Dumnezeu nostru, cel ce prin pocăință iertare ai dăruit oamenilor și pildă a cunoașterii de păcate și a mărturisirii, ne-ai arătat pocăința proorocului David spre iertare: însuși, Stăpâne, pe noi cei căzuți în multe și mari greșeli, miluiește-ne după mare mila ta și după mulțimea îndurărilor tale curățește fărădelegile noastre. Că ție am greșit, Doamne, celui ce știi și cele nearătate și ascunse ale inimilor oamenilor, și celui ce singur ai putere de a ierta păcatele; și inimă curată zidind întru noi și cu spirit stăpânitor întărindu-ne și bucuria mântuirii tale arătându-ne-o, nu ne lepăda de la fața ta ci binevoiește ca un bun și iubitor de oameni, până la suflarea noastră cea de pe urmă, să-ți aducem jertfă de dreptate, și prinos, întru sfintele tale altare. Cu mila și cu îndurărilor și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA XI

Dumnezeule Dumnezeu nostru, cel ce ai așezat puteri cuvântătoare și înțeleghătoare cu vrerea ta, pe tine te rugăm și ție ne cucerim: primește preamărirea noastră cea după putință, împreună cu a tuturor făpturilor tale, și ne răsplătește cu darurile cele bogate ale bunătății tale; că ție se pleacă tot genunchiul, al celor cerești și al celor pământești și al celor dedesubt, și toată suflarea și făptura laudă mărirea ta cea neajunsă; pentru că singur ești Dumnezeu adevărat și mult milostiv. Că pe tine te laudă toate puterile cerești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA XII

Lăudămu-te, cântăm, bine te cuvântăm și mulțumim ție, Dumnezeule al părinților noștri, că ne-ai trecut umbra nopții și ne-ai arătat iarăși lumina zilei; ci ne rugăm bunătății tale: fii milostiv păcatelor noastre și primește rugăciunea noastră, întru mare mila ta; că la tine scăpăm, la Dumnezeu cel milostiv și atotputernic. Strălucește întru inimile noastre soarele cel adevărat al dreptății tale; luminează mintea noastră și simțurile toate le păzește ca umblând, ca ziua, cu bunăcuviință în calea poruncilor tale, să ajungem la viața cea veșnică - pentru că la tine este izvorul vieții - și să ne învrednicim a ajunge întru desfătarea luminii tale celei neapropiate. Că tu ești Dumnezeu nostru și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceea zice Ectenia cea mare:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru pacea de sus, și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru satul (**sau** orașul) acesta, și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului, și pentru înmulțirea roadelor pământului, și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, și pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește Dumnezeule cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi se cântă Dumnezeu e Domnul - **și Troparele de rând.**

După aceea Stihologia obișnuită. Iar după terminarea Stihologiei zice Preotul Ectenia cea mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După a 2-a Stihologie:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea Psalmul 118: Fericiți cei fără prihană - Apoi, de este Duminecă, Troparele Învierii: Bine ești cuvântat, Doamne - Iar de este sărbătoare, Polieleul. - Și după acestea:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că s-a binecuvântat numele tău și s-a preamărit împărăția ta, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Ipacoicul, Antifoanel glasului și Prohimenul Învierii.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Preotul, cu glas înalt:

Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și întru sfinți odihnești, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. - Apoi: Toată suflarea să laude -

Și după aceasta zice Diaconul:

Și pentru ca să ne învrednicim a asculta sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeu să-l rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune, drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie,

Preotul: Pace tuturor. - Strana: Și spiritului tău.

Preotul: La citirea sfintei Evanghelii de la (cutare).

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Diaconul: Să luăm aminte.

Și Preotul citește Evanghelia de rând a Mănecatului, de va fi Duminecă, ori a sărbătorii. - Apoi: Dumineca: Învieria lui Hristos - Și Psalmul 50. - Iar după sărutarea Evangheliei, zice Diaconul:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău și binecuvântează moștenirea ta; cercetează lumea ta cu milă și cu îndurări; înalță puterea creștinilor dreptcredincioși, și trimite peste noi milele tale cele bogate: pentru rugăciunile preacuratei Doamnei noastre Născătoarei de Dumnezeu, și pururea Fecioarei Maria, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu mijlocirile cinstitelor cerești Puteri celor fără de trupuri; ale cinstitului mărit prooroc Înaintemergător și Botezător Ioan; ale sfinților măriți și întru tot lăudați Apostoli; ale celor dintre sfinți Părinții noștri și ai lumii mari Dascăli și ierarhi, Vasile cel mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură-de-aur; și ale celui dintre sfinți părintele nostru Nicolae Arhiepiscopul de la Mira Lichiei, făcătorul de minuni; ale celui dintre sfinți părintele nostru Nichita al Remesianeii, apostolul Românilor, ale sfinților măriți și bine învingători Mucenici, ale preacuvioșilor și de Dumnezeu purtători Părinților noștri; ale sfinților și dreptilor dumnezeiești părinți Ioachim și Ana; ale sfântului (cutare, căruia este închinată biserica sau: a căruia pomenire o facem), și ale tuturor

Sfinților, rugămu-ne, mult milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoșii, care ne rugăm ție, și te îndură spre noi.

Strana: Doamne, îndură-te - **De 12 ori.**

Preotul, cu glas înalt:

Cu mila și cu îndurărilor și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și începem **Canoanele**, al Învierii, al Crucii, al Născătoarei de Dumnezeu și al Mineiului.

După Cântarea III zice Preotul Ectenia:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm. *Strana:* Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești Dumnezeul nostru și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi **Sedealna Mineiului.**

După Cântarea VI zice Preotul iarăși Ectenia cea mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm. *Strana:* Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Condacul și Icosul și Citirea din Sinaxar.

După Cântarea VIII Diaconul ori Preotul zice cu glas înalt:

Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica luminii în cântări să o mărim.

Și îndată cădește altarul și toată biserica, după obicei.

După Cântarea IX, Ectenia cea mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm. *Strana:* Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi: Sfânt este Dumnezeu nostru - **Și Luminătoarea Învierii, ori a Sfântului care se prăznuiește.**

La Laude, Dumineca, cântăm: Toată suflarea să laude - **și Stihirile Învierii 4 și anatolice 3 și alte 2, cu stihurile:** Scoală-te Doamne - Mărturisi-mă-voi ție -

Mărire - **Stihira de rând a Învierii.** Și acum - Preabinecuvântată ești -

Apoi Diaconul, ori Preotul, cu glas mare:

Mărire ție, celui ce ne-ai arătat nouă lumina.

Iar strana: Doxologia cea mare: Mărire întru cele de sus -

Și la versul 1, 2, 3, 4, zicem Troparul acesta, al lui Ioan Damaschinul, pe vers 4: Astăzi mântuirea a toată lumea - **Iar la vers 5, 6, 7, 8, Troparul:** Înviat-ai din mormânt - **pe vers 8.**

Apoi Diaconul, de va fi, zice Ectenia:

Miluește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și te îndură spre noi.

Strana: Doamne, îndură-te -

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părintele nostru Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolitul nostru (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertare de păcate a robilor lui Dumnezeu, Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfântă și întru tot cinstită biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, și cântă; și pentru poporul, ce e de față, și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Încă ne rugăm pentru toți Frații noștri, și pentru toți dreptcredincioșii creștini.

Preotul, cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. **Și Diaconul:**

Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață Domnului.

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă, și iertare de păcatele, și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace, și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-ou-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că Dumnezeu milei, al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul zice rugăciunea aceasta în taină:

Doamne sfinte, cel ce întru cele de sus locuiești și spre cele smerite privești și cu ochiul tău cel atotvăzător peste întreagă făptura priveghezi: ție am plecat cerbicea sufletului și a trupului și ție ne rugăm: Sfinte al sfinților, întinde mâna ta cea nevăzută din sfânt lăcașul tău și ne binecuvântează pe noi pe toți. Și orice am greșit, cu voia sau fără de voie, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni iartă, dăruindu-ne și bunătățile tale cele lumești și cele mai pe sus de lume.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine a ne milui și a ne mântui, Dumnezeule al nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Înțelepciune.

Cetețul: Binecuvântează, Părinte

Preotul: Cel ce este binecuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Cetețul: Întărește, Dumnezeule - **Iar Preotul:**

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi.

Cetețul: Ceea ce ești mai cinstită - **Și Preotul:**

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Cetețul: Mărire - Și acum - Doamne, îndură-te - **De 3 ori.** Părinte, binecuvântează.

Hristos, adevăratul Dumnezeu nostru... și celelalte, precum se va arăta la Dezlegări.

RÂNDUIALA SFINTEI ȘI DUMNEZEIEȘTII LITURGHII

Când va vrea Preotul să săvârșească dumnezeiasca Liturghie, dator este, mai înainte de toate, să fie mărturisit și împăcat cu toți și să nu aibă nimic asupra cuiva și să-și păzească, cât va putea, inima de gânduri rele și să se contenească de cu seara și să privegheze până la vremea Liturghiei.

Iar dacă a sosit vremea, după ce va fi făcut Celui mai mare obișnuita închinăciune, trece în Naos și împreună cu Diaconul, de va fi, fac trei închinăciuni spre răsărit, înaintea sfintelor uși.

Apoi Diaconul zice: **Binecuvântează**, stăpâne.

Preotul:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: Împărate ceresc, Mângâietorule, Spirite al adevărului, care pretutindenea ești și toate le plinești, vistierule al bunătăților și dătorule de viață, vino și te așează întru noi și ne curățește de toată spurcăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fărădemoarte, îndură-te spre noi. **De 3 ori.**

Mărire Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, îndură-te spre noi; Doamne, curățește păcatele noastre; Stăpâne, iartă fărădelegile noastre; Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele tău.

Doamne îndură-te - **De 3 ori.** Mărire - Și acum.

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vină împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri; și nu ne duce pe noi în ispită ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul:

Că a ta și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi zic amândoi:

Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem ție, ca unui Stăpân, noi păcătoșii, îndură-te spre noi.

Mărire -

Doamne, miluieste-ne, că întru tine am nădărdit, nu te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre; ci caută și acum, ca un milostiv, și ne mântuiește de dușmanii noștri; că tu ești Dumnezeu nostru și noi suntem poporul tău: toți suntem lucrul mâinilor tale și numele tău chemăm.

Și acum -

Ușa milostivirii deschide-o nouă, prebinecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădărdim întru tine, ci prin tine să ne mântuim de nevoi: că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

După aceea merg la icoana lui Hristos, zicând:

Preacuratului tău chip ne închinăm, Bunule, cerând iertare greșelilor noastre, Hristoase Dumnezeule; că de voie bine ai voit cu trupul a te sui pe cruce, ca să mântuiești din robia dușmanului pe cei ce i-ai zidit. Pentru aceasta, cu mulțumire strigăm ție: de bucurie toate le-ai umplut, Mântuitorul nostru, cel ce ai venit să mântuiești lumea.

Și sărută icoana. Apoi sărută și icoana Născătoarei de Dumnezeu, zicând Troparul:

Ceea ce ești izvorul milostivirii, învrednicește-ne de bunăvoința ta, Născătoare de Dumnezeu; caută spre poporul cel păcătos, arată, ca întotdeauna, puterea ta; că întru tine nădărdind, strigăm ție: Bucură-te! - ca și oarecând Gavriil, mai marele voievod al celor fără de trupuri.

După aceea, mergând înaintea ușilor împărătești și plecându-și capetele, zic rugăciunea aceasta:

Doamne, trimite mâna ta din înălțimea lăcașului tău și mă întărește spre slujba ta ce mă așteaptă, ca fără de osândă stând înaintea înfricoșătorului tău altar, să săvârșesc jertfa cea fără de sânge. Că a ta este puterea și mărirea în vecii vecilor. Amin.

Apoi fac și către strane câte o închinăciune. Și așa intră în altar, zicând:

Intra-voi în casa ta; închina-mă-voi spre sfântă biserica ta întru frica ta. Doamne, povățuiește-mă întru dreptatea ta; pentru dușmanii mei, îndreptează înaintea ta calea mea.

Și intrând în altar, fac trei închinăciuni înaintea sfintei mese și sărută sfânta Evanghelie și sfânta masă. Apoi ia fiecare stiharul său în mână și face trei închinăciuni către răsărit, zicând întru sine:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul și mă miluiește.

Apoi merge Diaconul la Preot, având în mâna dreaptă stiharul împreună cu orarul, și plecându-și capul înaintea lui, zice:

Binecuvântează, stăpâne, stiharul împreună cu orarul.

Preotul binecuvântează zicând:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul se dă la o parte în sfântul altar și se îmbracă cu stiharul, rugându-se așa:

Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul, că m-a îmbrăcat în veșmântul mântuirii și cu haina veseliei m-a acoperit; ca unui mire mi-a pus cunună și ca pe o mireasă m-a împodobit cu podoabă.

Și sărutând orarul și-l pune pe umărul stâng. Și punând mânecările la mâna dreaptă zice:

Dreapta ta, Doamne, s-a preamărit întru tărie; mâna ta cea dreaptă, Doamne, a sfărâmat pe dușmani și cu mulțimea măririi tale ai zdrobit pe cei potrivnici.

Iar la stânga zice:

Mâinile tale m-au făcut și m-au zidit; înțelepțește-mă și mă voi învăța poruncile tale.

Apoi mergând la Proscomidie pregătește cele sfinte; sfântul disc îl pune de-a stânga, iar potirul de-a dreapta și celelalte împreună cu ele.

Iar Preotul se îmbracă așa: ia stiharul în mâna stângă și închinându-se de trei ori către răsărit, precum s-a zis, binecuvântează și zice:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi se îmbracă cu el, zicând:

Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul, -

După aceea luând epitrahirul și însemnându-l cu semnul crucii, și-l pune pe cap, zicând:

Bine este cuvântat Dumnezeu, cel ce varsă harul peste Preoții săi ca mirul pe cap, ce se pogoară pe barbă, pe barba lui Aaron, care se pogoară pe tivitura veșmântului lui.

Apoi luând brâul se încine, zicând:

Bine este cuvântat Dumnezeu, cel ce mă încinge cu putere și a pus fără prihană calea mea.

Iar la mânecări, precum s-a zis mai sus, la Diacon:

Dreapta ta, Doamne, s-a preamărit întru tărie, -

Mâinile tale m-au făcut și m-au zidit, -

Iar de va fi Protosinzel, ori având altă demnitate, ia epigonaționul și binecuvântându-l și sărutându-l zice:

Încinge sabia ta peste coapsa ta, puternice, cu podoaba ta și cu frumusețea ta și încordează și bine sporește și împărățește, pentru adevăr și blândețe și dreptate; și te va povățui minunat dreapta ta, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi luând felonul și binecuvântându-l, îl sărută zicând așa:

Preoții tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cei cuvioși ai tăi cu bucurie se vor bucura, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceea, mergând amândoi la masa Proscomidiei, își spală mâinile zicând:

Spăla-voi întru cei nevinovați mâinile mele și voi înconjura altarul tău, Doamne, ca să aud glasul laudei tale și să vestesc toate minunile tale. Doamne, iubit-am podoaba casei tale și locul lăcașului măririi tale. Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu și cu bărbații sângiuirilor viața mea; întru ale căror mâini sunt fărădelegile: dreapta lor s-a umplut de daruri. Iar eu întru nerăutatea mea am umblat: răscumpără-mă, Doamne, și mă miluiește. Picioarul meu a stat întru dreptate: întru adunări bine te voi cuvânta, Doamne.

Și așa se duc la masa Proscomidiei. Și făcând trei închinăciuni înaintea mesei Proscomidiei, zice Preotul:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul și mă miluiește.

Răscumpăratu-ne-ai din blestemul legii cu scump sângele tău; pe cruce fiind răstignit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât oamenilor, Mântuitorul nostru, mărire ție.

Apoi zice Diaconul: **Binecuvânt**ează, stăpâne.

Și Preotul:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi ia Preotul prescura în mâna stângă, iar în dreapta sfânta lance, și însemnând cu ea semnul crucii de trei ori peste scriptura prescurei, zice:

Întru pomenirea Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. De 3 ori.

Și îndată înfige lancea în partea dreaptă a scripturii, și tăind, zice:

Ca o oaie la junghiere s-a adus;

Iar în partea stângă, zice:

Și ca un miel nevinovat, fără de glas înaintea celui ce-l tunde, așa nu-și deschide gura sa.

Și în partea de sus a scripturii, zice:

Întru smerenia lui judecata lui s-a ridicat;

În partea de jos:

Și neamul lui cine-l va spune?

Iar Diaconul, privind cu evlavie spre lucrarea aceasta, ținând orarul în mână, zice la fiecare tăiere:

Domnului să ne rugăm.

După acestea iarăși zice Diaconul:

Ridică, stăpâne.

Și Preotul înfingând sfânta lance de laturea părții drepte a prescurei, ridică sfânta pâine, zicând așa:

Că s-a luat de pe pământ viața lui.

Și o pune cu fața în jos, pe sfântul disc. Iar Diaconul zice:

Junghie, stăpâne.

Iar Preotul junghie cruciș, zicând:

Junghie-se Mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii, pentru viața și mântuirea lumii.

Și o întoarce în sus, cu partea care are semnul cruci. Și zice Diaconul:

Împunge, stăpâne.

Iar Preotul, împungând în partea dreaptă cu sfânta lance, zice:

Unul dintre ostași cu sulița coasta lui a împuns și îndată a ieșit sânge (Diaconul toarnă aici vinul în sfântul potir) și apă (toarnă câteva picături de apă). Și cel ce a văzut a mărturisit și adevărată este mărturia lui.

Iar Diaconul zice către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, sfânta amestecare.

Și Preotul binecuvântează:

Bine este cuvântată amestecarea sfintelor tale, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi Preotul, luând în mână prescura cea dintâi, zice:

Întru cinstea și pomenirea preabinecuvântatei, măritei, Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria: pentru ale cărei rugăciuni primește, Doamne, jertfa aceasta întru altarul tău cel mai presus de ceruri.

Și scoțând o părticea, o pune la stânga, de-a dreapta sfintei pâini, aproape de mijlocul ei, zicând:

De față a stat împodobită Împărăteasa de-a dreapta ta, în haină aurită îmbrăcată.

Apoi luând a doua prescură, zice:

A cinstului mărit prooroc înaintemergător și botezător Ioan.

Și scoțând întâia părticea, o pune în partea dreaptă, la stânga sfintei pâini, în față cu părticeaua Născătoarei de Dumnezeu, făcând începutul rândului celui dintâi. După aceea zice:

A sfinților măriți prooroci Moise și Aaron, Ilie și Eliseu, David și Iesse și a sfinților trei Prunci și a lui Daniel proorocul și a tuturor sfinților Prooroci.

Și pune părticeaua a doua, de dedesuptul celei dintâi, în rând. Apoi iarăși zice:

A sfinților măriți și întru tot laudați apostoli Petru și Pavel și a tuturor sfinților Apostoli.

Și pune părticeaua a treia, din jos de a doua, încheind rândul cel dintâi. După aceea zice:

A celor întru sfinți Părinții noștri și ai lumii mari Dascăli și ierarhi, Vasile cel mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură-de-aur, Atanasie și Chiril, Nicolae de la Mira Lichiei, Nichita al Remesianei, apostolul Românilor, și a tuturor sfinților Ierarhi.

Și luând a patra părticea, o pune lângă părticeaua dintâi, începând al doilea rând. Apoi zice iarăși:

A sfântului întâi mucenic și arhidiacon Ștefan, a sfinților mari mucenici Dimitrie, Gheorghe, Teodor Tiron și Teodor Stratilat și a tuturor sfinților Mucenici și Mucenice.

Și scoțând a cincea părticea o pune din jos de cea dintâi a rândului al doilea. După aceea zice:

A preacuvioșilor și de Dumnezeu purtători părinților noștri Antonie, Eutimie, Sava cel sfințit, Onufrie, Atanasie din Aton și a tuturor Cuvioșilor și Cuvioaselor.

Și apoi scoate a șasea părticea, o pune din jos de a cincea, pentru a încheia rândul al doilea. Iar după acestea zice:

A sfinților și făcătorilor de minuni fără de argint Cosma și Damian, Chir și Ioan, Panteleimon și Ermolau și a tuturor Sfinților celor fără de argint.

Și scoțând a șaptea părticea, o pune deasupra, făcând începutul rândului al treilea. Apoi iarăși zice:

A sfinților și dreptilor dumnezeiești părinți Ioachim și Ana, a sfântului (cutare, a căruia este ziuă), și a tuturor sfinților: pentru ale căror rugăciuni cercetează-ne pe noi, Dumnezeule.

Și pune a opta părticea, din jos, în rând. Și după acestea zice:

A celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur arhiepiscopul Constantinopolului (de se face liturghia lui. Iar de se face a MARELUI VASILE, îl pomenește pe acesta).

Și scoțând și a noua părțicea, o pune la sfârșit, încheind rândul al treilea.
Apoi luând a treia prescură, zice:

Pomenește, Stăpâne iubitorule de oameni, toată episcopia dreptcredincioșilor, pe Peafericitul Părintele nostru Papa (**cutare**), pe Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), cinstita preoțime, cea întru Hristos diaconime și toată tagma preoțească (**pe Egumenul, cutare**), și problema frații și pe împreună slujitorii noștri, preoți și diaconi, și pe toți frații noștri, pe care i-ai chemat la împărtășirea ta, prin milostivirea ta, întru tot bunule Stăpâne.

Și scoțând o părțicea, o pune din jos de sfânta pâine.

După aceea pomenește pe Regele țării, zicând:

Pomenește Stăpâne, iubitorule de oameni, pe iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), și pe toți dreptcredincioșii domnitori.

Și apoi pomenește cu numele pe cei vii - mai întâi pe cel pentru care se aduce sfânta jertfă -, zicând:

Pomenește, Doamne, pe robul tău (**cutare**).

Și așa scoțând părțicelele, le pune din jos.

După acestea luând altă prescură, zice:

Pentru pomenirea și iertarea de păcate a fericiților ctitori ai sfintei Bisericii acesteia.

Apoi amintește pe Arhierul care l-a hirotonit și pe alți adormiți, cu numele, pe care va vrea, zicând:

Pomenește, Doamne, pe adormit robul tău (**cutare**).

Și mai pe urmă zice așa:

Și pe toți cei care întru nădejdea învierii vieții de veci și întru împărtășirea ta au adormit, dreptcredincioși părinți și frați ai noștri, iubitorule de oameni Doamne.

Și scoate o părțicea. La urmă zice:

Pomenește, Doamne, și nevrednicia mea, și-mi iartă toată greșeala cea de voie și cea fără de voie.

Iar Diaconul, luând și el o prescură și sfânta lance, pomenește pe cei morți, pe care va vrea.

Și amintește, tot asemenea, din altă prescură, și pe cei vii pe care va vrea și pune părțicelele din jos de sfânta pâine, ca și Preotul.

Asemenea fac pomenirile și pun părțicele și preoții împreună slujitori. Și zic și ei la sfârșit:

Pomenește, Doamne, și nevrednicia mea, și-mi iartă...

Apoi Diaconul, luând buretele, strânge în disc părțicelele din jos de sfânta pâine, ca să fie bine păzite și să nu cadă jos ceva dintr-însele.

Apoi luând cădelnița și punând tămâie, zice către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, tămâia. Și îndată, tot dânsul:

Domnului să ne rugăm.

Și Preotul zice rugăciunea tămâiei:

Tămâie îți aducem, Hristoase Dumnezeu nostru, întru miros de bună mireasmă spirituală, pe care primindu-o întru altarul tău cel mai presus de ceruri, trimite-ne nouă darul preasfântului tău Spirit.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Și Preotul tămâind steluța, o pune deasupra sfintei pâini, zicând

Și venind steaua, a stat deasupra, unde era Pruncul.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Preotul, tămâind acoperământul cel dintâi, acopere sfânta pâine împreună cu discul, zicând:

Domnul a stat împărat, întru podoabă s-a îmbrăcat: îmbrăcatu-s-a Domnul întru putere și s-a încins.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm. Acopere, stăpâne.

Și Preotul, tămâind acoperământul al doilea, acopere sfântul potir, zicând:

Acoperit-a cerurile bunătatea ta, Hristoase și de lauda ta plin este pământul.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm. Acopere, stăpâne.

Preotul, tămâind acoperământul ce se zice aer, acopere amândouă, zicând:

Acopere-ne cu acoperământul aripilor tale; alungă de la noi pe tot dușmanul și potrivnicul; păzește în pace viața noastră. Doamne, miluiește-ne pe noi și lumea ta și mântuiește sufletele noastre, ca un bun și iubitor de oameni.

După acestea, luând Preotul cădelnița, cădește Proscomidia, zicând de trei ori:

Binecuvântat Dumnezeu nostru, cel ce bine ai voit așa, mărire ție.

Iar Diaconul, de fiecare dată zice:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și se închină amândoi cu evlavie, de trei ori. Apoi luând Diaconul cădelnița, zice:

Pentru cinstitele daruri cele de pe masa punerii înainte, Domnului să ne rugăm.

Și Preotul zice rugăciunea punerii înainte:

Dumnezeule, Dumnezeu nostru, cel ce pâinea cerească, hrana a toată lumea, pe Domnul și Dumnezeu nostru Isus Hristos l-ai trimis mântuitor și Răscumpărător și de bine Făcător, care ne binecuvântează și ne sfințește: însuși binecuvântează (+) această punere înainte; și o primește întru altarul tău cel mai presus de ceruri. Pomenește, ca un bun și iubitor de oameni, pe cei ce o au adus; și pe noi fără de osândă ne păzește, întru jertfiera dumnezeieștilor tale taine. Că s-a sfințit și s-a preamărit preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după aceasta, acolo face Dezlegarea, zicând așa:

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Diaconul: **M**ărire Tatălui și Fiului și sfântului Spirit și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, îndură-te - **de 3 ori**. Stăpâne, binecuvântează.

Și face Preotul Dezlegarea, zicând, de este Duminecă:

Cel ce a înviat din morți, Hristos -

Iar de nu:

Hristos, adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur arhiepiscopul Constantinopolului (iar de se va face Liturgia Marelui Vasile, zice: Vasile cel Mare arhiepiscopul Cezareei din Capadochia), și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Diaconul: **A**min.

Iar după Dezlegare, cădește Diaconul sfânta punere înainte; apoi merge de cădește sfânta masă împrejur cruciș, zicând în taină:

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, și în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, împreună cu Tatăl și cu Spiritul, toate umplându-le, cel ce ești fără de margini.

Și Psalmul 50, în vremea căruia cădește altarul și toată biserica, intrând iarăși în sfântul altar. Și după ce cădește din nou sfânta masă și pe Preot, pune cădelnița la locul ei; iar el se apropie de Preot și, stând amândoi împreună înaintea sfintei mese, se închină de trei ori, rugându-se în taină și zicând:

Împărate ceresc - ca la începutul Proscomidiei.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voire. **De 2 ori**.

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda ta. Odată.

Apoi Preotul sărută sfânta Evanghelie, iar Diaconul sfânta masă. Și după aceasta, plecându-și Diaconul capul către Preot și ținând orarul cu trei degete ale mâinii drepte, zice:

Vreamea este să facem Domnului. Stăpâne, binecuvântează.

Și Preotul îl binecuvântează cu semnul crucii și zice:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi Diaconul: **R**oagă-te pentru mine, stăpâne.

Iar Preotul:

Să îndrepteze Domnul pașii tăi spre tot lucrul bun.

Și iarăși Diaconul: **P**omenește-mă, stăpâne sfinte.

Preotul:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Iar Diaconul, după ce a zis: **A**min și s-a închinat, iese pe ușa de către miazănoapte, și stând la locul obișnuit, înaintea sfintelor uși, se închină cu cucernicie de trei ori, zicând întru sine:

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda ta.

Și apoi zice cu glas: **Binecuvântează**, stăpâne.

Și Preotul începe: **B**ine este cuvântată împărăția -

DUMNEZEIASCA LITURGHIE A CELUI ÎNTRU SFINȚI PĂRINTELUI NOSTRU IOAN GURĂ-DE-AUR

Diaconul zice cu glas mare: **Binecuvântează**, stăpâne.

Preotul:

Bine este cuvântată împărăția Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**) și pentru toată curtea și oastea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru orașul (**sau** satul) acesta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului și pentru înmulțirea roadelor pământului și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc și pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și cântăreții cântă întâiul Antifon; iar Diaconul făcând închinăciune, trece de la locul său și se duce de stă în fața icoanei lui Hristos, ținând orarul cu cele trei degete ale mâinii drepte. Iar Preotul zice:

RUGĂCIUNEA ÎNTÂIULUI ANTIFON, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și mărirea neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită: însuși Stăpâne, după bună îndurarea ta, caută spre noi și spre sfântă casa aceasta; și fă cu noi și cu cei ce împreună cu noi se roagă milele tale cele bogate și îndurările tale.

După sfârșitul Antifonului, merge Diaconul iarăși la locul obișnuit și, închinându-se, zice:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se cântă al doilea Antifon; iar Diaconul face asemenea ca și la rugăciunea cea dintâi, trecând la icoana Născătoarei. Iar Preotul citește:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI II, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, mântuiește poporul tău și binecuvântează moștenirea ta; plinirea bisericii tale în pace păzește-o; sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine.

Diaconul:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI III, ÎN TAINĂ

Cela ce ne-ai dăruit aceste rugăciuni de obște și de unire, cela ce și la doi și trei, care se unesc întru numele tău, te-ai făgăduit să le împlinești cererile: însuși împlinește și acum cererile cele de folos ale robilor tăi, dându-ne întru acest veac de acum cunoștința adevărului tău și în cel ce va să fie viață de veci dăruindu-ne.

Și cântăreții cântă Antifonul al treilea, ori Fericirile (de va fi Duminecă); iar când sosesc la Mărire -, Preotul și Diaconul, stând înaintea sfintei mese, fac trei închinăciuni.

Apoi luând Preotul sfânta Evanghelie, o dă Diaconului. Și merg amândoi la dreapta, pe din dosul sfintei mese, și ies pe ușa dinspre miazănoapte, mergând înaintea lor cu 2 sfeșnice. Și așa fac Intratul cel mic.

Și oprindu-se la locul obișnuit, își pleacă amândoi capetele. Și Diaconul zice: **D**omnului să ne rugăm. Iar Preotul rostește:

RUGĂCIUNEA INTRATULUI, ÎN TAINĂ

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, cel ce ai așezat în ceruri cetele și oștile îngerilor și ale arhanghelilor, spre slujba măririi tale: fă, împreună cu intrarea noastră să fie Intrarea sfinților îngeri, care slujesc împreună cu noi și împreună preamăresc bunătatea ta. Că ție se cuvine toată mărire, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după terminarea rugăciunii, zice Diaconul către Preot, arătând cu mâna dreaptă către răsărit și ținând totodată și orarul cu cele trei degete:

Binecuvântează, stăpâne, sfânta Intrare.

Iar Preotul, binecuvântând, zice:

Bine este cuvântată Intrarea sfinților tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceasta merge Diaconul la arhiereu sau la egumen, dacă este de față, și îi oferă Evanghelia spre sărutare; iar de nu va fi de față arhiereu sau egumen, o sărută Preotul care slujește.

Iar după ce s-a terminat Troparul, merge Diaconul la mijloc și stând înaintea Preotului înalță puțin mâinile și, arătând sfânta Evanghelie, zice cu glas mare:

Ințelepciune, drepti.

Apoi închinându-se, atât el cât și Preotul, în urma lui intră în sfântul altar și pune Diaconul sfânta Evanghelie pe sfânta masă. Iar cântăreții cântă:

Veniți să ne închinăm - și obișnuitele Tropare.

Iar după Troparul cel din urmă, ținând cu trei degete orarul în mână și plecându-și totodată și capul, zice Diaconul către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, vremea Cântării celei întreit-sfinte.

Și Preotul, însemnându-l cu semnul crucii, zice:

Că sfânt ești, Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea

Iar Diaconul merge aproape de sfintele uși și, arătând mai întâi cu orarul către icoana lui Hristos, zice:

Doamne, mântuiește pe cei credincioși și ne auzi pe noi.

Apoi adaugă cu glas mare, către cei de afară:

Și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi. **De 3 ori.**

Mărire Tatălui și Fiului și sfântului Spirit și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi.

Iar până ce se cântă Întreit-sfântul, Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA CÂNTĂRII ÎNTREIT-SFÂNTULUI

Dumnezeule cel sfânt, care întru sfinți odihnești, cel ce cu glas întreit-sfânt ești laudat de Serafimi și preamărit de Heruvimi și de toată puterea cerească închinat; ceta ce din neființă întru ființă ai adus toate, care ai zidit pe om după chipul și asemănarea ta și cu tot harul tău l-ai împodobit; cel ce dai înțelepciune și pricepere celui ce cere și nu treci cu vederea pe cel ce greșește, ci îi rânduiești pocăință spre mântuire; care ne-ai învrednicit pe noi, smeriții și nevrednicii tăi robi, și în ceasul acesta a sta înaintea măririi sfântului tău altar și a-ți aduce datornică închinăciune și cuvântare de preamărire: însuși, Stăpâne, primește și din gura noastră a celor păcătoși întreit-sfânta cântare și ne cercetează cu bunătatea ta; iartă-ne toate greșeala cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele și trupurile noastre; și ne dă să slujim ție întru cuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile sfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor sfinților, care din veac bine ți-au plăcut. Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și dacă se sfârșește rugăciunea aceasta, cântă și ei, atât Preotul cât și Diaconul, cântarea Întreit-sfântului, făcând totodată și trei închinăciuni înaintea sfintei mese.

RUGĂCIUNEA SCAUNULUI CELUI DE SUS, ÎN TAINĂ

Stăpâne Doamne, Dumnezeu puterilor, mântuiește poporul tău și în pace îl păzește cu puterea sfântului tău Spirit, prin chipul cinstitei Cruci a unuia născut Fiului tău; cu care împreună bine ești cuvântat, în vecii vecilor. Amin.

După aceea zice Diaconul către Preot:

Poruncește, stăpâne.

Și merg la scaun. Iar Preotul zice, mergând:

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

Iar Diaconul:

Binecuvântează, stăpâne, scaunul cel de sus.

Și Preotul:

Bine ești cuvântat pe scaunul măririi împărăției tale, cel ce șezi pe Heruvimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după ce s-a terminat Întreit-sfântul, Diaconul merge înaintea sfintelor uși și zice:

Să luăm aminte. Iar Preotul:

Pace tuturor.

Și Cetețul, stând în mijlocul bisericii, răspunde: Și spiritului tău. Și citește Prohimenul Apostolului.

Și iarăși zice Diaconul: Înțelepciune.

Iar Cetețul spune titlul Apostolului.

Și atunci zice Diaconul: **S**ă luăm aminte.

Și după ce s-a sfârșit Apostolul, zice Preotul:

Pace ție.

Cetețul: Și spiritului tău.

Iar cântăreții: Aliluia. Psalmul lui David.

Și în vreme ce se cântă Aliluia, Diaconul, luând cădelnița și tămâie, vine la Preot și, primind binecuvântare, cădește sfânta masă împrejur și întregul altar și pe Preot. Iar Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA ÎNAINTEA EVANGHELIEI

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Stăpâne, lumina cea nesticăcioasă a cunoștinței dumnezeirii tale și deschide ochii minții noastre

spre înțelegerea evanghelicilor tale propovăduiri: pune întru noi frica fericitelor tale porunci ca, toate poftetele trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate cele ce sunt spre bunăplăcerea ta gândind și săvârșind. Că tu ești luminarea sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Diaconul, punând cădelnița la locul ei, vine la Preot; și plecându-și înaintea lui capul, ținând cu vârfurile degetelor și orarul împreună cu sfânta Evanghelie, zice:

Binecuvântează, stăpâne, pe binevestitorul sfântului Apostol și Evanghelist (cutare).

Iar Preotul, binecuvântându-l cu semnul crucii, zice:

Dumnezeu, pentru rugăciunile sfântului mărit Apostol și Evanghelist (cutare), să-ți dea ție, celui ce binevestești, cuvânt cu multă putere spre plinirea Evangheliei iubitului său Fiu, a Domnului Isus Hristos.

Iar Diaconul zice: **Amin**.

Și, după ce s-a închinat sfintei Evanghelii, o ia. Și ieșind pe ușa împărătească, mergând înaintea lui cu sfeșnice, se oprește pe amvon, ori în locul rânduit.

Iar Preotul, stând înaintea sfintei mese, cu fața spre apus, zice cu glas înalt:

Înțelepciune, drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie. Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Și Diaconul: **La citirea sfintei Evanghelii de la (cutare).**

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Preotul:

Să luăm aminte.

Și după ce se termină Evanghelia, zice Preotul:

Pace ție, celui ce binevestești.

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Apoi merge Diaconul până la sfintele uși și dă sfânta Evanghelie în mâna Preotului. Iar el, stând în locul obișnuit, începe așa:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne, îndură-te -

Doamne, a tot stăpânitorule, Dumnezeul părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne, și te îndură spre noi.

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluieste.

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, primește de la robii tăi această rugăciune stăruitoare; și ne miluieste după mulțimea milei tale; și îndurările tale trimite-le peste noi și peste tot poporul tău, care așteaptă de la tine mila ta cea bogată.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părinte Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui, și pentru iertarea păcatelor lui și pentru ca Domnul Dumnezeul nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute întru toate și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia și pentru toți cei mai înainte adormiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, care întru cucerie odihnesc aici și pretutindenea.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită Biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă cântă; și pentru poporul ce e de față și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Preotul, cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar când se va face pomenirea morților, Preotul ori Diaconul zice aci ecteniile și rugăciunea ce se găsesc mai la urmă în această carte.

Diaconul: Rugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm,

Ca Domnul să-i miluiască,

Să-i învețe cuvântul adevărului,

Să le descopere Evanghelia dreptății,

Să-i unească cu sfânta sa catolică și apostolică Biserică.

Strana: Doamne, îndură-te -

Mântuiește-i, miluiește-i, apără-i și-i păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

RUGĂCIUNEA CATEHUMENILOR, MAI ÎNAINTE DE DESFACEREA ANTIMISULUI, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce întru cele înalte locuiești și spre cele smerite privești, care ai trimis mântuire neamului omenesc pe unul născut Fiul tău și Dumnezeu, pe Domnul nostru Isus Hristos: caută spre robii tăi cei chemați, care și-au plecat ție cerbicea lor, și-i învrednicește, la vreme cuvenită, de baia nașterii celei de a doua, de iertarea păcatelor și de vestmântul nestrucăciunii; unește-i cu sfânta ta catolică și apostolică Biserică și-i numără cu turma ta cea aleasă.

Preotul, cu glas înalt:

Ca și aceștia împreună cu noi să mărească preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și Preotul întinde antimisul. Iar Diaconul zice:

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Cei chemați, ieșiți,

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Să nu fie nimeni din cei chemați!

Câți suntem credincioși, iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

RUGĂCIUNEA CEA DINTÂI A CREDINCIOȘILOR, DUPĂ CE S-A ÎNTINS ANTIMISUL, ÎN TAINĂ

Mulțumim ție, Doamne Dumnezeul puterilor, cela ce ne-ai învrednicit a sta și acum înaintea sfântului tău altar și a cădea la îndurările tale, pentru păcatele noastre și pentru necunoștințele poporului. Primeșete, Dumnezeule, rugăciunea noastră; și ne fă să fim vrednici a-ți aduce rugăciuni și cereri și jertfe fără de sânge, pentru tot poporul tău; și ne desăvârșește pe noi, pe care întru puterea Spiritului tău celui sfânt ne-ai rânduit spre această slujbă a ta, ca fără de osândă și fără de sminteală, întru curată mărturia conștiinței noastre, să te chemăm în toată vremea și în tot locul: ca auzindu-ne, să fii milostiv nouă, întru mulțimea bunătăților tale.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA A DOUA A CREDINCIOȘILOR, ÎN TAINĂ

Iarăși și de multe ori cădem la tine și ție ne rugăm, bunule și iubitorule de oameni, ca privind spre rugăciunea noastră, să curățești sufletele și trupurile noastre de toată spurcăciunea trupului și a sufletului; și să ne dai nouă ca nevinovați și fără de osândă să ne înfățișăm în fața sfântului tău altar. Și dăruiește, Dumnezeule, și celor ce se roagă împreună cu noi, sporirea vieții și a credinței și a înțelegerii celei spirituale. Dă-le lor ca totdeauna cu frică și cu dragoste să slujească ție, nevinovați și fără de osândă să se împărtășească cu sfintele tale taine și de împărăția ta cea cerească să se învrednicească.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Ca sub stăpânirea ta totdeauna fiind păziți, ție mărirea să înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Noi, care pe heruvimi -

RUGĂCIUNEA CE O ZICE PREOTUL ÎN TAINĂ CÂND SE CÂNTĂ HERUVICUL

Nimeni din cei legați cu poftetele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vină, sau să se apropie, sau să slujească ție, Împărate al mării; pentru că a sluji ție mare și înfricoșător lucru este chiar și puterilor celor cerești. Însă totuși, pentru iubirea ta de oameni cea negrăită și neasemănată, fără mutare și fără schimbare te-ai făcut om și arhiereu al nostru te-ai numit și lucrarea sfântă a jertfei acesteia liturgice și nesângeroase, ca un stăpân al tuturor, ne-ai dat-o. Căci tu singur, Doamne Dumnezeul nostru, stăpânești peste cele cerești și peste cele pământești, cel ce te porți pe scaun de Heruvimi, Domnul Serafimilor și împăratul lui Israel, cel ce singur ești sfânt și întru sfinți

odihnești. Deci pe tine te rog, cel ce ești singur bun și binevoitor: caută spre mine, păcătosul și netrebnicul tău rob, și-mi curățește sufletul și inima de cuget viclean; și mă învrednicește cu puterea sfântului tău Spirit ca, îmbrăcat fiind cu harul preoției, să stau înaintea mesei tale acesteia și să jertfesc sfântul și preacuratul tău Trup și prețiosul Sânge. Căci ție mă rog, plecând cerbicea mea, și cer de la tine: să nu întorci fața ta de la mine, nici să mă lepezi dintre slujitorii tăi; ci mă învrednicește pe mine, păcătosul și nevrednicul tău rob, să-ți aduc ție darurile acestea. Că tu ești cel ce aduci și cel ce te aduci și cel ce primești și cel ce te împărțești, Hristoase Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după rugăciunea aceasta, zic și ei, adică Preotul și Diaconul, cântarea Heruvimilor, de 3 ori, și după fiecare sfârșit se închină o dată.

Care pe Heruvimi cu taină închipuim și făcătoarei de viață Treimi întrit-sfântă cântare aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm: ca pe Împăratul tuturor să-l primim, pe cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Apoi luând Diaconul cădelnița și punând tămâie, vine la Preot și, luând binecuvântare, cădește sfânta masă împrejur și altarul întreg și pe Preot. Și zice Psalmul 50 și Tropare de pocăință, câte va vrea. Asemenea și Preotul. Și apoi se duc la masa punerii înainte, mergând înainte Diaconul. Și după ce a cădit cele sfinte, rugându-se întru sine:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul!

zice Diaconul către Preot:

Ridică, stăpâne. Și Preotul ridicând aerul, îl pune pe umărul cel stâng al Diaconului, zicând:

Ridicați mâinile spre cele sfinte și binecuvântați pe Domnul.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului cu toată luarea aminte și evlavia, acesta având și cădelnița într-unul di degete. Iar Preotul însuși ia sfântul Potir în mâini și ies amândoi pe ușa de către miazănoapte, mergând înaintea lor cu două sfeșnice. Și înconjură prin mijlocul bisericii, rugându-se și zicând:

Pe voi pe toți Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Pe Preafericitul Părinte (cutare), pe Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să-i pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Pe iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Pe ctitorii și binefăcătorii sfintei bisericii acesteia (și pe alții, pe care va vrea, vii și morți), și pe voi pe toți, dreptcredincioșilor creștini, Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și intrând Diaconul înlăuntru prin sfintele uși, se oprește de-a dreapta. Și când este să intre și Preotul, zice către dânsul Diaconul:

Preoția ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa. Și Preotul către dânsul:

Ierodiaconia ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Preotul așează apoi sfântul Potir pe sfânta masă. Și luând și sfântul Disc de pe capul Diaconului, îl pune de asemenea pe sfânta masă, zicând:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul tău, cu giulgi curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a așezat; ci a treia zi ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, și în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl și cu Spiritul, toate umplându-le, cel ce ești necuprins.

Purtător de viață, mai înfrumusețat cu adevărat decât raiul și decât toată camera împărătească mai luminat, s-a arătat, Hristoase, mormântul tău, izvorul învierii noastre.

Luând apoi acoperămintele de pe sfântul Disc și de pe sfântul Potir, le pune la o parte pe sfânta masă. Și luând aerul de pe umărul Diaconului și cădindu-l, acoperă cu el cele Sfinte, zicând iarăși:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul tău, cu giulgi curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a așezat.

Și primind cădelnița din mâinile Diaconului, cădește cele Sfinte de 3 ori, zicând:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoința ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului.

Iar a treia oară zice până la sfârșit:

Atunci bine vei voi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot, atunci vor pune pe altarul tău viței.

Dând apoi cădelnița, lasă felonul în jos, și plecându-și capul, zice către Diacon:

Pomenește-mă, frate și împreună slujitorule.

Și Diaconul către dânsul:

Să pomenească Domnul Dumnezeu preoția ta întru împărăția sa.

Și Preotul către Diacon:

Roagă-te pentru mine, împreună slujitorule al meu.

Și Diaconul:

Spirit sfânt va pogorî peste tine și puterea celui Preaînalt te va umbri.

Și Preotul:

Același Spirit să lucreze împreună cu noi, în toate zilele vieții noastre.

Iar Diaconul, plecându-și și el capul, și ținând totodată și orarul cu trei degete ale dreptei, zice către Preot:

Pomenește-mă, stăpâne sfinte. Și Preotul:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și după ce a zis **A**min, sărutând dreapta Preotului, iese, și stând la locul obișnuit, zice:

Să plinim rugăciunile noastre Domnului

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru cinstitele daruri, ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, nevoia și primejdia, Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA PROSCOMIDIEI DUPĂ AȘEZAREA SFINTELOR DARURI PE SFÂNTA MASĂ, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeule atotținătorule, cel ce singur ești sfânt, care primești jertfă de laudă de la cei ce te cheamă cu toată inima, primește și rugăciunea

noastră a păcătoșilor și o du la sfântul tău altar; și ne fă vrednici a-ți aduce daruri și jertfe spirituale, pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; învrednicește-ne să aflăm har înaintea ta, ca să-ți fie bine primită jertfa noastră și să se pogoare Spiritul cel bun al harului tău peste noi și peste aceste daruri puse înaintea și peste tot poporul tău.

Diaconul:

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Cu îndurările unuia născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. **Preotul:**

Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul:

Să ne iubim unul pe altul, ca într-un gând să mărturisim.

Strana: Pe Tatăl și pe Fiul și pe sfântul Spirit, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar Preotul se închină de 3 ori, zicând în taină:

Iubite-voi, Doamne, tăria mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea.

Și sărută Sfintele, așa cum sunt acoperite: întâi deasupra sfântului Disc, apoi deasupra sfântului Potir și la urmă marginea sfintei mese dinaintea sa. Iar de vor fi doi sau mai mulți Preoți, sărută și ei sfintele daruri, toți, și unul pe altul pe umeri. Și cel mai mare zice atunci:

Hristos în mijlocul nostru!

Iar celălalt răspunde:

Este și va fi!

Asemenea și Diaconul se închină deodată cu Preotul, pe locul unde stă, și sărută orarul, acolo unde este chipul crucii. Și zice apoi cu glas înalt:

Ușile, ușile! Întru înțelepciune să luăm aminte!

Iar Preotul ridicând aerul, îl ține deasupra sfintelor daruri. Și de vor sluji și alți Preoți, țin și ei de colțurile aerului, deasupra sfintelor daruri, clătinându-l încetinel și rostind întru sine, ca și poporul, mărturisirea credinței.

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl atotținătorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și întru unul Domn Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul născut, care din Tatăl s-a născut mai înainte de toți vecii, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, s-a pogorât din ceruri și s-a întrupat de la Spiritul sfânt și din Maria Fecioara și s-a făcut om.

Și s-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pățimit și s-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și s-a suit la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu mărire, să judece viii și morții; a cărui împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Spiritul sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care de la Tatăl purcede, cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit; care a grăit prin Prooroci.

Întru Una, Sfântă, Catolică și Apostolică Biserică.

Mărturisesc un botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie. Amin.

După aceea, Preotul, sărutând aerul, îl strânge și îl pune la o parte.

Iar Diaconul, stând tot la locul său, în mijlocul bisericii, zice:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce.

Strana: Mila păcii, jertfa laudei.

Diaconul, închinându-se, intră acum în sfântul altar și, luând ripida, apără cu evlavie sfintele. Iar

Preotul, cu fața la popor:

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Spirit, să fie cu voi cu toți.

Strana: Și cu spiritul tău.

Preotul, cu mâinile ridicate:

Sus să avem inimile.

Strana: Avem către Domnul. Preotul:

Să mulțumim Domnului.

Strana: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, Treimeii celei de o ființă și nedespărțite.

Iar Preotul se roagă așa, în taină:

Cu vrednicie și cu dreptate este a-ți cânta ție, bine a te cuvânta, pe tine a te lăuda, ție a-ți mulțumi, ție a ne închina, în tot locul stăpânirii tale. Că tu ești Dumnezeu cel negrăit, necuprins cu mintea, nevăzut, neajuns, pururea fiind, același fiind, tu și unul născut Fiul tău și Spiritul tău cel sfânt. Tu dintru neființă întru ființă ne-ai adus și pe cei căzuți iarăși ai ridicat; și n-ai lipsit, toate făcându-le, până ce ne-ai suit la cer și ne-ai dăruit împărăția ta care va să fie. Pentru acestea toate mulțumim ție și unuia născut Fiului tău și Spiritului tău celui sfânt, pentru toate facerile de bine cele arătate și cele nearătate, ce s-au făcut pentru noi, pe care le știm și pe care nu le știm. Mulțumim ție și pentru liturghia aceasta, pe care bine ai voit a o primi din mâinile noastre, deși stau înaintea ta mii de Arhangheli și zeci de mii de Îngeri, Heruvimii și Serafimii, cei cu câte șase aripi și cu ochi mulți, care se înalță zburând...

Preotul, cu glas înalt:

Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind:

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt e Domnul Savaot; plin este cerul și pământul de mărirea lui. Osana întru cele de sus. Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cele de sus.

Între timp Diaconul, luând steaua de pe sfântul Disc, face chipul crucii deasupra lui; și sărutându-o, o pune de laturi.

Iar Preotul cu mâinile ridicate se roagă în taină:

Cu aceste fericite puteri, Stăpâne iubitorule de oameni, strigăm și noi și grăim: Sfânt ești și preasfânt, tu și unul născut Fiul tău și Spiritul tău cel sfânt; sfânt ești și preasfânt și de mare cuviință e mărirea ta. Care lumea ta așa o ai iubit, încât pe Fiul tău unul născu l-ai dat, ca tot cel ce crede într-însul să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Care venind și toată rânduiala cea pentru noi plinindu-o, în noaptea întru care s-a vândut ori, mai vârtos, însuși pe sine s-a dat, pentru viața lumii, luând pâine în sfintele și preacuratele și nespurcatele sale mâini, mulțumind și binecuvântând (+), sfințind, frângând, dat-a sfinților săi învățacei și apostoli, zicând:

Aici Preotul, plecându-și capul și ridicându-și dreapta, cu smerenie binecuvântează sfânta pâine și zice

cu glas mare:

Luăți, mâncați, acesta este Trupul meu, care pentru voi se frânge, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul arată Preotului sfântul Disc, ținând orarul cu trei degete ale dreptei. Asemenea și când zice Preotul: Beți dintru acesta -, arată spre sfântul Potir.

Iar Preotul zice în taină:

Asemenea și (+) Potirul, după cină, zicând:

Apoi, ca și mai sus, Preotul ridicând cu umilință mâna, arată spre sfântul Potir și, binecuvântând, zice cu glas mare:

Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Preotul se închină din nou și se roagă în taină, cu capul plecat:

Aducându-ne așadar aminte de această poruncă mântuitoare și de toate cele ce s-au făcut pentru noi: de cruce, de mormânt, de învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de șederea de-a dreapta, de a doua și preamărită iarăși venire.

Cu glas înalt:

Ale tale, dintru ale tale, ție-ți aducem de toate și pentru toate.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul, punând la o parte ripida, prinde cu mâinile cruciș: Discul cu dreapta și sfântul Potir cu stânga, și, înălțându-le, face cu ele semnul crucii.

Strana: Pe tine te laudăm, pe tine bine te cuvântăm, ție-ți mulțumim, Doamne, și ne rugăm ție, Dumnezeul nostru.

Iar Preotul se roagă în taină:

Încă aducem ție această slujbă cuvântătoare și fără vărsare de sânge și cerem și ne rugăm și ne cucerim: trimite Spiritul tău cel sfânt peste noi și peste aceste daruri ce sunt puse înaintea.

Și Diaconul merge mai aproape de Preot și se închină amândoi de trei ori înaintea sfintei mese, rugându-se întru sine cu mâinile ridicate și zicând:

Doamne, cel ce pe preasfântul tău Spirit în ceasul al treilea l-ai trimis Apostolilor tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm ție.

Stih: **I**nimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și spirit drep înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

Și zice iarăși: **D**oamne, cel ce -

Stih: Nu mă lepăda de la fața ta și Spiritul tău cel sfânt nu-l lua de la mine.

Și zice încă o dată: **Doamne, cel ce -**

Apoi, plecându-și capul și arătând cu orarul sfânta Pâine, Diaconul zice în taină:

Binecuvântează, stăpâne, sfânta Pâine.

Și Preotul binecuvântează de trei ori cu semnul crucii sfintele Daruri, zicând:

Și fă adică pâinea aceasta (+), cinstit Trupul Hristosului tău.

Diaconul: **Amin. Și: Binecuvântează**, stăpâne, sfântul Potir.

Și Preotul binecuvântând zice:

Și ce este în potirul acesta (+), cinstit Sângele Hristosului tău.

Diaconul: **Amin. Și iarăși arătând cu orarul amândouă Sfintele, zice: Binecuvântează**, stăpâne, amândouă sfintele.

Iar Preotul binecuvântând amândouă Sfintele, zice:

Prefăcându-le (+) cu Spiritul tău cel sfânt.

Diaconul: **Amin, Amin, Amin. Și se închină amândoi. Iar Diaconul, plecându-și capul către Preot, zice:**

Pomenește-mă, stăpâne, pe mine păcătosul.

Iar Preotul, binecuvântându-l, zice:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: **Amin. Apoi merge la locul unde stătea mai înainte și, luând ripida, apără cele Sfinte, ca și mai înainte.**

Iar Preotul se roagă în taină:

Ca să fie celor ce se vor cumineca spre trezirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea sfântului Spirit, spre plinirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către tine, iar nu spre judecată sau spre osândă.

Încă-ți aducem această slujbă cuvântătoare pentru cei repauzați întru credință, Strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propovăduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Pustnicii, și pentru tot sufletul ce s-a săvârșit întru credință.

Iar Diaconul cădește sfânta masă, de jur împrejur, și pomenește pe cine vrea dintre vii și morți.

Preotul, cu glas mare:

Mai ales pentru preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria.

Strana: Cuvine-se cu adevărat să te ferim, Născătoare de Dumnezeu, pe cea pururea fericită și preanevinovată, și Maica Dumnezeului nostru. Pe cea mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul a născut: pe tine, cea întru adevăr Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Diaconul pomenește Dipticele morților. Iar Preotul se roagă în taină:

Pentru sfântul Ioan proorocul înainte-mergător și Botezător; pentru sfinții măriți și întru tot lăudați Apostoli; pentru sfântul (cutare), a cărui pomenire o facem; și pentru toți sfinții tăi: cu ale căror rugăciuni cercetează-ne pe noi, Dumnezeule, și-ți adu aminte de toți cei adormiți întru nădejdea învierii vieții de veci.

Și după aceea pomenește Preotul pe vii și pe morți, pe care vrea. La cei vii zice:

Pentru mântuirea, cercetarea, iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (cutare).

Iar la cei morți zice:

Pentru odihna și iertarea sufletului robului tău (**cutare**), în loc luminos, de unde a fugit orice întristare și suspinare. Odihnește-l, Dumnezeu nostru și-l odihnește unde strălucește lumina feței tale.

Încă te rugăm: pomenește, Doamne, toată Episcopia dreptcredincioasă, pe cei ce drept învață cuvântul adevărului tău, toată Preoțimea, Diaconia cea întru Domnul, și toată tagme preoțească.

Încă-ți aducem această slujbă cuvântătoare pentru toată lumea; pentru sfânta catolică și apostolică Biserică; pentru cei ce întru curăție și întru viață cinstită petrec, pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), și pentru toți dreptcredincioșii domnitori, pentru toată curtea și oastea lor. Dă-le, Doamne, pașnică domnie, ca și noi, întru liniștea lor, viață lină și fără tulburare să viețuim, întru toată frica de Dumnezeu și cuviința.

Cu glas înalt:

Întâi pomenește, Doamne, pe Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pe Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), pe care îi dăruiește sfintelor tale biserici în pace, întregi, cinstiți, sănătoși, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Iar Diaconul întorcându-se către sfintele uși, ținând orarul cu trei degete, zice:

Și pe toți și pe toate.

Strana: Și pe toți și pe toate.

Diaconul pomenește Dipticele viilor.

Iar Preotul se roagă în taină:

Adu-ți aminte, Doamne, de orașul (**sau** satul) acesta, în care viețuim, și de toate orașele și satele, și de cei ce cu credință locuiesc într-însele. Adu-ți aminte, Doamne, de cei ce sunt în călătorie, de cei bolnavi, de cei ce se ostenesc, de cei robiți și de mântuirea lor. Pomenește, Doamne, pe cei ce aduc daruri și fac bine întru sfintele tale biserici, și-și aduc aminte de cei săraci, și peste noi peste toți trimite milele tale.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă, a preamări și a cânta preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea Preotul întorcându-se spre sfintele uși și binecuvântând poporul, zice cu glas mare:

Și să fie mila marelui Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos cu voi cu toți.

Strana: Și cu spiritul tău.

Iar Diaconul, primind binecuvântare de la Preot și ieșind, stă la locul obișnuit și zice:

Pe toți Sfinții pomenindu-i, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru cinstitele daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, cel ce le-a primit în sfântul și cel mai presus de ceruri și înțelegătorul său altar, întru miros de bună mireasmă spirituală, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și darul sfântului Spirit, să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Preotul se roagă în taină:

Înaintea ta punem toată viața și nădejdea noastră, Stăpâne iubitorule de oameni, și cerem și ne rugăm și ne cucerim: Învrednicește-ne să ne

împărtășim cu cereștile și înfricoșătoarele tale Taine, ale acestei sfinte și spirituale mese, întru curată conștiință, spre lăsarea păcatelor, spre iertarea greșelilor, spre împărtășirea cu sfântul Spirit, spre moștenirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către tine, iar nu spre judecată, sau spre osândă.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziuă toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire fără de osândă, să cutezăm a te chema pe tine, Dumnezeul cel ceresc, Tată, și a zice:

Poporul:

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vină împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșităilor noștri, și nu ne duce în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul zice și el, în taină, cu mâinile ridicate: Tatăl nostru -, iar după aceea:

Cu glas înalt:

Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: Capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

Iar Preotul se roagă, în taină:

Mulțumim ție, nevăzute Împărate, cel ce cu puterea ta cea nemăsurată toate le-ai făcut, și cu mulțimea milei tale din neființă întru ființă toate le-ai adus. Înșuți, Stăpâne, caută din cer spre cei ce și-au plecat ție capetele lor; că nu le-au plecat trupului și sângelui, ci ție, înfricoșătorului Dumnezeu. Tu dar, Stăpâne, cele puse înainte, tuturor nouă spre bine le întocmește, după a fiecăruia deosebită trebuință: cu cei de pe ape împreună plutește, cu cei ce călătoresc împreună călătorește, pe cei bolnavi îi vindecă, cel ce ești doctorul sufletelor și al trupurilor.

Cu glas înalt:

Cu darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, cu mâinile ridicate, se roagă în taină:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul tău și de pe scaunul măririi împărăției tale și vino de ne sfințește pe noi, cel ce sus împreună cu Tatăl șezi și aici, împreună cu noi, nevăzut petreci; și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da preacurat Trupul și cinstit Sângele tău și prin noi tot poporului.

Apoi se închină Preotul, asemenea și Diaconul, în locul unde stă, zicând în taină de 3 ori:

Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului.

Iar când vede Diaconul pe Preot întinzând mâinile și atingându-se de sfânta Pâine, ca să facă sfânta înălțare, zice cu glas înalt:

Să luăm aminte.

Iar Preotul, înălțând sfânta Pâine, zice:

Sfintele, sfinților.

Strana: Unul Sfânt, unul Domn Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Și cântăreții cântă Cuminecarul zilei, ori al Sfântului.

Iar Diaconul își încinge orarul cruciș și, intrând în sfântul altar, se oprește de-a dreapta Preotului, care ține sfânta Pâine, și zice:

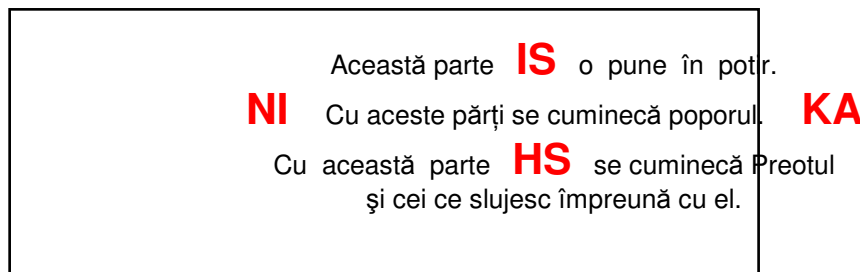
Frânge, stăpâne, sfânta Pâine.

Iar Preotul, frângând-o în patru, cu luare aminte și cu evlavie, zice:

Frânge-se și se împarte Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, cel ce se frânge și nu se împărțește, cel ce se mănâncă totdeauna și niciodată nu se sfârșește: ci pe cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Cade-se a ști Preotul că cele 4 părți ale sfintei Pâini se așează pe sfântul Disc, așa cum se arată aci:

CHIPUL FRÂNGERII SFINTEI PÂINI

adică întâia pârțeaua **IS** se așează în partea de sus a sfântului Disc, care este cea spre răsărit; a doua, **HS**, din jos, în partea care este spre apus; a treia, **NI**, în partea dinspre miazănoapte, iar a patra, **KA**, în partea dinspre miazăzi. Cu pârțeaua **IS** se face Plinirea Credinței, cu pârțeaua **HS** se cuminecă Preoții și Diaconii împreună-slujitori, iar pârțecile **NI** și **KA** se frâng, la vremea lor, în pârțecile mai mărunte, ca să fie de ajuns pentru toți credincioșii care vor să se împărtășească.

Asemenea, să ia aminte Preotul, ca - de vor fi mai mulți împreună-slujitori Preoți și Diaconi și Frați de împărțșit - la vremea Proscomidiei să scoată sfânta Pâine mai mare ca de obicei; iar când toarnă în sfântul Potir afânta amestecare - adică vinul și apa - să pună vin mai mult, cât să ajungă la toți care vor fi a se împărțși, iar apă foarte puțină, numai cât de obicei. Că după ce se săvârșesc Sfintele, n-are voie să mai pună vin în sfântul Potir. De asemenea, și când toarnă din sfânta căldură, să nu pună multă, ci atâta numai cât de obicei, ca și prima dată, la amestecare.

Și după ce Preotul a făcut frângerea, zice Diaconul, arătând cu orarul spre sfântul Potir:

Plinește, stăpâne, sfântul Potir.

Iar Preotul, luând pârțeaua care este deasupra, adică cea însemnată cu **IS**, face cu ea cruce deasupra sfântului Potir, zicând:

Plinirea credinței sfântului Spirit. Și așa o pune în sfântul Potir.

Diaconul: **A**min. Și luând apoi căldura, zice către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, căldura.

Iar Preotul binecuvântează, zicând:

Binecuvântată esteată (+) căldura sfinților tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul toarnă apoi cât se cade, în chipul crucii, în sfântul Potir, zicând:

Căldura credinței, plină de sfântul Spirit. Amin.

Și punând la o parte vasul căldurii, stă puțin deoparte. Iar Preotul zice: **Diacone, apropie-te.** Și apropiindu-se Diaconul, face cu evlavie închinăciune, cerând iertare. Iar Preotul luând sfânta Pâine, o dă Diaconului. Iar acesta sărutând mâna Preotului, ia sfânta Pâine, zicând:

Dă-mi mie, stăpâne, cinstitul și sfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Iar Preotul zice:

Cinstitul și sfântul și preacuratul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă (Iero) Diaconului (cutare), spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Și se duce Diaconul în dosul sfintei mese, plecându-și capul și rugându-se, ca și Preotul.

Apoi și Preotul, luând o părticea din sfânta Pâine, zice:

Cinstitul și preasfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă mie Preotului (cutare), spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și plecându-și capul, se roagă zicând:

Cred, Doamne, și mărturisesc că tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, între care cel dintâi sunt eu. Cred că ce iau este cu adevărat însuși preacurat Trupul tău și însuși preacinstit Sângele tău. Deci mă rog ție: Miluiește-mă și-mi iartă greșelile cele de voie și cele fără de voie, care le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul, cu știința și cu neștiința; și mă învrednicește, fără de osândă să mă împărtășesc cu preacuratele tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Cinei tale celei de taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor tăi taina ta, nici sărutare-ți voi da, ca și Iuda, ci ca tâlharul mărturisesc ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția ta.

Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub necurățit acoperământul sufletului meu; ci precum ai primit, în peștera și în ieslea animalelor a te culca, și în casa lui Simon leprosul încă și pe curva, cea mie asemenea, care la tine a venit, a o primi, însuși binevoiește a intra și în ieslea necuvântătorului meu suflet și întru spurcatul meu trup, cel mort și lepros; și precum nu te-ai scârbit de urâta gură a curvei, celei ce săruta preacuratele tale picioare, așa, Stăpâne, Dumnezeul meu, nu te scârbi nici de mine păcătosul; ci ca un bun și iubitor de oameni, fă-mă vrednic să fiu părtaș preasfântului tău Trup și Sânge.

Dumnezeul nostru, slăbește, lasă, iartă greșelile mele, câte ți-am greșit cu știința sau cu neștiința, sau le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul: toate iartă-mi-le, ca un bun și iubitor de oameni; cu rugăciunile preacuratei și pururea Fecioarei Maicii tale, fără de osândă învrednicește-mă să primesc cinstitul și preacurat Trupul tău, spre vindecarea sufletului și a trupului. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie împărțășirea sfintelor tale Taine, Doamne, ci spre vindecarea sufletului și a trupului.

Și așa se cuminecă amândoi, cu frică și cu toată luarea aminte, cu părțilele ce le țin în mâini.

Apoi ridicându-se, prinde Preotul cu amândouă mâinile, împreună cu acoperământul, sfântul Potir, și se cuminecă de trei ori dintr-însul, zicând:

Cuminecu-mă eu, robul lui Dumnezeu, Preotul (**cutare**), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și apoi își șterge buzele, și șterge și marginea Potirului, cu acoperământul ce-l are în mână, zicând:

Iată, a atins buzele mele și va șterge fărădelegile mele și păcatele mele le va curăți.

Apoi cheamă pe Diacon, zicând:

Diacone, apropie-te.

Și Diaconul vine și se închină o dată, zicând:

Iată vin la nemuritorul Împărat. **Și:** Cred, Doamne, și mărturisesc - **ca mai sus.**

Și Preotul zice:

Cuminecă-se robul lui Dumnezeu (Iero) Diaconul (**cutare**), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și după ce s-a cuminecat, zice Preotul:

Iată, a atins buzele tale și va șterge fărădelegile tale și păcatele tale le va curăți.

Cade-se iarăși a se ști că - de vor sluji împreună mai mulți Preoți și Diaconi - la vremea împărțășirii, adică după frângerea sfintei Pâini, vin mai întâi Preoții și se așează în rând în partea dinspre miazănoapte a sfântului Prestol și pe rând își cer iertare unul de la altul; apoi urmează și Diaconii a-și cere iertare, atât de la Preoți cât și între dânșii. După aceea vin Diaconii și primesc părțilele din sfântul Trup de la Preotul cel mai mare, după rânduială. Urmează apoi Preotul al doilea, cu bună evlavie, și-și ia singur o părticică din sfântul Trup și se retrage pe unde a venit și mergând, stă în partea dinspre miazăzi. Asemenea fac și ceilalți Preoți, unul după altul; iar la urmă ia și Cel mai mare o părticică și, stând la locul său dinaintea sfintei mese, începe a zice rugăciunea: Cred Doamne... și celelalte; de asemenea, o zic deodată cu el și ceilalți Preoți, încetișor și cu luare aminte, ca nu cumva să tulbure în rugăciuni pe ceilalți. Terminând rugăciunea, se împărțășește întâi Cel mai mare cu părticica și după el toți ceilalți. Apoi, luând iarăși Cel mai mare cu evlavie sfântul Potir, se împărțășește din el, după rânduială, și se dă la o parte; asemenea fac și ceilalți Preoți; iar Preotul cel mai din urmă împărțășește cu luare aminte pe Diaconi.

După aceea luând Diaconul sfântul Disc, îl ține deasupra sfântului Potir și îl șterge cu sfântul burete foarte bine; și cu luare aminte și cu evlavie acoperă sfântul Potir cu acoperământul; de asemenea, așează și steaua și acoperămintele pe sfântul Disc. Iar Preotul zice în taină

RUGĂCIUNEA DE MULȚUMIRE:

Mulțumim ție, Stăpâne iubitorule de oameni, făcătorule de bine al sufletelor noastre, că și în ziua de acum ne-ai învrednicit de cereștile și nemuritoarele tale Taine. Îndreptează calea noastră; întărește-ne pe toți întru frica ta; păzește viața noastră; întărește pașii noștri, pentru rugăciunile și mijlocirile măritei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria și ale tuturor Sfinților tăi.

Și apoi se deschide ușa sfântului altar și Diaconul, închinându-se o dată, ia cu evlavie Potirul și vine în ușa altarului și, înălțând sfântul Potir, îl arată poporului, zicând:

Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Strana: Amin, Amin. Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și s-a arătat nouă.

Și de vor fi credincioși care să se împărțășească, iese Preotul în ușa altarului, cu fața către popor, și zice cu glas mare rugăciunile: Cred, Doamne și mărturisesc -, Cinei tale celei de taină -, Nu spre judecată -. Iar alți doi Preoți, ori doi Diaconi, iar dacă nu sunt Preoți ori Diaconi măcar doi credincioși, venind înaintea ușii celei împărătești, țin aerul, adică acoperământul cel mare, întins, pentru ca să nu cadă ceva jos, din întâmplare. Iar Preotul, care slujește, ține sfântul Potir cu alt acoperământ deasupra aerului celui întins și venind după rând cei ce vor să se cuminece, se apropie cu frică și cu cucernicie, făcând înaintea sfântului

Potir câte o închinăciune. Și așa Preotul, luând cu bună grijă din sfântul Potir, îi cuminecă, zicând la fiecare: Cuminecă-se robul (roaba) lui Dumnezeu (cutare), cu cinstitul și sfântul Trup și Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. **Iar până ce se cuminecă toți, strana cântă neîncetat:** Cinei tale celei de taină -.

Iar după ce a primit sfânta Cuminecătură, își șterge fiecare buzele cu acoperământul cu care Preotul ține sfântul Potir. Sărutând apoi sfântul Potir, pleacă spre ușa cea de către miazănoapte, iar Preotul cel rânduit le dă anaforă. Și așa se duc la locul lor, rugându-se și mulțumind lui Dumnezeu.

Iar Preotul, după ce s-a terminat cuminecarea credincioșilor, binecuvântează cu sfântul Potir poporul, zicând

cu glas înalt:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău și (+) binecuvântează moștenirea ta.

Strana: Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am Spirit ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne, că aceea ne-a mântuit.

Și se întoarce apoi Diaconul și Preotul spre sfânta masă; și cădește Preotul de trei ori, zicând întru sine:

Înalță-te la ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul mărirea ta.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului. Iar Diaconul luându-l cu evlavie, privind spre ușă și nezacând nimic, se duce la Proscomidie și-l așează acolo. Iar Preotul, închinându-se și luând sfântul Potir, se întoarce privind spre popor și zice în taină:

Binecuvântat esteat Dumnezeul nostru.

Și cu glas mare:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și duce sfântul Potir la Proscomidie și-l așează acolo.

Strana: Amin. Să se umple gurile noastre de lauda ta, Doamne, ca să laudăm mărirea ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfințele, cele fără de moarte, cu preacinstitele și de viață făcătoarele tale Taine. Întărește-ne întru sfințenia ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iar Diaconul ieșind pe ușa de miazănoapte și stând la obișnuitul loc, zice:

Drepti, împărtășindu-ne cu dumnezeieștile, sfințele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Iar Preotul, reîntorcându-se la Prestol și strângând Antimisul, face peste dânsul cruce cu Evanghelia, zicând

cu glas înalt:

Că tu ești sfințirea noastră și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Cu pace să ieșim.

Strana: Întru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te - Stăpâne, binecuvântează.

**RUGĂCIUNEA AMVONULUI, CE O CITEȘTE PREOTUL
CU GLAS MARE, AFARĂ DIN ALTAR**

Cel ce binecuvântezi pe cei ce te binecuvântează, Doamne, și sfințești pe cei ce nădăjduiesc întru tine, mântuiește poporul tău și binecuvântează (+) moștenirea ta. Plinirea bisericii tale păzește-o; sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine. Pace dăruiește lumii tale, bisericilor tale, Preoților și iubitorului de Hristos Regelui nostru (cutare),

oastei lui și tot poporului tău. Că toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, de sus este, pogorând de la tine, Părintele luminilor; și ție mărire și mulțumire și închinăciune înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac. **De 3 ori.**

Și după sfârșitul rugăciunii, Preotul intră pe ușa împărătească și merge la masa punerii înaintea, zicând:

RUGĂCIUNEA LA POTRIVIREA SFINTELOR, ÎN TAINĂ

Plinirea Legii și a Proorocilor însuși fiind, Hristoase Dumnezeu nostru, cel ce ai plinit toată rânduiala părintească, umple de bucurie și de veselie inimile noastre, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Diaconul stând cu capul plecat înaintea icoanei Mântuitorului Isus Hristos, intră și el, după terminarea Rugăciunii amvonului, pe ușa dinspre miazănoapte și, mergând la masa Proscomidiei, potrivește sfintele Taine, cu frică și cu toată grija, încât nu cumva să cadă ceva jos, sau să rămână vreo fărâmitură. Și-și spală la sfârșit mâinile, la locul obișnuit.

Iar Preotul ieșind afară, împarte poporului anafora. **Și strana citește Psalmul 33:**

Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea - Mărire - Și acum -

Iar după aceea zice Preotul:

Binecuvântarea Domnului peste noi, cu al său dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Strana: Mărire - Și acum - Doamne, îndură-te - **De 3 ori.** Stăpâne, binecuvântează.

Iar Preotul zice, de va fi Duminecă:

Cel ce a înviat din morți, Hristos -

Iar de nu:

Hristos, adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur Arhiepiscopul Constantinopolului și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Iar poporul cântă: Mulți ani! **pentru Rege și pentru Arhiereu.**

Apoi Preotul, mergând în sfântul altar, se dezbracă de sfintele odăjdii, zicând:

Acum slobozește pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, în pace; că văzură ochii mei mântuirea ta, care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor: lumină spre descoperire neamurilor și mărire poporului tău Israel.

Sfinte Dumnezeule - Preasfântă Treime - Tatăl nostru -

Troparul și Condacul zilei.

Apoi Troparul sfântului Ioan Gură-de-aur:

Din gura ta ca o văpaie de foc strălucind darul, toată lumea a luminat, vistieriile ne iubirii de argint lumii le-a câștigat; ci cu cuvintele tale învățându-ne, părinte Ioane Gură-de-aur, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Și Condacul:

Din ceruri ai primit dumnezeiescul dar și prin buzele tale pe toți înveți să se închine unui Dumnezeu în Treime, Ioane Gură-de-aur, preafericite cuvioase; după vrednicie te laudăm, că ești îndreptător, ca cel ce arăți cele dumnezeiești.

Doamne, îndură-te - **De 12 ori.** Mărire - Și acum - Ceea ce ești mai cinstită

- **Și face Dezlegarea.**

Apoi închinându-se și mulțumind lui Dumnezeu pentru toate, iese și se duce la ale sale.

DUMNEZEIASCA LITURGHIE A CELUI ÎNTRU SFINȚI PĂRINTELUI NOSTRU VASILE CEL MARE

Cade-se a ști că dumnezeiasca Liturghie a Marelui Vasile nu se face totdeauna, ci numai în anumite zile, adică în Duminecile Postului mare, afară de Dumineca Floriilor, în sfânta și marea Joi, în Sâmbăta mare, în ajunul Nașterii și al Botezului Domnului nostru Hristos, de nu va cădea ajunul Sâmbătă ori Duminecă; iar de cade ajunul Sâmbătă ori Duminecă, în ajun se face Liturghia sfântului Ioan Gură-de-aur, iar în ziua Nașterii și a Botezului, a sfântului Vasile cel Mare. Aceasta se mai face la 1 Ianuarie, când se prăznuiește ziua sfântului Vasile cel Mare.

Diaconul zice cu glas mare: **Binecuvântează**, stăpâne.

Preotul:

Binecuvântată esteată împărăția Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**) și pentru toată curtea și oastea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru orașul (**sau** satul) acesta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-înșele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului și pentru înmulțirea roadelor pământului și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc și pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și cântăreții cântă întâiul Antifon; iar Diaconul făcând închinăciune, trece de la locul său și se duce de stă în fața icoanei lui Hristos, ținând orarul cu cele trei degete ale mâinii drepte. Iar Preotul zice:

RUGĂCIUNEA ÎNTÂIULUI ANTIFON, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeu nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și mărirea neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită: însuși Stăpâne, după bună îndurarea ta, caută spre noi și spre sfântă casa aceasta; și fă cu noi și cu cei ce împreună cu noi se roagă milele tale cele bogate și îndurările tale.

După sfârșitul Antifonului, merge Diaconul iarăși la locul obișnuit și, închinându-se, zice:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se cântă al doilea Antifon; iar Diaconul face asemenea ca și la rugăciunea cea dintâi, trecând la icoana Născătoarei. Iar Preotul citește:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI II, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeu nostru, mântuiește poporul tău și binecuvântează moștenirea ta; plinirea bisericii tale în pace păzește-o; sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine.

Diaconul:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI III, ÎN TAINĂ

Cela ce ne-ai dăruit aceste rugăciuni de obște și de unire, cela ce și la doi și trei, care se unesc întru numele tău, te-ai făgăduit să le împlinești cererile: însuși împlinește și acum cererile cele de folos ale robilor tăi, dându-ne întru acest veac de acum cunoștința adevărului tău și în cel ce va să fie veșnică viață dăruindu-ne.

Și cântăreții cântă Antifonul al treilea, ori Fericirile (de va fi Duminecă); iar când sosesc la Mărire -, Preotul și Diaconul, stând înaintea sfintei mese, fac trei închinăciuni.

Apoi luând Preotul sfânta Evanghelie, o dă Diaconului. Și merg amândoi la dreapta, pe din dosul sfintei mese, și ies pe ușa dinspre mieznoapte, mergând înaintea lor cu 2 sfeșnice. Și așa fac Intratul cel mic.

Și oprindu-se la locul obișnuit, își pleacă amândoi capetele. Și Diaconul zice: **D**omnului să ne rugăm. Iar Preotul rostește:

RUGĂCIUNEA INTRATULUI, ÎN TAINĂ

Stăpâne Doamne, Dumnezeu nostru, cel ce ai așezat în ceruri cetele și oștile îngerilor și ale arhanghelilor, spre slujba măririi tale: fă, împreună cu intrarea noastră să fie Intrarea sfinților îngeri, care slujesc împreună cu noi și împreună preamăresc bunătatea ta. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după terminarea rugăciunii, zice Diaconul către Preot, arătând cu mâna dreaptă către răsărit și ținând totodată și orarul cu cele trei degete:

Binecuvântează, stăpâne, sfânta Intrare.

Iar Preotul, binecuvântând, zice:

Binecuvântată esteată Intrarea sfinților tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceasta merge Diaconul la arhieru sau la egumen, dacă este de față, și îi oferă Evanghelia spre sărutare; iar de nu va fi de față arhieru sau egumen, o sărută Preotul care slujește.

Iar după ce s-a terminat Troparul, merge Diaconul la mijloc și stând înaintea Preotului înalță puțin mâinile și, arătând sfânta Evanghelie, zice cu glas mare:

Înțelepciune, drepti.

Apoi închinându-se, atâta el cât și Preotul, în urma lui intră în sfântul altar și pune Diaconul sfânta Evanghelie pe sfânta masă. Iar cântăreții cântă:

Veniți să ne închinăm - și obișnuitele Tropare.

Iar după Troparul cel din urmă, ținând cu trei degete orarul în mână și plecându-și totodată și capul, zice Diaconul către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, vremea Cântării celei întreit-sfinte.

Și Preotul, însemnându-l cu semnul crucii, zice:

Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea

Iar Diaconul merge aproape de sfintele uși și, arătând mai întâi cu orarul către icoana lui Hristos, zice:

Doamne, mântuiește pe cei credincioși și ne auzi pe noi.

Apoi adaugă cu glas mare, către cei de afară:

Și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi. **De 3 ori.**

Mărire Tatălui și Fiului și sfântului Spirit și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi.

Iar până ce se cântă Întreit-sfântul, Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA CÂNTĂRII ÎNTREIT-SFÂNTULUI

Dumnezeule cel sfânt, care întru sfinți odihnești, cel ce cu glas întreit-sfânt ești lăudat de Serafimi și preamărit de Heruvimi și de toată puterea cerească închinat; ceta ce din neființă întru ființă ai adus toate, care ai zidit pe om după chipul și asemănarea ta și cu tot harul tău l-ai împodobit; cel ce dai înțelepciune și pricepere celui ce cere și nu treci cu vederea pe cel ce greșește, ci îi rânduiești pocăință spre mântuire; care ne-ai învrednicit pe noi, smeriții și nevrednicii tăi robi, și în ceasul acesta a sta înaintea măririi sfântului tău altar și a-ți aduce datornică închinăciune și cuvântare de preamărire: însuți, Stăpâne, primește și din gura noastră a celor păcătoși întreit-sfânta cântare și ne cercetează cu bunătatea ta; iartă-ne toate greșeala cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele și trupurile noastre; și ne dă să slujim ție întru cuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile sfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor sfinților,

care din veac bine ți-au plăcut. Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și dacă se sfârșește rugăciunea aceasta, cântă și ei, atât Preotul cât și Diaconul, cântarea Întreit-sfântului, făcând totodată și trei închinăciuni înaintea sfintei mese.

RUGĂCIUNEA SCAUNULUI CELUI DE SUS, ÎN TAINĂ

Stăpâne Doamne, Dumnezeu puterilor, mântuiește poporul tău și în pace îl păzește cu puterea sfântului tău Spirit, prin chipul cinstitei Cruci a unuia născut Fiului tău; cu care împreună bine ești cuvântat, în vecii vecilor. Amin.

După aceea zice Diaconul către Preot:

Poruncește, stăpâne.

Și merg la scaun. Iar Preotul zice, mergând:

Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului.

Iar Diaconul:

Binecuvântează, stăpâne, scaunul cel de sus.

Și Preotul:

Bine ești cuvântat pe scaunul măririi împărăției tale, cel ce șezi pe Heruvimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după ce s-a terminat Întreit-sfântul, Diaconul merge înaintea sfintelor uși și zice:

Să luăm aminte. Iar Preotul:

Pace tuturor.

Și Cetețul, stând în mijlocul bisericii, răspunde: Și spiritului tău. Și citește Prohimenul Apostolului.

Și iarăși zice Diaconul: **Înțelepciune**.

Iar Cetețul spune titlul Apostolului.

Și atunci zice Diaconul: **Să** luăm aminte.

Și după ce s-a sfârșit Apostolul, zice Preotul:

Pace ție.

Cetețul: Și spiritului tău.

Iar cântăreții: Aliluia. Psalmul lui David.

Și în vreme ce se cântă Aliluia, Diaconul, luând cădelnița și tămâie, vine la Preot și, primind binecuvântare, cădește sfânta masă împrejur și întregul altar și pe Preot. Iar Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA ÎNAINTEA EVANGHELIEI

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Stăpâne, lumina cea nestricăcioasă a cunoștinței dumnezeirii tale și deschide ochii minții noastre spre înțelegerea evanghelicilor tale propovăduiri: pune întru noi frica fericitelor tale porunci ca, toate poftele trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate cele ce sunt spre bunăplăcerea ta gândind și săvârșind. Că tu ești lumina sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Diaconul, punând cădelnița la locul ei, vine la Preot; și plecându-și înaintea lui capul, ținând cu vârfurile degetelor și orarul împreună cu sfânta Evanghelie, zice:

Binecuvântează, stăpâne, pe binevestitorul sfântului Apostol și Evanghelist (cutare).

Iar Preotul, binecuvântându-l cu semnul crucii, zice:

Dumnezeu, pentru rugăciunile sfântului mărit Apostol și Evanghelist (cutare), să-ți dea ție, celui ce binevestești, cuvânt cu multă putere spre plinirea Evangheliei iubitului său Fiu, a Domnului Isus Hristos.

Iar Diaconul zice: **Amin**.

Și, după ce s-a închinat sfintei Evanghelii, o ia. Și ieșind pe ușa împărătească, mergând înaintea lui cu sfeșnice, se oprește pe amvon, ori în locul rânduit.

Iar Preotul, stând înaintea sfintei mese, cu fața spre apus, zice cu glas înalt:

Înțelepciune, drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie. Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Și Diaconul: **L**a citirea sfintei Evanghelii de la (cutare).

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Preotul:

Să luăm aminte.

Și după ce se termină Evanghelia, zice Preotul:

Pace ție, celui ce binevestești.

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Apoi merge Diaconul până la sfintele uși și dă sfânta Evanghelie în mâna Preotului. Iar el, stând în locul obișnuit, începe așa:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne, îndură-te -

Doamne, a tot stăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne, și te îndură spre noi.

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluieste.

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeu nostru, primește de la robii tăi această rugăciune stăruitoare; și ne miluieste după mulțimea milei tale; și îndurărilor tale trimite-le peste noi și peste tot poporul tău, care așteaptă de la tine mila ta cea bogată.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părinte Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui, și pentru iertarea păcatelor lui și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute întru toate și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia și pentru toți cei mai înainte adormiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, care întru cucerie odihnesc aici și pretutindenea.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită Biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă cântă; și pentru poporul ce e de față și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Preotul, cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: **R**ugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm,

Ca Domnul să-i miluiască,

Să-i învețe cuvântul adevărului,
Să le descopere Evanghelia dreptății,
Să-i unească cu sfânta sa catolică și apostolică Biserică.

Strana: Doamne, îndură-te -

Mântuiește-i, miluiește-i, apără-i și-i păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

RUGĂCIUNEA CATEHUMENILOR, MAI ÎNAINTE DE DESFACEREA ANTIMISULUI, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce în ceruri locuiești și spre toate lucrurile tale privești: caută spre robii tăi cei chemați, care și-au plecat înaintea ta cerbicea lor; și le dă jugul cel ușor; fă-i membri cinstiți ai sfintei tale biserici; și fă-i vrednici de baia nașterii celei de a doua, de iertarea păcatelor și de vestmântul nestrucăciunii; spre cunoașterea ta, a adevăratului Dumnezeului nostru.

Preotul, cu glas înalt:

Ca și aceștia împreună cu noi să mărească preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și Preotul întinde antimisul. Iar Diaconul zice:

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Cei chemați, ieșiți,

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Să nu fie nimeni din cei chemați!

Câți suntem credincioși, iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

RUGĂCIUNEA CEA DINTÂI A CREDINCIOȘILOR, DUPĂ CE S-A ÎNTINS ANTIMISUL, ÎN TAINĂ

Tu, Doamne, ne-ai arătat această mare taină a mântuirii; tu ne-ai învrednicit pe noi, smeriții și nevrednicii tăi robi, să fim slujitori ai sfântului tău altar: tu ne desăvârșește, cu puterea sfântului tău Spirit, apre slujba aceasta, ca fără de osândă stând înaintea sfintei măririi tale să-ți aducem jertfă de laudă; că tu ești cel ce lucrezi toate într-un toți. Dă, Doamne, și pentru păcatele noastre și pentru necunoștințele poporului, să fie primită jertfa noastră și bineplăcută înaintea ta.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA A DOUA A CREDINCIOȘILOR, ÎN TAINĂ

Dumnezeule, cel ce ai cercetat într-un milă și într-un îndurări smerenia noastră; cel ce ne-ai rânduit pe noi, umiliții și păcătoșii și nevrednicii tăi robi, înaintea sfintei măririi tale să slujim sfântului tău altar: tu ne întărește, cu puterea

Spiritului tău celui sfânt, spre slujba aceasta; și ne dă cuvânt, întru deschiderea gurii noastre, ca să chemăm harul sfântului Spirit peste darurile care se vor pune înaintea.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Ca sub stăpânirea ta totdeauna fiind păziți, ție mărire să înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Noi, care pe heruvimi -

Iar în Joia Mare se cântă: Cinei tale celei de taină -

Iar în Sâmbăta Mare: Să tacă tot trupul -

RUGĂCIUNEA CE O ZICE PREOTUL ÎN TAINĂ CÂND SE CÂNTĂ HERUVICUL

Nimeni din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vină, sau să se apropie, sau să slujească ție, Împărate al măririi; pentru că a sluji ție mare și înfricoșător lucru este chiar și puterilor celor cerești. Însă totuși, pentru iubirea ta de oameni cea negrăită și neasemănată, fără mutare și fără schimbare te-ai făcut om și arhieru al nostru te-ai numit și lucrarea sfântă a jertfei acesteia liturgice și nesângeroase, ca un stăpân al tuturor, ne-ai dat-o. Căci tu singur, Doamne Dumnezeu nostru, stăpânești peste cele cerești și peste cele pământești, cel ce te porți pe scaun de Heruvimi, Domnul Serafimilor și împăratul lui Israel, cel ce singur ești sfânt și întru sfinți odihnești. Deci pe tine te rog, cel ce ești singur bun și binevoitor: caută spre mine, păcătosul și netrebnicul tău rob, și-mi curățește sufletul și inima de cuget viclean; și mă învrednicește cu puterea sfântului tău Spirit ca, îmbrăcat fiind cu harul preoției, să stau înaintea mesei tale acesteia și să jertfesc sfântul și preacuratul tău Trup și prețiosul Sânge. Căci ție mă rog, plecând cerbicea mea, și cer de la tine: să nu întorci fața ta de la mine, nici să mă lepezi dintre slujitorii tăi; ci mă învrednicește pe mine, păcătosul și nevrednicul tău rob, să-ți aduc ție darurile acestea. Că tu ești cel ce aduci și cel ce te aduci și cel ce primești și cel ce te împărțești, Hristoase Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după rugăciunea aceasta, zic și ei, adică Preotul și Diaconul, cântarea Heruvimilor, de 3 ori, și după fiecare sfârșit se închină o dată.

Care pe Heruvimi cu taină închipuim și făcătoarei de viață Treimi întrit-sfântă cântare aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm: ca pe Împăratul tuturor să-l primim, pe cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iar în Joia Mare:

Cinei tale celei de taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor tăi taina ta, nici sărutare-ți voi da, ca și Iuda, ci ca tâlharul mărturisesc ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția ta. **De 3 ori.**

Iar în Sâmbăta Mare:

Să tacă tot trupul omenesc și cu frică și cutremur să stea și nimic pământesc întru sine să nu gândească! Că împăratul împăraților și Domnul domnilor vine să se junghie și să se dea spre mâncare credincioșilor. Și mergând înaintea lor cetele Arhanghelilor, cu toată Căpetenia și Puterea, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântarea: Aliluia, aliluia, aliluia.

Apoi luând Diaconul cădelnița și punând tămâie, vine la Preot și, luând binecuvântare, cădește sfânta masă împrejur și altarul întreg și pe Preot. Și zice Psalmul 50 și Tropare de pocăință, câte va vrea. Asemenea și Preotul. Și apoi se duc la masa punerii înaintea, mergând înaintea Diaconului. Și după ce a cădit cele sfinte, rugându-se întru sine:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul!

zice Diaconul către Preot:

Ridică, stăpâne. Și Preotul ridicând aerul, îl pune pe umărul cel stâng al Diaconului, zicând:

Ridicați mâinile spre cele sfinte și binecuvântați pe Domnul.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului cu toată luarea aminte și evlavia, acesta având și cădelnița într-unul di degete. Iar Preotul însuși ia sfântul Potir în mâini și ies amândoi pe ușa de către miazănoapte, mergând înaintea lor cu două sfeșnice. Și înconjură prin mijlocul bisericii, rugându-se și zicând:

Pe voi pe toți Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Pe Preafericitul Părinte (cutare), pe Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să-i pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Pe iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Pe ctitorii și binefăcătorii sfintei bisericii acesteia (și pe alții, pe care va vrea, vii și morți), și pe voi pe toți, dreptcredincioșilor creștini, Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și intrând Diaconul înlăuntru prin sfintele uși, se oprește de-a dreapta. Și când este să intre și Preotul, zice către dânsul Diaconul:

Preoția ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa. Și Preotul către dânsul:

Ierodiaconia ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Preotul așează apoi sfântul Potir pe sfânta masă. Și luând și sfântul Disc de la capul Diacon, îl pune de asemenea pe sfânta masă, zicând:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul tău, cu giulgi curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a așezat; ci a treia zi ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, și în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl și cu Spiritul, toate umplându-le, cel ce ești necuprins.

Purtător de viață, mai înfrumusețat cu adevărat decât raiul și decât toată camera împărătească mai luminat, s-a arătat, Hristoase, mormântul tău, izvorul învierii noastre.

Luând apoi acoperămintele de pe sfântul Disc și de pe sfântul Potir, le pune la o parte pe sfânta masă. Și luând aerul de pe umărul Diaconului și cădindu-l, acoperă cu el cele Sfinte, zicând iarăși:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul tău, cu giulgi curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a așezat.

Și primind cădelnița din mâinile Diaconului, cădește cele Sfinte de 3 ori, zicând:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoința ta Sionului și să se zidească zidurile Ierusalimului.

Iar a treia oară zice până la sfârșit:

Atunci bine vei voi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot, atunci vor pune pe altarul tău viței.

Dând apoi cădelnița, lasă felonul în jos, și plecându-și capul, zice către Diacon:

Pomenește-mă, frate și împreună slujitorule.

Și Diaconul către dânsul:

Să pomenească Domnul Dumnezeu preoția ta întru împărăția sa.

Și Preotul către Diacon:

Roagă-te pentru mine, împreună slujitorule al meu.

Și Diaconul:

Spirit sfânt va pogorî peste tine și puterea celui Preaînalt te va umbri.

Și Preotul:

Același Spirit să lucreze împreună cu noi, în toate zilele vieții noastre.

Iar Diaconul, plecându-și și el capul, și ținând totodată și orarul cu trei degete ale dreptei, zice către Preot:

Pomenește-mă, stăpâne sfinte. Și Preotul:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și după ce a zis **Amin**, sărutând dreapta Preotului, iese, și stând la locul obișnuit, zice:

Să plinim rugăciunile noastre Domnului

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru cinstitele daruri, ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, nevoia și primejdia, Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA PROSCOMIDIEI DUPĂ AȘEZAREA SFINTELOR DARURI PE SFÂNTA MASĂ, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ne-ai zidit și ne-ai adus întru această viață, cel ce ne-ai arătat căile mântuirii, cel ce ne-ai dăruit descoperirea tainelor cerești și întru puterea Spiritului tău celui sfânt ne-ai rânduit la slujba aceasta: binevoiește dar, Doamne, să fim noi servitori ai legii tale celei noi, slujitori ai sfintelor tale taine; primește-ne pe noi, cei ce ne apropiem de sfântul tău altar, după bogăția milei tale, ca să fim vrednici a-ți aduce această jertfă cuvântătoare și fără de sânge, pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; pe care primind-o în sfântul și mai presus de ceruri și înțelegătorul tău altar, întru miros cu bună mireasmă, trimite-ne nouă harul sfântului tău Spirit. Caută spre noi, Dumnezeule, și vezi această închinare a noastră și o primește precum ai primit darurile lui Avel, jertfele lui Noe, arderile de tot ale lui Avraam, cele preoțești ale lui Moise și Aaron, cele de pace ale lui Samuil. Precum ai primit de la sfinții tăi Apostoli această închinare adevărată: așa primește și din mâinile noastre, ale păcătoșilor,

darurile acestea, întru bunătatea ta, Doamne. Ca învredniciți fiind a sluji fără prihană sfântului tău altar, să aflăm plata credincioșilor și înțelepților ispravnici, în ziua cea înfricoșătoare a răsplătirii tale celei drepte.

Diaconul:

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziuă toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Cu îndurările unuia născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. **Preotul:**

Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul:

Să ne iubim unul pe altul, ca într-un gând să mărturisim.

Strana: Pe Tatăl și pe Fiul și pe sfântul Spirit, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar Preotul se închină de 3 ori, zicând în taină:

Iubite-voi, Doamne, tăria mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea.

Și sărută Sfintele, așa cum sunt acoperite: întâi deasupra sfântului Disc, apoi deasupra sfântului Potir și la urmă marginea sfintei mese dinaintea sa. Iar de vor fi doi sau mai mulți Preoți, sărută și ei sfintele daruri, toți, și unul pe altul pe umeri. Și cel mai mare zice atunci:

Hristos în mijlocul nostru!

Iar celălalt răspunde:

Este și va fi!

Asemenea și Diaconul se închină deodată cu Preotul, pe locul unde stă, și sărută orarul, acolo unde este chipul crucii. Și zice apoi cu glas înalt:

Ușile, ușile! Întru înțelepciune să luăm aminte!

Iar Preotul ridicând aerul, îl ține deasupra sfintelor daruri. Și de vor sluji și alți Preoți, țin și ei de colțurile aerului, deasupra sfintelor daruri, clătănându-l încetinel și rostind întru sine, ca și poporul, mărturisirea credinței.

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl atotținătorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele.

Și întru unul Domn Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul născut, care din Tatăl s-a născut mai înainte de toți vecii, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, s-a pogorât din ceruri și s-a întrupat de la Spiritul sfânt și din Maria Fecioara și s-a făcut om.

Și s-a răstignit pentru noi în zilele lui Pontiu Pilat și a pățimit și s-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și s-a suit la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu mărire, să judece viii și morții; a cărui împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Spiritul sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care de la Tatăl purcede, cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit; care a grăit prin Prooroci.

Întru Una, Sfântă, Catolică și Apostolică Biserică.

Mărturisesc un botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie. Amin.

După aceea, Preotul, sărutând aerul, îl strânge și îl pune la o parte.

Iar Diaconul, stând tot la locul său, în mijlocul bisericii, zice:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce.

Strana: Mila păcii, jertfa laudei.

Diaconul, închinându-se, intră acum în sfântul altar și, luând ripida, apără cu evlavie sfintele. Iar Preotul, cu fața la popor:

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Spirit, să fie cu voi cu toți.

Strana: Și cu spiritul tău.

Preotul, cu mâinile ridicate:

Sus să avem inimile.

Strana: Avem către Domnul. Preotul:

Să mulțumim Domnului.

Strana: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, Treimei celei de o ființă și nedespărțite.

Iar Preotul se roagă așa, în taină:

Cel ce de la tine însuși ești, Stăpâne Doamne, Dumnezeule, Părinte atotținătorule și vrednicule de închinare, cu vrednicie este, cu adevărat și cu dreptate și marecuviiinței sfințeniei tale cuvine-se: pe tine a te lăuda, ție a-ți cânta, pe tine a te binecuvânta, ție a ne închina, ție a-ți mulțumi, pe tine a te preamări, pe cel ce singur ești cu adevărat Dumnezeu; și cu inima înfrântă și cu spirit smerit a-ți aduce ție această a noastră închinare; pentru că tu ești cel ce ne-ai dăruit cunoștința adevărului tău.

Și cine este în stare să grăiască puterile tale, auzite să facă toate laudele tale, sau să spună toate minunile tale din toată vremea? Stăpâne al tuturor, Doamne al cerului și al pământului și a toată făptura văzută și nevăzută, cel ce șezi pe scaunul măririi și privești peste adâncuri, cel ce ești fără de început, nevăzut, necuprins, nemărginit, neschimbat, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, al marelui Dumnezeu și Mântuitor al nădejzii noastre; care este icoana bunătății tale, pecete întocmai chipului, întru dânsul pe tine, pe însuși Tatăl, arătându-te, Cuvânt viu, Dumnezeu adevărat, înțelepciune mai înainte de veci, viață, sfințire, putere, lumina cea adevărată, prin care Spiritul sfânt s-a arătat, Spiritul adevărului, harul primirii de fii, arvuna moștenirii viitoare, începutul bunătăților celor de veci, puterea de viață făcătoare, izvorul sfințirii prin care toată făptura cuvântătoare și înțelegătoare

se întărește și ție-ți slujește și cuvântarea de preamărire de-a pururea ție-ți înalță; căci toate împreună-ți slujesc ție.

Pentru că pe tine te laudă Îngerii, Arhanghelii, Scaunele, Domniile, Începătoriile, Stăpâniile, Puterile și Heruvimii cei cu ochi mulți; împrejurul tău stau Serafimii cei cu câte șase aripi, care cu două își acoperă fețele și cu două picioarele și cu două zburând strigă unul către altul cu glasuri neobosite, cu neîncetate cuvântări de preamărire.

Preotul, cu glas înalt:

Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind:

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt e Domnul Savaot; plin este cerul și pământul de mărirea lui. Osana întru cele de sus. Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cele de sus.

Între timp Diaconul, luând steaua de pe sfântul Disc, face chipul crucii deasupra lui; și sărutându-o, o pune de laturi.

Iar Preotul cu mâinile ridicate se roagă în taină:

Cu aceste fericite puteri, Stăpâne iubitorule de oameni și noi păcătoșii strigăm și grăim: Sfânt ești, cu adevărat, și preasfânt și nu este măsură pentru mărirea sfințeniei tale și drept ești întru toate lucrurile tale, pentru că întru dreptate și întru adevărată judecată toate le-ai adus nouă.

Căci tu ai zidit pe om, țărână luând din pământ, și cu chipul tău, Dumnezeule, l-ai onorat și în raiul desfătării l-ai așezat, nemurirea vieții și moștenirea veșnicilor bunătați, întru paza poruncilor tale, făgăduindu-i-le; dar neascultându-te pe tine, adevăratul Dumnezeu, care l-ai creat, și amăgirii șarpelui plecându-se, prin ale sale păcate muritor făcându-se, l-ai alungat, Dumnezeule, cu judecata ta cea dreaptă, din rai în lumea aceasta și l-ai întors în pământul din care a fost luat, rânduindu-i mântuirea cea din nașterea de a doua, cea întru însuși Hristosul tău.

Căci nu te-ai întors până în sfârșit de către zidirea ta, pe care o ai făcut, Bunule, nici n-ai uitat de lucrul mâinilor tale, ci pentru adâncul milei tale în multe chipuri l-ai cercetat: prooroci ai trimis, făcut-ai puteri, prin sfinții tăi, care bine ți-au plăcut, din fiecare neam; grăitu-ne-ai prin gura proorocilor, slujitorii tăi, mai înainte vestindu-ne mântuirea care avea să fie; lege ne-ai dat spre ajutor; îngeri ne-ai pus păzitori. Iar când a venit plinirea vremilor, ne-ai grăit prin însuși Fiul tău, prin care și veacurile le-ai făcut.

Acesta fiind strălucirea măririi tale și chipul ipostasului tău și ținând toate cu cuvântul puterii sale, nu răpire a socotit a fi întocmai cu tine, Dumnezeu-Tatăl; ci Dumnezeu fiind, de mai înainte de veci, pe pământ s-a arătat și cu oamenii a petrecut și, din Fecioară sfântă întrupându-se, s-a micșorat pe sine, chip de rob luând, de o formă făcându-se cu trupul smereniei noastre, ca să ne facă de o formă cu chipul măririi sale.

Că de vreme ce prin om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, bine a voit unul născut Fiul tău, cel ce este în sânurile tale, ale lui Dumnezeu-Tatăl, din femeie a se naște, din sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, și legii a se supune, ca să osândească păcatul în trupul său; ca cei morți întru Adam să învieze întru trupul său; ca cei morți întru Adam să învieze întru același Hristos al tău. Și cetățean al lumii acesteia făcându-se, dând porunci de mântuire, ne-a abătut de la rătăcirea idolilor și ne-a adus la

cunoștința ta, a adevăratului Dumnezeu-Tatăl, agonisindu-ne lui-și popor ales, preoție împărătească, neam sfânt; și curățindu-ne prin apă și sfințindu-ne cu Spiritul cel sfânt, pe sine s-a dat schimb morții care ne stăpânea, fiind vânduți păcatului; și pogorându-se prin cruce la iad, ca toate să se plinească întru dânsul, dezlegat-a durerile morții; și înviind a treia zi și cale făcând pentru tot trupul spre învierea din morți - pentru că nu era cu putință a se ține sub stricăciune stăpânul vieții -, făcutu-s-a începere a celor adormiți, cel întâi-născut din morți, ca însuși să fie începătorul tuturor, întru toate; și suindu-se la ceruri, a șezut de-a dreapta mării tale, întru înălțime, care va să și vină, să răsplătească fiecăruia după faptele sale. Iar nouă ne-a lăsat, aduceri aminte de patima sa mântuitoare, acestea care le-am pus înaintea, după poruncile lui.

Pentru că vrând să meargă la moartea sa cea de bună voie și pururea pomenită și de viață făcătoare, în noaptea întru care însuși s-a dat pentru viața lumii, luând pâine întru sfintele și preacuratele sale mâini și arătându-o ție, Dumnezeu-Tatăl, mulțumind, binecuvântând (+), sfințind, frângând,

Aici Preotul, plecându-și capul și ridicându-și dreapta, cu smerenie binecuvântează sfânta pâine și zice

cu glas mare:

Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli, zicând:

Luai, mâncați, acesta este Trupul meu, care pentru voi se frânge, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul arată Preotului sfântul Disc, ținând orarul cu trei degete ale dreptei. Asemenea și când zice Preotul: Beți dintru acesta -, arată spre sfântul Potir.

Iar Preotul zice în taină:

Asemenea și (+) potirul: din rodul viței luând, amestecând, mulțumind, binecuvântând (+), sfințind

Apoi, ca și mai sus, Preotul ridicând cu umilință mâna, arată spre sfântul Potir și, binecuvântând, zice cu glas mare:

Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli, zicând:

Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Preotul se închină din nou și se roagă în taină, cu capul plecat:

Aceasta să o faceți întru pomenirea mea. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea mea o vestiți, învierea mea o mărturisiți.

Pomenind deci și noi, Stăpâne, patimile cele mântuitoare, crucea cea făcătoare de viață, îngroparea cea de trei zile, învierea din morți, suirea la ceruri, șederea de-a dreapta ta, a lui Dumnezeu-Tatăl, și preamărita și înfricoșătoarea lui a doua venire.

Cu glas înalt:

Ale tale, dintru ale tale, ție-ți aducem de toate și pentru toate.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul, punând la o parte ripida, prinde cu mâinile cruciș: Discul cu dreapta și sfântul Potir cu stânga, și, înălțându-le, face cu ele semnul crucii.

Strana: Pe tine te laudăm, pe tine bine te cuvântăm, ție-ți mulțumim, Doamne, și ne rugăm ție, Dumnezeul nostru.

Iar Preotul se roagă în taină:

Pentru aceasta, Stăpâne preasfinte, și noi păcătoșii și nevrednicii tăi robi, care am fost învredniciți a sluji sfântului altar, nu pentru dreptățile noastre, căci nimic bun n-am făcut pe pământ, ci pentru mila ta și îndurările tale pecare le-ai vărsat cu prisosință peste noi, îndrăznind, ne apropiem către sfântul tău altar și punând înaintea cele ce sunt în locul chipului sfântului Trup și Sânge al Hristosului tău, ție ne rugăm și pe tine te chemăm, Sfinte al sfinților, cu bună vrerea bunătății tale: să vină Spiritul tău cel sfânt peste noi și peste aceste daruri puse înaintea și să le binecuvânteze și să le sfințească și arate.

Și Diaconul merge mai aproape de Preot și se închină amândoi de trei ori înaintea sfintei mese, rugându-se întru sine cu mâinile ridicate și zicând:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul. Și acestea:

Doamne, cel ce pe preasfântul tău Spirit în ceasul al treilea l-ai trimis Apostolilor tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm ție.

Stih: Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și spirit drep înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

Și zice iarăși: **D**oamne, cel ce -

Stih: **N**u mă lepăda de la fața ta și Spiritul tău cel sfânt nu-l lua de la mine.

Și zice încă o dată: **D**oamne, cel ce -

Apoi, plecându-și capul și arătând cu orarul sfânta Pâine, Diaconul zice în taină:

Binecuvântează, stăpâne, sfânta Pâine.

Și Preotul binecuvântează de trei ori cu semnul crucii sfintele Daruri, zicând:

Pâinea aceasta, adică însuși (+) cinstitul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: **A**min. Și: **B**inecuvântează, stăpâne, sfântul Potir.

Și Preotul binecuvântând zice:

Iar Potirul acesta, însuși (+) cinstitul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: **A**min.

Preotul: **C**are s-a vărsat pentru viața lumii

Diaconul: **A**min. Și iarăși arătând cu orarul amândouă Sfintele, zice: **B**inecuvântează, stăpâne, amândouă sfintele.

Iar Preotul binecuvântând amândouă Sfintele, zice:

Prefăcându-le (+) cu Spiritul tău cel sfânt.

Diaconul: **A**min, Amin, Amin. Și se închină amândoi. Iar Diaconul, plecându-și capul către Preot, zice:

Pomenește-mă, stăpâne, pe mine păcătosul.

Iar Preotul, binecuvântându-l, zice:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: **A**min. Apoi merge la locul unde stătea mai înainte și, luând ripida, apără cele Sfinte, ca și mai înainte.

Iar Preotul se roagă în taină:

Iar pe noi pe toți, care dintr-o Pâine și dintr-un Potir ne împărtășim, să ne unești unul cu altul întru împărtășirea unui sfânt Spirit și să nu faci pe nici unul dintre noi să se cuminece spre judecată sau spre osândă cu sfântul

Trup și Sânge al Hristosului tău; ci să aflăm milă și har, împreună cu toți sfinții care din veac bine ți-au plăcut, cu Strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propovăduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Dascălii și cu tot sufletul drept care s-a săvârșit întru credință.

Preotul, cu glas mare:

Mai ales cu preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria.

Strana: De tine se bucură, ceea ce ești plină de dar, toată făptura, adunarea îngerească și neamul omenesc: ceea ce ești biserică sfințită și rai cuvântător, lauda fecioriei, dintru care Dumnezeu s-a întrupat și prunc s-a făcut, cel ce este mai înainte de veci, Dumnezeul nostr. Că sânul tău scaun l-a făcut și pântecele tău mai larg decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură, ceea ce ești plină de dar, toată făptura: mărire ție.

Iar de este Joia Mare, se cântă pe vers 8:

Cinei tale celei de taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor tăi taina ta, nici sărutare-ți voi da, ca și Iuda, ci ca tâlharul mărturisesc ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția ta.

Sau se cântă Irmosul Cântării IX de la Utrenia Joi Mari: Din ospățul Stăpânului - Vers 6.

Iar de este Sâmbăta Mare, se cântă Troparul acesta, pe vers 5:

Să tacă tot trupul omenesc și cu frică și cutremur să stea și nimic pământesc întru sine să nu gândească! Că împăratul împăraților și Domnul domnilor vine să se junghie și să se dea spre mâncare credincioșilor. Și mergând înaintea lor cetele Arhanghelilor, cu toată Căpetenia și Puterea, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântarea: Aliluia, aliluia, aliluia.

Sau Irmosul Cântării IX de la Utrenia Sâmbetei Mari: Nu te tângui pentru mine, Maică - Vers 6.

Iar Diaconul cădește sfânta masă, de jur împrejur, și pomenește pe cine vrea, dintre vii și morți. Iar Preotul se roagă în taină:

Cu sfântul Ioan Proorocul înainte-mergător și Botezător; cu sfinții măriți și întru tot lăudați Apostoli, cu sfântul (cutare), a cărui pomenire o facem și cu toți sfinții tăi, cu ale căror rugăciuni cercetează-ne, Dumnezeule; și-ți adu aminte de toți cei mai înainte adormiți întru nădejdea învierii vieții de veci și-i odihnește unde strălucește lumina feței tale.

Și după aceea pomenește Preotul pe vii și pe morți, pe care vrea. La cei vii zice:

Pentru mântuirea, cercetarea, iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (cutare).

Iar la cei morți zice:

Pentru odihna și iertarea sufletului robului tău (cutare), în loc luminos, de unde a fugit orice întristare și suspinare. Odihnește-l, Dumnezeule nostru și-i odihnește unde strălucește lumina feței tale.

Și rugăciunea aceasta în taină:

Încă te rugăm, pomenește, Doamne, sfânta catolică și apostolică Biserica ta, cea de la o margine până la alta a lumii, pe care ai agonisit-o cu cinstitul Sânge al Hristosului tău, și în pace o păzește; și întărește sfânta casa aceasta, până la sfârșitul veacului.

Pomenește, Doamne, pe cei ce ți-au adus aceste daruri și de la care și prin care și pentru care le-au adus. Pomenește, Doamne, pe cei ce aduc prinoase și fac bine în sfintele tale biserici și-și aduc aminte de cei săraci. Răsplătește lor cu bogatele și cereștile tale haruri; dăruiește-le, în locul celor pământești, cele cerești, în locul celor trecătoare, cele veșnice, în locul celor stricăcioase, cele nesticăcioase.

Pomenește, Doamne, pe cei ce sunt în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului. Pomenește, Doamne, pe cei ce petrec întru feciorie și întru cucernicie și întru înfrânare și întru viață cinstită.

Pomenește, Doamne, pe iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), și pe toți cucernicii și credincioșii Domnitori, pe care i-ai judecat vrednici să împărățească pe pământ; cu arma adevărului, cu arma buneii voinețe încununează-i; umbrește deasupra capului lor în zi de război; dă putere brațului lor; înalță dreapta lor; întărește stăpânirea lor; supune lor toate neamurile barbare, care vor războaie; dăruiește-le adâncă și statornică pace; grăiește în inimile lor cele bune pentru Biserica ta și pentru tot poporul tău: ca întru liniștea lor viață pașnică și netulburată să viețuim, întru toată frica ta și întru bună cuviință. Pomenește, Doamne, toată domnia și stăpânia, și pe frații noștri cei din dregătorii și toată oastea; pe cei buni, întru bunătatea ta îi păzește; pe cei răi, buni îi fă, cu bunătatea ta.

Pomenește, Doamne, pe poporul ce este de față și pe cei ce pentru cuvioase pricini nu sunt aici; și te îndură de ei și de noi, după mulțimea milei tale; cămările lor le umple de tot binele; căsniciile lor în pace și întru bună înțelegere le păzește; pe prunci îi crește, tinerețea o cârmuiește, bătrânețile le întărește; pe cei mici la suflet îi mângâie; pe cei risipiți îi adună; pe cei rătăciți îi întoarce și-i unește cu sfânta catolică și apostolică Biserica ta; pe cei bântuiți de duhuri necurate îi scapă; cu cei ce călătoresc împreună călătorește; văduvelor ajută-le; pe orfani îi apără; pe cei robiți îi scapă; pe cei bolnavi îi tămăduiește.

Adu-ți aminte, Dumnezeule, de cei ce sunt înaintea judecăților și de cei osândiți la închisori și în exil și în amară robie și întru tot necazul și nevoia și strâmtorarea și de toți cei care au trebuință de mare milostivirea ta și de cei ce ne iubesc și de cei ce ne urăsc și de cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor să ne rugăm pentru ei.

Și de tot poporul tău adu-ți aminte, Doamne Dumnezeul, nostru și peste toți varsă mila cea bogată, împlinind tuturor cererile cele spre mântuire. Și de cei ce nu ne-am adus aminte, pentru neștiință, ori uitare, ori pentru mulțimea numelor, însuși adu-ți aminte, Dumnezeule, cel ce știi vârsta și numirea fiecăruia, cel ce pe fiecare îl știi din pântecul maicii sale. Că tu ești, Doamne, ajutorul celor fără de ajutor, nădejdea celor fără nădejde, celor înviforați mântuire, celor de pe mare liman, celor bolnavi doctor. Însuși tuturor toate le fii, cel ce știi pe fiecare și cererile lui, casa și lipsurile lui.

Păzește, Doamne, orașul (satul) acesta și toate orașele și satele, de foamete, de ciumă, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi.

Preotul, cu glas mare:

Întâi pomenește, Doamne, pe Preafericitul Părinte Papa (cutare), pe Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), pe care îi dăruiește sfintelor tale biserici în pace, întregi, cinstiți, sănătoși, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Iar Diaconul întorcându-se către sfintele uși, ținând orarul cu trei degete, zice:

Și pe toți și pe toate.

Strana: Și pe toți și pe toate. Și Troparul în cinstea sfântului Vasile: Pe arătătorul celor cereși - Diaconul pomenește apoi Dipticele viilor.

Iar Preotul se roagă în taină:

Adu-ți aminte, Doamne, de toți dreptcredincioșii Episcopi, cei ce drept învață cuvântul adevărului tău. **A**du-ți aminte, Doamne, după mulțimea milelor tale, și de nevrednicia mea. Iartă mie toată greșeala cea de voie și cea fără de voie; și pentru păcatele mele să nu oprești harul sfântului tău Spirit, de la darurile ce sunt puse înaintea.

Adu-ți aminte, Doamne, de toată preoțimea, de diaconimea cea întru Hristos și de toată tagma preoțească; și să nu rușinezi pe nici unul dintre cei care înconjurăm sfântul tău altar. Cercetează-ne întru bunătatea ta, Doamne. Arată-ne nouă întru bogatele tale îndurări. Aer liniștit și de folos dăruiește-ne, ploi spre rodire trimite pământului; binecuvântează cununa anului bunătății tale. Fă să înceteze dezbinările bisericilor; stinge îndrăzneala păgânilor; răsculările eresurilor degrabă le risipește, cu puterea sfântului tău Spirit. Pe noi pe toți întru împărăția ta ne primește, fii ai luminii și fii ai zilei făcându-ne; pacea ta și dragostea ta dăruiește-ne-o, Doamne Dumnezeul nostru; căci toate le-ai dat nouă.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă, a preamări și a cânta preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea Preotul întorcându-se spre sfintele uși și binecuvântând poporul, zice cu glas mare:

Și să fie mila marelui Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos cu voi cu toți.

Strana: Și cu spiritul tău.

Iar Diaconul, primind binecuvântare de la Preot și ieșind, stă la locul obișnuit și zice:

Pe toți Sfinții pomenindu-i, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru cinstitele daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, cel ce le-a primit în sfântul și cel mai presus de ceruri și înțelegătorul său altar, întru miros de bună mireasmă spirituală, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și darul sfântului Spirit, să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Preotul se roagă în taină:

Dumnezeul nostru, Dumnezeu mântuirii, tu ne învață a-ți mulțumi cu vrednicie pentru toate facerile de bine, care le-ai făcut și le faci cu noi. Tu, Dumnezeule al nostru, cel ce ai primit darurile acestea, curățește-ne de toată spurcăciunea trupului și a sufletului; și ne învață a săvârși sfințenie întru frica ta; ca întru curată mărturia conștiinței noastre, împărtășindu-ne din cele sfinte ale tale, să ne unim cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului tău; și primindu-le acestea cu vrednicie, să avem pe Hristos locuind în inimile noastre și să fim biserică a sfântului tău Spirit. Așa, Dumnezeule al nostru, nici pe unul dintre noi să nu-l osândești, pentru aceste ale tale înfricoșătoare și cerești Taine, nici să-l faci neputincios cu sufletul și cu trupul, pentru împărtășirea cu nevrednicie dintr-însele; ci ne dă nouă, până la suflarea noastră cea mai de pe urmă, cu vrednicie să primim partea sfintelor tale, spre merindea vieții de veci, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a

Hristosului tău; ca și noi, împreună cu toți sfinții care din veac bine ți-au plăcut, să ne facem părtași veșnicelor tale bunătăți, care le-ai gătit celor ce te iubesc pe tine, Doamne.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire fără de osândă, să cutezăm a te chema pe tine, Dumnezeu cel ceresc, Tată, și a zice:

Poporul:

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vină împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiiții noștri, și nu ne duce în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul zice și el, în taină, cu mâinile ridicate: Tatăl nostru -, iar după aceea:

Cu glas înalt:

Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: Capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

Iar Preotul se roagă, în taină:

Stăpâne Doamne, Părintele îndurărilor și Dumnezeu a toată mângâierea, pe cei ce și-au plecat ție capetele binecuvântează-i, sfințește-i, păzește-i, întărește-i, îmbărbătează-i, de la tot lucrul rău depărtează-i și spre tot lucrul bun îi ajută; și-i învrednicește a se împărtăși fără de osândă cu aceste ale tale preacurate și de viață făcătoare Taine, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea sfântului Spirit.

Cu glas înalt:

Cu darul și cu îndurărilor și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, cu mâinile ridicate, se roagă în taină:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul tău și de pe scaunul măririi împărăției tale și vino de ne sfințește pe noi, cel ce sus împreună cu Tatăl ștezi și aici împreună cu noi nevăzut petreci; și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da preacurat Trupul și cinstit Sângele tău și prin noi tot poporului.

Apoi se închină Preotul, asemenea și Diaconul, în locul unde stă, zicând în taină de 3 ori:

Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului.

Iar când vede Diaconul pe Preot întinzând mâinile și atingându-se de sfânta Pâine, ca să facă sfânta înălțare, zice cu glas înalt:

Să luăm aminte.

Iar Preotul, înălțând sfânta Pâine, zice:

Sfintele, sfinților.

Strana: Unul Sfânt, unul Domn Isus Hristos, într-o mărire a lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Și cântăreții cântă Cuminecarul zilei, ori al Sfântului.

Iar Diaconul își încinge orarul cruciș și, intrând în sfântul altar, se oprește de-a dreapta Preotului, care ține sfânta Pâine, și zice:

Frânge, stăpâne, sfânta Pâine.

Iar Preotul, frângând-o în patru, cu luare aminte și cu evlavie, zice:

Frânge-se și se împarte Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, cel ce se frânge și nu se împărțește, cel ce se mănâncă totdeauna și niciodată nu se sfârșește: ci pe cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Și după ce Preotul a făcut frângerea, zice Diaconul, arătând cu orarul spre sfântul Potir:

Plinește, stăpâne, sfântul Potir.

Iar Preotul, luând părticeaua care este deasupra, adică cea însemnată cu **IS**, face cu ea cruce deasupra sfântului Potir, zicând:

Plinirea credinței sfântului Spirit. Și așa o pune în sfântul Potir.

Diaconul: **A**min. Și luând apoi căldura, zice către Preot:

Binecuvântează, stăpâne, căldura.

Iar Preotul binecuvântează, zicând:

Binecuvântat **ă**esteată (+) căldura sfinților tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul toarnă apoi cât se cade, în chipul crucii, în sfântul Potir, zicând:

Căldura credinței, plină de sfântul Spirit. Amin.

Și punând la o parte vasul căldurii, stă puțin deoparte. Iar Preotul zice: **D**iacone, apropie-te. Și apropiindu-se Diaconul, face cu evlavie închinăciune, cerând iertare. Iar Preotul luând sfânta Pâine, o dă Diaconului. Iar acesta sărutând mâna Preotului, ia sfânta Pâine, zicând:

Dă-mi mie, stăpâne, cinstitul și sfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Iar Preotul zice:

Cinstitul și sfântul și preacuratul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă (lero) Diaconului (**cutare**), spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Și se duce Diaconul în dosul sfintei mese, plecându-și capul și rugându-se, ca și Preotul.

Apoi și Preotul, luând o părticea din sfânta Pâine, zice:

Cinstitul și preasfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă mie Preotului (**cutare**), spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și plecându-și capul, se roagă zicând:

Cred, Doamne, și mărturisesc că tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, între care cel dintâi sunt eu. Cred că ce iau este cu adevărat însuși preacurat Trupul tău și însuși

preacinstit Sângele tău. Deci mă rog ție: Miluiește-mă și-mi iartă greșelile cele de voie și cele fără de voie, pe care le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul, cu știința și cu neștiința; și mă învrednicește, fără de osândă să mă împărtășesc cu preacuratele tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Cinei tale celei de taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor tăi taina ta, nici sărutare-ți voi da, ca și Iuda, ci ca tâlharul mărturisesc ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția ta.

Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub necurățit acoperământul sufletului meu; ci precum ai primit, în peștera și în ieslea animalelor a te culca, și în casa lui Simon leprosul încă și pe curva, cea mie asemenea, care la tine a venit, a o primi, însuși binevoiește a intra și în ieslea necuvântătorului meu suflet și întru spurcatul meu trup, cel mort și lepros; și precum nu te-ai scârbit de urâta gură a curvei, celei ce săruta preacuratele tale picioare, așa, Stăpâne, Dumnezeu meu, nu te scârbi nici de mine păcătosul; ci ca un bun și iubitor de oameni, fă-mă vrednic să fiu părtaș preasfântului tău Trup și Sânge.

Dumnezeul nostru, slăbește, lasă, iartă greșelile mele, câte ți-am greșit cu știința sau cu neștiința, sau le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul: toate iartă-mi-le, ca un bun și iubitor de oameni; cu rugăciunile preacuratei și pururea Fecioarei Maicii tale, fără de osândă învrednicește-mă să primesc cinstitul și preacurat Trupul tău, spre vindecarea sufletului și a trupului. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie împărtășirea sfintelor tale Taine, Doamne, ci spre vindecarea sufletului și a trupului.

Și așa se cuminecă amândoi, cu frică și cu toată luarea aminte, cu părțile ce le țin în mâini.

Apoi ridicându-se, prinde Preotul cu amândouă mâinile, împreună cu acoperământul, sfântul Potir, și se cuminecă de trei ori dintr-însul, zicând:

Cuminecu-mă eu, robul lui Dumnezeu, Preotul (**cutare**), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și apoi își șterge buzele și șterge și marginea Potirului cu acoperământul ce-l are în mână, zicând:

Iată, a atins buzele mele și va șterge fărădelegile mele și păcatele mele le va curăți.

Apoi cheamă pe Diacon, zicând:

Diacone, apropie-te.

Și Diaconul vine și se închină o dată, zicând:

Iată vin la nemuritorul Împărat. **Și:** Cred, Doamne, și mărturisesc - **ca mai sus.**

Și Preotul zice:

Cuminecă-se robul lui Dumnezeu (Iero) Diaconul (**cutare**), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și după ce s-a cuminecat, zice Preotul:

Iată, a atins buzele tale și va șterge fărădelegile tale și păcatele tale le va curăți.

După aceea luând Diaconul sfântul Disc, îl ține deasupra sfântului Potir și îl șterge cu sfântul burete foarte bine; și cu luare aminte și cu evlavie acoperă sfântul Potir cu acoperământul; de asemenea, așează și steaua și acoperămintele pe sfântul Disc. Iar Preotul zice în taină

RUGĂCIUNEA DE MULȚUMIRE:

Mulțumim ție, Doamne Dumnezeul nostru, pentru împărtășirea sfintelor, preacuratelor, nemuritoarelor și cereștilor tale Taine, care ni le-ai dat spre facerea de bine și sfințirea și vindecarea sufletelor și a trupurilor noastre; însuși, Stăpâne a toate, fă ca împărtășirea sfântului Trup și Sânge al Hristosului tău să fie nouă spre credință nerușinată, spre dragoste nefățarnică, spre plinirea înțelepciunii, spre vindecarea sufletului și a trupului, spre alungarea a tot dușmanul, spre paza poruncilor tale, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a Hristosului tău.

Și apoi se deschide ușa sfântului altar și Diaconul, închinându-se o dată, ia cu evlavie Potirul și vine în ușa altarului și, înălțând sfântul Potir, îl arată poporului, zicând:

Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Strana: Amin, Amin. Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și s-a arătat nouă.

Iar Preotul, după ce s-a terminat cuminecarea credincioșilor, binecuvântează cu sfântul Potir poporul, zicând

cu glas înalt:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău și (+) binecuvântează moștenirea ta.

Strana: Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am Spirit ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne, că aceea ne-a mântuit.

Și se întoarce apoi Diaconul și Preotul spre sfânta masă; și cădește Preotul de trei ori, zicând întru sine:

Înălță-te la ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul mărirea ta.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului. Iar Diaconul luându-l cu evlavie, privind spre ușă și nezicând nimic, se duce la Proscomidie și-l așează acolo. Iar Preotul, închinându-se și luând sfântul Potir, se întoarce privind spre popor și zice în taină:

Binecuvântat esteat Dumnezeuul nostru.

Și cu glas mare:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și duce sfântul Potir la Proscomidie și-l așează acolo.

Strana: Amin. Să se umple gurile noastre de lauda ta, Doamne, ca să laudăm mărirea ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfintele, cele fără de moarte, cu preacinstitele și de viață făcătoarele tale Taine. Întărește-ne întru sfințenia ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iar Diaconul ieșind pe ușa de miazănoapte și stând la obișnuitul loc, zice:

Drepti, împărtășindu-ne cu dumnezeieștile, sfintele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziuă toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Iar Preotul, reîntorcându-se la Prestol și strângând Antimisul, face peste dânsul cruce cu Evanghelia, zicând

cu glas înalt:

Că tu ești sfințirea noastră și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Cu pace să ieșim.

Strana: Întru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te - Stăpâne, binecuvântează.

RUGĂCIUNEA AMVONULUI, CE O CITEȘTE PREOTUL CU GLAS MARE, AFARĂ DIN ALTAR

Cel ce binecuvântezi pe cei ce te binecuvântează, Doamne, și sfințești pe cei ce nădăjduiesc întru tine, mântuiește poporul tău și binecuvântează (+) moștenirea ta. Plinirea bisericii tale păzește-o; sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine. Pace dăruiește lumii tale, bisericilor tale, Preoților și iubitorului de Hristos Regelui nostru (**cutare**), oastei lui și tot poporului tău. Că toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, de sus este, pogorând de la tine, Părintele luminilor; și ție mărire și mulțumire și închinăciune înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac. **De 3 ori.**

Și după sfârșitul rugăciunii, Preotul intră pe ușa împărătească și merge la masa punerii înainte, zicând:

RUGĂCIUNEA LA POTRIVIREA SFINTELOR, ÎN TAINĂ

Plinitu-s-a și s-a săvârșit, cât este întru a noastră putință, Hristoase Dumnezeu nostru, taina rânduiei tale. Căci avem pomenirea morții tale; văzut-am chipul învierii tale; umplutu-ne-am de a ta nesfârșită viață; îndulcitu-ne-am cu desfătarea ta cea neîmpuștinată, de care binevoiești a ne învrednici pe noi pe toți și în veacul ce va să fie. Cu darul celui fără de început al tău Părinte și al sfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Diaconul stând cu capul plecat înaintea icoanei Mântuitorului Isus Hristos, intră și el, după terminarea Rugăciunii amvonului, pe ușa dinspre miazănoapte și, mergând la masa Proscomidiei, potrivește sfintele Taine, cu frică și cu toată grija, încât nu cumva să cadă ceva jos, sau să rămână vreo fărâmitură. Și-și spală la sfârșit mâinile, la locul obișnuit.

Iar Preotul ieșind afară, împarte poporului anafora. Și strana citește Psalmul 33:

Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea - Mărire - Și acum -.

Iar după aceea zice Preotul:

Binecuvântarea Domnului peste noi, cu al său dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Strana: Mărire - Și acum - Doamne, îndură-te - **De 3 ori.** Stăpâne, binecuvântează.

Iar Preotul zice, de va fi Duminecă:

Cel ce a înviat din morți, Hristos -

Iar de nu:

Hristos, adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici și ale celui întru sfinți părintelui nostru Vasile cel Mare Arhiepiscopul Cesareei din Capadochia și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Iar poporul cântă: Mulți ani! pentru Rege și pentru Arhiereu.

Apoi Preotul, mergând în sfântul altar, se dezbracă de sfintele odăjdii, zicând:

Acum slobozește pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, în pace; că văzură ochii mei mântuirea ta, care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor: lumină spre descoperire neamurilor și mărire poporului tău Israel.

Sfinte Dumnezeule - Preasfântă Treime - Tatăl nostru -

Troparul și Condacul zilei.

Apoi Troparul sfântului Vasile cel Mare:

În tot pământul a ieșit vestirea ta, căci a primit cuvântul tău, prin care cu dumnezeiască cuviință ai învățat, firea lucrurilor o ai lămurit, obiceiurile oamenilor le-ai înfrumusețat; Părinte cuvioase, împărătească preoție, roagă pe Hristos Dumnezeu să se mântuiască sufletele noastre.

Și Condacul:

Arătatu-te-ai temelie neclintită Bisericii, dând tuturor pământenilor stăpânirea cea nestrucată, pecetluind-o cu învățăturile tale, arătătorule al celor cerești, Vasile cuvioase.

Doamne, îndură-te - De 12 ori. Mărire - Și acum - Ceea ce ești mai cinstită

- și face Dezlegare. Și sărutând sfânta masă, zice:

Pentru rugăciunile sfinților noștri Părinți -

Apoi închinându-se și mulțumind lui Dumnezeu pentru toate, iese și se duce la ale sale.

ÎNVĂȚĂTURA PENTRU DUMNEZEIASCA LITURGHIE A ÎNAINTESFINȚITELOR

În sfântul și marele Post, când va vrea Preotul să facă Liturghia darurilor mai înainte sfințite, Dumineca la Proscomidie face după obicei: după ce a tăiat pâinea cea dintâi și a junghiat-o și a împuns-o, taie și celelalte pâini, care vor servi peste săptămână, și punându-le lângă cele dintâi, zice la fiecare:

Întru pomenirea Domnului - Ca o oaie la junghiere - Junghie-se - și Unul din ostași -

Apoi toarnă în sfântul Potir vin și apă, zicând cele obișnuite, și le acoperă cu sfințele acoperăminte și cădește, zicând rugăciunea punerii înainte. Și așa începe dumnezeiasca Liturghie, pe care o săvârșește după obicei.

Iar când va fi să binecuvânteze pâinile cu semnul crucii, zice: Fă adică pâinea aceasta - la singular, căci unul este Hristos, iar nu, cum zic unii fără pricepere, pâinile acestea. Și când va fi să le înalțe, la Sfintele sfinților, le înalță toate împreună; și frânge din ele pe prima proscomidă și pune părțeaua în sfântul Potir și toarnă și căldura după obicei.

Apoi se roagă și se cuminecă, după obicei.

Și după aceea, luând sfânta lingură cu mâna dreaptă, o pune în sfântul Sânge, iar cu mâna stângă ia fiecare Pâine și, scoțând sfânta lingură udată cu sfântul Sânge, o pune pe sfânta Pâine, în semnul crucii, pe miez, în partea în care este însemnată crucea, și o așează în Chivot foarte cu bună socotință; apoi ia și Pâinile celelalte și face asemenea cu fiecare și le așează toate în Chivot. Apoi se roagă Preotul și se cuminecă credincioșii după obicei, sfârșind dumnezeiasca Liturghie după rânduiala ei.

Iar când va să slujească Liturghia Înaintesfințitelor, intrând în altar, se îmbracă în odăjdiile preoțești, însemnându-le cu semnul crucii, și sărutându-le, nu zice, când se îmbracă, decât: Domnului să ne rugăm! la fiecare veșmânt.

Iar Diaconul, primind binecuvântare, iese și zice: Binecuvântează stăpâne; iar Preotul zice cu glas mare: Binecuvântată esteată împărăția Tatălui - Și îndată Ecclesiarhul zice: Veniți, să ne închinăm - de 3 ori, și Psalmul de începere. Iar Preotul citește în taină rugăciunile Vecerniei.

Iar după sfârșitul Psalmului, Diaconul zice Ectenia cea mare; și după aceea se citește Catisma XVIII: Către Domnul - Și se fac și metanii la Aliluia. Iar după fiecare Antifon se zice Ectenia cea mică.

Iar Preotul, după ce s-a început Stihologia, luând o Pâine înaintesfințită din Chivot, o duce la sfânta masă a punerii înainte și o așează cu mare evlavie pe sfântul Disc și pune în Potir vin și apă, după obicei, fără să zică nimic. Și luând cădelnița, cădește steluța și acoperămintele, apoi acoperă Discul și Potirul, nezicând decât: Pentru rugăciunile sfinților Părinți ai noștri, Doamne Isuse Hristoase Dumnezeul nostru, îndură-te spre noi. Căci jertfa aceasta este mai înainte sfințită și săvârșită.

Iar după Stihologie: Doamne strigat-am pe versul zilei. Și se pun 10 Stihuri. Se cântă cea cu melodie proprie de 2 ori, apoi ale Mucenicilor, după aceea cele 3 ale Triodului și cele 3 ale Mineiului, repetând pe cea dintâi. Mărire - Și acum - A Născătoarei de Dumnezeu.

Intratul se face fără Evanghelie. Iar de va fi să se citească din Evanghelie, cum este la Aflarea cinstului cap al Înaintemergătorului, la pomenirea Sfinților 40 de Mucenici, la Bunavestire și în săptămâna mare, atunci Intratul se face cu Evanghelia.

Apoi Diaconul: Înțelepciune, drepti.

Cetețul: Lumină lină.

Diaconul: Să luăm aminte.

Preotul: Pace tuturor.

Cetețul: Și spiritului tău.

Diaconul: Înțelepciune.

Cetețul: Prohimenul, Citirea din cartea Facerii și al doilea Prohimen.

Și după acesta, cu glas înalt, Diaconul: Porunciți.

Iar Preotul, luând cu mâna dreaptă cădelnița și sfeșnicul cu lumânarea aprinsă, stă înaintea sfintei mese, privind spre răsărit și, făcând cu sfeșnicul cruce, zice: Înțelepciune, drepti! Apoi întorcându-se spre apus către popor, zice: Lumina lui Hristos luminează tuturor.

Și celelalte, pe rând, după cum se va arăta.

DUMNEZEIASCA LITURGHIE A ÎNAINTESFINȚITELOR

Diaconul: **Binecuvântează**, stăpâne.

Preotul:

Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și cetețul zice: Veniți, să ne închinăm - De 3 ori. Și Psalmul de începere. Și după Psalmul de începere, zice Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă casa aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**) și pentru toată curtea și oastea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru orașul (**sau** satul) acesta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-înșele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului și pentru înmulțirea roadelor pământului și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc și pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ÎNTÂIULUI ANTIFON, ÎN TAINĂ

Doamne îndurate și milostive, îndelung răbdătorule și mult milostive, ascultă rugăciunea noastră și ia aminte glasul cererii noastre; fă cu noi semn spre bine; povățuiește-ne în calea ta, ca să umblăm întru adevărul tău; veselește inimile noastre, ca să ne temem de numele tău cel sfânt. Pentru că mare ești tu și faci lucruri minunate. Tu singur ești Dumnezeu și nu este asemenea ție între dumnezei, Doamne, puternic întru milă și bun întru tărie, spre a ajuta și a mângâia și a mântui pe toți cei ce nădăjduiesc întru sfânt numele tău.

Diaconul, după Mărire Tatălui -:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI II, ÎN TAINĂ

Doamne, nu cu mânia ta să ne mustri, nici cu urgia ta să ne cerți. Ci fă cu noi după bunăvoința ta, vindecătorule și doctore al sufletelor noastre. Povățuiește-ne la limanul voii tale; luminează ochii inimilor noastre spre cunoașterea adevărului tău; și ne dăruiește cealaltă vreme a zilei de acum și tot timpul vieții noastre, cu pace și fără de păcat. Pentru rugăciunile preasfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților.

Diaconul, după Mărire Tatălui -:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI III, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, adu-ți aminte de noi păcătoșii și netrebnicii tăi robi, când chemăm numele tău cel sfânt, și nu ne rușina întru așteptarea

milei tale; ci ne dăruiește, Doamne, toate cererile spre mântuire; și ne învrednicește să te iubim și să ne temem de tine, din toată inima noastră, și să facem întru toate voia ta.

Diaconul, după Mărire Tatălui -:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești Dumnezeu nostru, Dumnezeu milei și al mântuirii, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După Doamne, strigat-am - și după ce se cântă Stihirile, la Mărire - Și acum - **iese Preotul cu cădelnița și face Intratul, zicând:**

RUGĂCIUNEA INTRATULUI, ÎN TAINĂ

Seara și dimineața și la amiază-zi te laudăm, bine te cuvântăm, îți mulțumim și ne rugăm ție, Stăpâne al tuturor: îndreptează rugăciunea noastră ca o tămâie înaintea ta și nu pleca inimile noastre spre cuvinte sau gânduri viclene, ci ne mântuiește de toți cei ce vânează sufletele noastre. Că spre tine sunt, Doamne, Doamne, ochii noștri și întru tine am nădăduit, să nu ne rușinezi, Dumnezeu nostru. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iar după ce Strana a terminat Troparul, zice Diaconul ori Preotul cu glas mare:

Înțelepciune, drepti!

Cetețul: Lumină lină a sfintei măriri -

Diaconul: Să luăm aminte. Și Preotul:

Pace tuturor. Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: Înțelepciune.

Și Cetețul zice Prohimenul și apoi Citirea din Cartea Facerii și Prohimenul al doilea. Și după acestea, zice Diaconul cu glas mare:

Porunciți!

Iar Preotul, luând cu mâna dreaptă cădelnița și sfeșnicul cu lumânarea aprinsă, stă înaintea sfintei mese și, fiind cu fața spre răsărit, face cu sfeșnicul cruce și zice cu glas mare:

Înțelepciune, drepti!

Apoi întorcându-se către apus, către popor, zice:

Lumina lui Hristos luminează tuturor.

Iar Cetețul zice și Parimia a doua, din Pilde sau din altă parte. Și după sfârșitul ei, zice Preotul:

Pace ție!

Și apoi începe să cădească altarul, de jur împrejur. Diaconul, luând în mâna dreaptă un sfeșnic cu lumânare aprinsă, vine de-a dreapta Preotului și merge apoi înaintea lui. Iar Preotul, cădind, cântă:

Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea ta; ridicarea mâinilor mele: jertfă de seară.

Strana repetă această cântare.

Apoi iarăși Preotul, trecând în partea de miazăzi a altarului, cădește și zice Stihul 1:

Doamne, strigat-am către tine, auzi-mă; ia aminte glasul rugăciunii mele, când strig către tine.

Și strana cântă iarăși: Să se îndrepteze rugăciunea mea -

Apoi iarăși Preotul, trecând în partea de răsărit a altarului, cădește și cântă Stihul 2:

Pune, Doamne, pază gurii mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele.

Și strana cântă iarăși: Să se îndrepteze rugăciunea mea -

Apoi Preotul, mergând, cădește și cântă Stihul 3:

Să nu abați inima mea spre cuvinte de vicleșug, ca să mă dezvinovățesc, întru păcate.

Și iarăși strana: Să se îndrepteze rugăciunea mea -

Apoi iarăși, cădind altarul din față, zice Preotul întru sine: **M**ărire - Și acum - Și cântă iarăși:

Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea ta; **I**ar strana sfârșește cântarea, zicând: Ridicarea mâinilor mele: jertfă de seară.

Și după acestea face trei mătăni adânci. Și de va fi de citit Evanghelia, se citește aci, după obicei, ca și la Liturgia sfântului Ioan Gură-de-aur.

Apoi Diaconul ieșind, zice:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne, îndură-te -

Doamne, a tot stăpânitorule, Dumnezeu părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluiește.

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluiește.

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, primește de la robii tăi această rugăciune stăruitoare; și ne miluiește după mulțimea milei tale; și îndurările tale trimite-le peste noi și peste tot poporul tău, care așteaptă de la tine mila ta cea bogată.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui, și pentru iertarea păcatelor lui și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute întru toate și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericirii și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia și pentru toți cei mai înainte adormiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, care întru cucerie odihnesc aici și pretutindenea.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfântă și întru tot cinstită Biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă cântă; și pentru poporul ce e de față și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Preotul, cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: **R**ugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm,

Ca Domnul să-i miluiască,

Să-i învețe cuvântul adevărului,

Să le descopere Evanghelia dreptății,

Să-i unească cu sfânta sa catolică și apostolică Biserică.

Strana: Doamne, îndură-te -

Mântuiește-i, miluiește-i, apără-i și-i păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

RUGĂCIUNE PENTRU CATEHUMENI, ÎN TAINĂ

Dumnezeule, Dumnezeul nostru, ziditorule și făcătorule a toate, cel ce voiești ca toți să se mântuiască și să ajungă la cunoștința adevărului: caută spre robii tăi cei chemați și-i mântuiește din rătăcirea cea veche și de vicleșugul potrivnicului și-i cheamă la viața de veci, luminând sufletele și trupurile lor și numărându-i împreună cu turma ta cea cuvântătoare, peste care s-a chemat numele tău cel sfânt.

Preotul, cu glas înalt:

Ca și aceștia împreună cu noi să mărească preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și Preotul întinde antimisul. Iar Diaconul zice:

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Cei chemați, ieșiți,

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Să nu fie nimeni din cei chemați!

Câți suntem credincioși, iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Acestea se zic numai până la a patra săptămână. Iar din Miercurea Înjumătățirii Paresimilor, după ce a zis Preotul: Ca și aceștia împreună cu noi - *Diaconul zice aceste Ectenii:*

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Cei chemați ieșiți,

Câți sunteți pentru luminare, ieșiți,

Rugați-vă, cei către luminare.

Strana: Doamne, îndură-te -

Credincioșilor! Pentru frații care către sfânta luminare bine se gătesc și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Ca Domnul Dumnezeul nostru să-i întărească și să le dea putere,

Să-i lumineze cu lumina cunoștinței și a evlaviei,

Să-i învrednicească în vreme convenită de baia nașterii celei de a doua, de iertarea păcatelor și de veșmântul nestrăciunii,

Să-i nască prin apă și prin Spirit,

Să le dăruiască plinirea credinței,

Să-i numere împreună cu sfântă și aleasă turma sa, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te -

Mântuiește-i, miluiește-i, apără-i și-i păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Cei către luminare, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

RUGĂCIUNEA PENTRU CEI CE SE GĂTESC CĂTRE SFÂNTA LUMINARE, ÎN TAINĂ

Arată, Stăpâne, fața ta peste cei ce către sfânta luminare bine se gătesc și doresc să scuture întinăciunea păcatului; luminează gândul lor; fă-i statornici în credință; întărește-i întru nădejde; desăvârșește-i în dragoste; fă-i

mădulare cinstite ale Hristosului tău, care pe sine răscumpărare s-a dat pentru sufletele noastre.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești lumina noastră și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Câți sunteți către luminare, ieșiți,

Cei către luminare, ieșiți,

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Să nu fie nimeni din cei chemați!

Câți suntem credincioși, iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Până aici sunt cele ce încep din Miercurea Înjumătățirii Paresimilor.

RUGĂCIUNEA I A CREDINCIOȘILOR

Dumnezeule cel mare și lăudat, care, prin moartea cea făcătoare de viață a Hristosului tău, din stricăciune într-o nestricăciune ne-ai mutat, tu scapă toate simțurile noastre de moartea patimilor, povățuitor bun dându-le judecata cea dinlăuntru; și ochiul nostru să fie departe de toată privirea rea și auzul să nu asculte cuvinte deșarte, iar limba să nu fie spurcată de vorbe necuvioase; curăță buzele noastre care te laudă, Doamne; mâinile noastre fă-le să se ferească de fapte rele și să lucreze numai cele bine plăcute ție, toate mădularele și gândurile noastre întărindu-le cu harul tău.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA A DOUA A CREDINCIOȘILOR, ÎN TAINĂ

Stăpâne sfinte, preabunule, rugămu-te pe tine cel bogat într-o îndurare: milostiv fii nouă păcătoșilor și vrednici fă-ne de primirea unuia născut Fiului tău și Dumnezeului nostru, a împăratului mării. Că iată preacuratul lui Trup și de viață făcătorul său Sânge, de mulțimea oștilor cerești în chip nevăzut înconjurat, într-o acest ceas intrând, pe această masă de taină se vor pune înainte; a căror împărtășire fără de osândă dăruiește-ne-o nouă, ca printr-însele ochii minții luminându-se, fii ai luminii și ai zilei să ne face.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te -

Diaconul: Înțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

După darul Hristosului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se cântă: Acum puterile cerești împreună cu noi nevăzut slujesc. Că iată intră Împăratul mării.

Se face tăcere pentru ieșirea cu sfintele Daruri, iar după ieșire, Strana continuă: Iată jertfa cea de taină săvârșită se înconjură. Cu credință și cu iubire să ne apropiem, ca să fim părtași vieții de veci. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iar Diaconul, intrând în sfântul altar, cădește după obicei altarul și biserica întreagă și Preotul zice Psalmul 50; iar rugăciunea Heruvicului nu se zice, ci amândoi zic numai: Acum puterile cerești -, închinându-se. Apoi merg la masa Proscomidiei și Preotul pune aerul pe umărul Diaconului, iar el însuși ia sfântul Disc și Potirul și așa ies, cu toată reverența, mergând înainte cu sfeșnice aprinse. Iar Diaconul cădește sfintele Taine. Și așa fac Intratul cu Sfintele, nezicând nimic. Și Preotul, așezând sfintele Taine pe altar, ridică acoperământul sfântului disc, acoperând Discul cu acoperământul cel mare, adică cu aerul, și cădește de 3 ori, nezicând nimic. Iar Diaconul, ieșind afară, zice:

Să plinim rugăciunile noastre cele de seară Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Pentru cinstitele și mai înainte sfințitele daruri ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, cel ce le-a primit în sfântul și cel mai presus de ceruri și înțelegătorul său altar, întru miros de bună mireasmă spirituală, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și darul sfântului Spirit, să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA DUPĂ AȘEZAREA SFINTELOR DARURI

Dumnezeule al tainelor celor negrăite și nevăzute, la care sunt ascunse vistieriile înțelepciunii și ale cunoștinței, cel ce ne-ai descoperit slujba liturghiei acesteia și pentru multă iubirea ta de oameni ne-ai rânduit, pe noi păcătoșii, să-ți aducem ție daruri și jertfe pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului, însuși, nevăzute Împărate, cel ce faci lucruri mari și nepătrunse, preamărite și minunate și cărora nu este număr, caută spre noi nevrednicii tăi robi, cei ce stăm înaintea acestui sfânt altar ca și înaintea scaunului tău celui de Heruvimi, pe care, prin înfricoșătoare Tainele acestea puse înainte, odihnește unul născut Fiul tău și Dumnezeu nostru; și curățindu-ne pe noi și credinciosul tău popor de toată necurățenia, sfințește sufletele și trupurile noastre ale tuturor cu sfințire statornică. Pentru ca, întru curată conștiință, cu fața nerușinată, cu inima luminată, împărtaşindu-ne cu aceste dumnezeiești Taine și printr-însele vii făcându-ne, să ne unim cu însuși Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, care a zis: cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, întru mine rămâne și eu întru el. Și ca, așezându-se și petrecând întru noi Cuvântul tău, Doamne, să fim biserică preasfântului și vrednicului de închinare Spiritului tău, scăpând de toată uneltirea diavolească, care cu fapta, ori cu cuvântul, ori cu gândul se lucrează, și bunătățile cele făgăduite să le dobândim, împreună cu toți sfinții tăi, care din veac bine ți-au plăcut.

Diaconul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne Doamne.

Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire fără de osândă, să cutezăm a te chema pe tine, Dumnezeu cel ceresc, Tată, și a zice:

Poporul:

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vină împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri, și nu ne duce în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul zice și el, în taină, cu mâinile ridicate: Tatăl nostru -, iar după aceea

cu glas înalt:

Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Pace tuturor.

Strana: Și spiritului tău.

Diaconul: Capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

Iar Preotul, plecându-se, se roagă:

Dumnezeule cel singur bun și milostiv, cel ce locuiești întru cele de sus și spre cele smerite privești, caută cu ochiul tău cel milostiv spre tot poporul tău și-l păzește; și ne învrednicește pe noi pe toți, fără de osândă să ne împărtășim cu aceste făcătoare de viață ale tale Taine, căci ție am plecat capetele noastre, de la tine așteptând mila cea bogată.

Cu glas înalt:

Cu darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, cu mâinile ridicate, se roagă în taină:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul tău și de pe scaunul mării împărăției tale și vino de ne sfințește pe noi, cel ce sus împreună cu Tatăl șezi și aici, împreună cu noi, nevăzut petreci; și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da preacurat Trupul și cinstit Sângele tău și prin noi tot poporului.

Iar când citește Preotul rugăciunea aceasta, Diaconul, stând înaintea sfintelor uși, se încinge cu orarul cruciș. Apoi se închină Preotul, de asemenea și Diaconul, în locul unde stă, zicând în taină de 3 ori:

Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului.

Și zice Diaconul:

Să luăm aminte.

Iar Preotul, vrând să înalțe sfânta Pâine, nu descoperă îndată cele Sfinte ci, cu multă grijă, întinde mâna pe sub aer și cu evlavie și cu multă frică se atinge de sfânta Pâine și zice:

Sfintele cele înaintesfințite, sfinților.

Strana: Unul Sfânt, unul Domn Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

După acestea ia Preotul aerul de pe cele Sfinte, face înălțarea și frângerea sfintelor Taine și se cuminecă după obicei, cu părțeaua HS, rostind mai înainte rugăciunile: Cred Doamne - și celelalte. Împărtășindu-se, zice:

Cinstitul Trup și preasfântul Sânge, al Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă mie Preotului (cutare), spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

De asemenea, zice când dă sfintele Taine Diaconului:

Cinstitul și sfântul Trup și preacuratul Sânge, al Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă (Iero) Diaconului (cutare), spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Preotul să ia aminte, însă, că în sfântul Potir nu este dumnezeiescul Sânge al Domnului, fiindcă peste vinul de acolo nu s-au rostit cuvintele de consacrare.

Iar Strana cântă Priceasna: Gustați și vedeți, că bun este Domnul. Aliluia.

Și după cuminecare, se roagă Preotul:

RUGĂCIUNEA DE MULȚUMIRE:

Mulțumim ție, Mântuitorului, Dumnezeului tuturor, pentru toate bunătățile care ni le-ai dăruit și pentru împărtășirea sfântului Trup și Sânge al Hristosului tău; și te rugăm, Stăpâne iubitorule de oameni, păzește-ne sub acoperământul aripilor tale și ne dă nouă ca, până la suflarea noastră cea mai de pe urmă, cu vrednicie să ne împărtășim cu Sfintele tale, spre luminarea sufletului și a trupului, spre moștenirea împărăției cerurilor.

Iar Diaconul, strângând Sfintele, după obicei, și luând Potirul, zice, cu fața spre popor, cu glas:

Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Strana: Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda lui în gura mea.

Cu glas înalt:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul tău și (+) binecuvântează moștenirea ta.

Strana: Pâinea cea cerească și paharul vieții. Gustați și vedeți, că bun este Domnul. Aliluia.

Și se întoarce apoi Diaconul și Preotul spre sfânta masă; și cădește Preotul de trei ori, zicând întru sine:

Înălță-te la ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul mărirea ta.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului. Iar Diaconul luându-l cu evlavie, privind spre ușă și nezcând nimic, se duce la Proscomidie și-l așează acolo. Iar Preotul, închinându-se și luând sfântul Potir, se întoarce privind spre popor și zice în taină:

Binecuvânt esteat Dumnezeuul nostru.

Și cu glas mare:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și duce sfântul Potir la Proscomidie și-l așează acolo.

Strana: Amin. Să se umple gurile noastre de lauda ta, Doamne, ca să laudăm mărirea ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfintele, cele fără de moarte, cu preacinstitele și de viață făcătoarele tale Taine. Întărește-ne întru sfințenia ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iar Diaconul ieșind pe ușa de miazănoapte și stând la obișnuitul loc, zice:

Drepti, împărtășindu-ne cu dumnezeieștile, sfintele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te -

Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziuă toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Cu glas înalt:

Că tu ești sfințirea noastră și ție mărirea înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Cu pace să ieșim.

Strana: Întru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te - Stăpâne, binecuvântează.

RUGĂCIUNEA AMVONULUI, CU GLAS MARE

Stăpâne atotînătorule, cel ce toată zidirea întru înțelepciune o ai făcut și cu nespusă purtarea de grijă și multă bunătatea ta ne-ai adus întru preacuratele zilele acestea, spre curățirea sufletelor și a trupurilor, spre înfrânarea poftelor, spre nădejdea învierii; cel ce prin cele patruzeci de zile ai dat în mâna robului tău Moise pe lespezi literele cele scrise de Dumnezeu: dă-ne și nouă, bunule, lupta cea bună să o luptăm, calea postului să o săvârșim, credința nedespărțită să o păzim, capetele nevăzuților balauri să le sfărâmăm și biruitori ai păcatului să ne dovedim și fără de osândă să ajungem să ne închinăm și sfintei Învieri. Că s-a binecuvântat și s-a preamărit preacinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac. **De 3 ori.**

RUGĂCIUNEA LA POTRIVIREA SFINTELOR, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ne-ai adus întru preacinstite zilele acestea și părtași ne-ai făcut înfricoșătoarelor tale Taine, unește-ne cu turma ta cea cuvântătoare și moștenitori ne arată, ai împărăției tale,

Iar Cetețul zice Psalmul 33: Bine voi cuvânta pe Domnul - **și Psalmul 144:** Înălța-te-voi, Dumnezeul meu, Împăratul meu -

Iar Preotul iese și, stând la locul obișnuit, împarte anafora. Apoi face dezlegarea, ca de obicei:

Binecuvântarea Domnului peste noi, cu al său dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Strana: Mărire - Și acum - Doamne, îndură-te - **De 3 ori.** Stăpâne, binecuvântează.

Iar Preotul zice:

Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale celui întru sfinți părintelui nostru Grigorie Dialogul și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

RÂNDUIALA

PENTRU SFINTELE LITURGHII, PE CARE PREOTUL LE VA SLUJI DUPĂ CEREREA CREDINCIOȘILOR, LA FELURITE PRILEJURI ORI NECAZURI ALE LOR

I. LA TOATĂ CEREREA

Tropare:

Miluește-ne pe noi, Doamne, miluește-ne, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem ție, ca unui Stăpân, noi păcătoșii, îndură-te spre noi.

Mărire -

Doamne, miluește-ne, că întru tine am nădăduit, nu te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre; ci caută și acum, ca un milostiv, și ne mântuiește de dușmanii noștri; că tu ești Dumnezeu nostru și noi suntem poporul tău, toți suntem lucrul mâinilor tale și numele tău chemăm.

Și acum -

Ușa milostivirii deschide-o nouă, preabinecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăduim întru tine, ci prin tine să ne mântuim de nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Apostolul:

Prohimen: Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea.

Stih: Ia aminte glasul rugăciunii mele când strig către tine.

Citire din a II-a Epistolă a sfântului Apostol Pavel către Corinteni (I, 1-7). (Caută Apostolul de joi, în săptămâna a X-a după Rusalii).

Evanghelia

de la Luca (XVIII, 2). (Caută Evanghelia de sâmbătă, în săptămâna a XVI-a de la Înălțarea sfintei Cruci).

La Ectenii

În locul cererii: Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea - **de după sfânta Evanghelie, se va zice:**

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (**cutare**) și a robilor lui Dumnezeu fraților sfintei Bisericii acesteia.

La Intratul cel mare

se va face pomenire la locul obișnuit.

După rugăciunea Amvonului:

Vistierule al bunătăților, izvorule cel nesecat, Părinte sfinte făcătorule de minuni, atotputernice și atotstăpânitorule, toți ne închinăm și ne rugăm ție, chemând milele tale și îndurările tale spre ajutorul și paza smereniei noastre. Pomenește, Doamne, pe robii tăi și primește rugăciunile cele cu umilință ale noastre ale tuturor ca o tămâie înaintea ta și nu socoti nici pe unul dintre noi netrebnic; ci pe toți ne păzește cu îndurările tale. Pomenește, Doamne, pe cei ce priveghează și cântă, spre mărirea ta și a unuia născut Fiului tău și Dumnezeului nostru și a sfântului tău Spirit. Fii lor ajutor și păzitor; primește rugăciunile lor întru cel mai presus de ceruri și înțelegătorul tău altar. Că tu ești Dumnezeu nostru și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

II. PENTRU BOLNAVI

Tropare:

Grabnică și tare mângâiere dă robilor tăi, Isuse, când se mahnesc sufletele noastre. Nu te depărta de sufletele noastre întru necazuri, nu te depărta de gândurile noastre întru primejdii; ci pururea ne întâmpină pe noi. Apropie-te de noi, apropie-te, cel ce ești pretutindeni: precum și cu Apostolii tăi ai fost pururea, așa și cu cei ce te doresc te unește, milostive; ca fiind uniți cu tine, să te laudăm și să mărim pe Spiritul tău cel întru tot sfânt.

Mărire - Și acum -

Fiind bolnav cu trupul și cu sufletul, de cercetarea ta cea dumnezeiască și de purtare ta de grijă învrednicește-mă, ca ceea ce ești bună și Născătoare a celui bun.

Apostolul:

Prohimen: Fie, Doamne, mila ta spre noi precum am nădăjduit și noi întru tine.

Stih: Bucurați-vă cei dreپți întru Domnul: celor dreپți se cuvine laudă.

Citire din Epistola catolică a sfântului Iacob (V, 10-16). (Caută Apostolul de la 20 iulie).

Evanghelia

de la Matei (VIII, 3-15). (Caută Evanghelia de la duminica a IV-a după Rusalii).

După rugăciunea Amvonului:

Stăpâne atotșinătorule, doctore al sufletelor și al trupurilor, cel ce umilești și înalți, care pedepsești și iarăși vindeci, cercetează cu mila ta pe fratele nostru (**cutare**), care este neputincios, și tinde nevăzutul tău braț, cel plin de vindecare și grijă și, ridicându-l din pat și din boală, însănătoșește-l. Ceartă duhul neputinței; depărtează de la dânsul toată lovitura, toată durerea, toată rana, toată fierbințeala și tremurarea. Și de este într-însul păcat sau fărădelege, ușurează, lasă, iartă, pentru iubirea ta de oameni. Așa, Doamne, cruță făptura ta, întru Hristos Isus Domnul nostru, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

III. PENTRU CEI CE CĂLĂTORESC

Tropare:

Mai marilor Voievozi ai oștilor cerești, rugămu-vă noi nevrednicii: cu rugăciunile voastre să ne acoperiți sub acoperământul aripilor mării voastre celei netrupești, păzindu-ne pe noi cei ce cădem cu dinadinsul și strigăm: Mântuiți-ne din nevoi, ca niște mai-mari ai Puterilor celor de sus.

Mărire - Și acum -

Ceea ce ești ajutoare creștinilor, neînfruntată, mijlocitoare neschimbată către Făcătorul, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoșilor; ci aleargă ca o bună spre ajutorul nostru, al celor ce cu credință strigăm către tine: grăbește spre rugăciune și nevoiește spre împlânzire, apărând pururea, Născătoare de Dumnezeu, pe cei ce te cinstesc.

Apostolul:

Prohimen: Arată-mi, Doamne, calea pe care voi merge, căci către tine am ridicat sufletul meu.

Stih: Scoate-mă de la dușmanii mei, Doamne: la tine tine am scăpat.

Citire din Faptele Apostolilor (VIII, 26). (Caută Apostolul de joi, în săptămâna a III-a după Paști).

Evanghelia

de la Ioan (XIV, 1). (Caută Evanghelia de vineri, în a VI-a săptămână după Paști).

După rugăciunea Amvonului:

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ai călătorit împreună cu Luca și cu Cleopa în Emaus, însoțește și acum cu îngerii tăi pe robul tău (**cutare**), care vrea să călătorească, ferindu-l de tot răul și îmbulzeala și nevătămat păzindu-l. Că tu toate câte le voiești le și poți, ca un iubitor de oameni.

IV. PENTRU CEI DIN ROBIE ȘI DIN ÎNCHISORI

Tropare:

Degrabă, înainte de a fi robiți, vino la noi, mai înaintea dușmanilor care te hulesc și pe noi ne amenință, Hristoase Dumnezeul nostru. Pierde cu crucea ta pe cei ce se luptă cu noi ca să cunoască cât poate credința drept-credincioșilor; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, unele iubitorule de oameni.

Mărire - Și acum -

Apărătoarei Doamne, cei ce ne-am mântuit din nevoi, pentru biruință mulțumiri aducem, ție, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, de toate primejdiile mântuiește-ne, ca să strigăm ție: Bucură-te, Mireasă nenuntită.

Apostolul:

Prohimen: Scoate din prinsoare sufletul meu, ca să mărturisească numele tău..

Stih: la aminte spre rugăciunea mea, că m-am smerit foarte.

Citire din Faptele Apostolilor (XII, 1). (Caută la sărbătoarea sfântului Gheorghe, la 23 Aprilie).

Evangelia

de la Ioan (VIII, 31). (Caută Evangelia de sâmbătă, în săptămâna a IV-a după Paști).

După rugăciunea Amvonului:

Adu-ți aminte, Dumnezeule, de cei ce sunt înaintea judecăților și de cei osândiți la închisori și în exil și în amară robie și întru tot necazul și nevoia și strâmtorarea și detoți care au trebuință de mare milostivirea ta și de cei ce ne iubesc și de cei ce ne urăsc și de cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor să ne rugăm pentru ei. Și de tot poporul tău adu-ți aminte, Doamne, și peste toți varsă mila ta cea bogată, împlinind tuturor cererile cele spre mântuire. Că tu ești, Doamne, ajutorul celor fără de ajutor, nădejdea celor fără de nădejde, celor înviforați mântuitor, celor de pe mare liman, celor bolnavi doctor. Însuți tuturor toate le fii, cel ce știi pe fiecare și cererile lui, casa și lipsurile lui.

Că tu ești Dumnezeul nostru și ție mărire înălțăm, împreună și unuia născut Fiului tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

V. LA SEMĂNATUL ȚARINEI

Tropare:

Darurilor tale fă-ne vrednici, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, trecând cu vederea păcatele noastre și dând vindecare celor ce cu credință primesc binecuvântarea ta, Preacurată.

Apostolul:

Prohimen: Fie, Doamne, mila ta spre noi precum am nădărdit și noi întru tine.

Stih: Bucurați-vă cei drepti întru Domnul: celor drepti se cuvine laudă.

Citire din Epistola a II-a a sfântului apostol Pavel către Corinteni (IX, 6). (Caută Apostolul de la duminica a XVIII-a după Rusalii).

Evangelia

de la Luca (VIII, 5). (Caută Evangelia de la duminica a IV-a după Înălțarea sfintei Cruci).

După rugăciunea Amvonului:

Doamne Dumnezeul nostru, adus-am această dăruire de sămânță, ce dein hrana ta cea preacurată și preabogată este pusă înaintea ochilor tăi, și ne rugăm ție, Stăpâne, ca să o păstrezi. Pentru că nu vom îndrăzni să o închidem în sânurile cele fără de suflare ale pământului dacă nu am socoti rânduiala măririi tale, care poruncește ca pământul să odrăslească și să dea semănătorului sămânță și pâine, spre hrană. Și acum ne rugăm ție, Dumnezeule al nostru, auzi-ne pe noi, care ne rugăm ție, și deschide-ne vistieria cea mare și bună și cerească și varsă binecuvântarea ta, ca să ne facem vrednici de bunăvestirile tale cele nemincinoase; și oprește de la noi toate cele ce strică roada pământului nostru și toată pedeapsa, pe dreptate adusă asupra noastră pentru păcatele noastre, și îndurările tale cele multe trimite-le peste tot poporul tău. Cu darul și cu iubirea de oameni a unuia

născut Fiului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

VI. PENTRU IERTAREA PĂCATELOR

Tropare:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfârșitul se apropie și te vei tulbura: deșteaptă-te așadar, ca să se îndure spre tine Hristos Dumnezeu, cel ce pretutindeni este și toate le împlinește.

Mărire - Și acum -

Ușa milostivirii deschide-o nouă, preabinecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci prin tine să ne mântuim de nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Apostolul:

Prohimen: al zilei.

Citire din Faptele Apostolilor (III, 19). (Caută Apostolul de luni, în săptămâna a II-a după Paști).

Evangelia

de la Luca (XV, 1). (Caută Evangelia de miercuri, în săptămâna a IX-a după Înălțarea sfintei Cruci).
sau (pentru femei),

de la Ioan (VIII, 3). (Caută la amintirea cuvioasei Maria Egipteanca, la 1 Aprilie).

După rugăciunea Amvonului:

Doamne Isuse Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu celui viu, păstorule și mielule
- (Caută în Orologhion rugăciunea a II-a de la Rânduiala Mărturisirii).

VII. LA NĂVĂLIREA DUȘMANILOR

Tropare:

Degrabă să ne întâmpine pe noi milele tale, Doamne, că am sărăcit foarte. Ajută-ne nouă, Dumnezeule Mântuitorul nostru. Pentru mărirea numelui tău, Doamne, mântuiește-ne și curățește păcatele noastre, pentru numele tău.

Mărire - Și acum -

Cel ce te-ai înălțat pe Cruce de bună voie, poporului tău celui nou, numit cu numele tău, îndurările tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea ta pe iubitorul de Hristos Regele nostru, dăruindu-i biruință asupra potrivnicilor: să aibă ajutorul tău armă de pace, nebiruită biruință.

Apostolul:

Prohimen: Să se scoale Dumnezeu și să se risipească dușmanii lui.

Stih: Precum se stinge fumul să se stingă.

Citire din Epistola sfântului Pavel către Efeseni (II, 4). (Caută Apostolul de la Dumineca a XXIII-a după Rusalii).

Evangelia

de la Luca (XIII, 1). (Caută Evangelia de joi, în săptămâna a VIII-a după Înălțarea sfintei Cruci).

După rugăciunea Amvonului:

Doamne Dumnezeul nostru, caută din cer și vezi în ce chip dușmanii noștri au scos sabia și au întins arcul, ca să săgeteze pe robii tăi și să lovească pe cei ce cu dreaptă credință te preamăresc. Cu puterea ta, cea mai presus de toate, zdrobește arcul lor și sabia lor o întoarce, ca să intre în inimile lor, dăruind biruință și învingere robilor tăi. Rugămu-te, atotputernice Împărate, auzi-ne și ne miluiește.

VIII. PENTRU MORȚI

Tropare:

Adu-ți aminte, Doamne, ca un bun, de robii tăi și câte în viață au greșit iartă-le lor; că nimeni nu este fără de păcat, în afară de tine, care singur poți, și celor ce au adormit, să le dai odihnă.

Mărire - Și acum -

Cel ce prin adâncul înțelepciunii cu iubirea de oameni toate le chivernisești și ceea ce e de folos tuturor dăruiești, unule făcătorule: fă odihnă, Doamne, sufletelor robilor tăi, că întru tine nădejdea și-au pus, întru Ziditorul și Dumnezeuul nostru.

Prohimenul Apostolului:

Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui.

Stih: Către tine, Doamne, am ridicat sufletul meu.

Aliluia. Psalm 64, 5:

Fericiți, pe care i-ai ales și i-ai primit.

Și pomenirea lor din neam în neam.

Apostolul și Evanghelia de peste săptămână

LUNI

Apostolul: Din Epistola sfântului Pavel către Romani (XIV, 6-9). (Caută Apostolul pentru morți, la sfârșitul Apostolului).

Evanghelia: De la Ioan (V, 17-24). (Caută Evanghelia de miercuri, în săptămâna a II-a după Paști).

MARȚI

Apostolul: Din întâia Epistolă a sfântului Pavel către Corinteni (XV, 39-45). (Caută Apostolul de sâmbătă, în săptămâna a XVIII-a după Rusalii).

Evanghelia: De la Ioan (V, 24). (Caută Evanghelia de joi, în săptămâna a II-a după Paști).

MIERCURI

Apostolul: Din a doua Epistolă a sfântului Pavel către Corinteni (V, 1-10). (Caută Apostolul de luni, în săptămâna a II-a după Rusalii).

Evanghelia: De la Ioan (VI, 48-55). (Caută Evanghelia de vineri, în săptămâna a III-a după Paști).

JOI

Apostolul: Din întâia Epistolă a sfântului Pavel către Corinteni (XV, 20-28). (Caută Apostolul pentru morți, la sfârșitul Apostolului).

Evanghelia: De la Ioan (VI, 40-44). (Caută Evanghelia de joi, în săptămâna a III-a după Paști).

VINERI

Apostolul: Din întâia Epistolă a sfântului Pavel către Corinteni (XV, 47-57). (Caută la sfârșitul Apostolului).

Evanghelia: De la Ioan (VI, 48-55). (Caută Evanghelia de vineri, în săptămâna a III-a după Paști).

SÂMBĂTĂ

Apostolul: Din întâia Epistolă a sfântului Pavel către Tesaloniceni (IV, 13-17). (Caută la sfârșitul Apostolului).

Evanghelia: De la Ioan (VI, 35). (Caută Evanghelia de miercuri, în săptămâna a III-a după Paști).

RÂNDUIALA PANAHIDEI SAU PARASTASULUI CE SE FACE LA SFÂRȘITUL SFINTEI LITURGHII, DUPĂ RUGĂCIUNEA AMVONULUI

Preotul: **Binecuvânt** esteat Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Sfinte Dumnezeule - Preasfântă Treime - Tatăl nostru -

Preotul: **Că** a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. **Și Troparele:**

Cu sufletele dreptilor celor ce s-au săvârșit, odihnește, Mântuitorule, și sufletele robului tău, păzindu-l întru viața cea fericită, care este la tine, iubitorule de oameni.

Întru odihna ta, Doamne, unde toți sfinții tăi se odihnesc, odihnește și sufletul robului tău, că însuși ești iubitor de oameni.

Mărire -

Tu ești Dumnezeu, cel ce te-ai pogorât în iad și ai dezlegat legăturile celor ferecați: însuși, odihnește și sufletul robului tău.

Și acum -

Una curată și preanevinovată Fecioară, ceea ce ai născut pe Dumnezeu fără de sămânță: roagă-l să se mântuiască sufletul robului tău.

Apoi Diaconul, ori Preotul, zice:

ECTENIA MORȚILOR

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și te îndură spre noi.

Strana: Doamne, îndură-te -

Încă ne rugăm pentru odihna adormitului rob al lui Dumnezeu (**cutare**), și pentru ca să i se ierte toată greșeala cea de voie și cea fără de voie.

Strana: Doamne, îndură-te -

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletul lui unde cei drepti se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția cerurilor și iertarea păcatelor lui, de la Hristos, împăratul cel fără de moarte și Dumnezeu nostru, să-i cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul zice rugăciunea aceasta:

Dumnezeul sufletelor și a tot trupul, care moartea ai călcat și pe diavolul l-ai surpat și viața lumii tale ai dăruit: însuși, Doamne, odihnește sufletul adormitului robului tău (**cutare**), în loc luminos, în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde a fugit durerea, întristarea și suspinarea; și tot păcatul ce l-a făcut, cu cuvântul sau cu fapta sau cu gândul, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă-i, că nu este om în viață care să nu păcătuiască; numai tu singur ești fără de păcat; dreptatea ta este dreptate în veci și cuvântul tău este adevăr.

Preotul, cu glas înalt:

Că tu ești învierea și viața și odihna adormitului robului tău (**cutare**), Hristoase Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Strana: Amin.

La Parastas, pe alocuri, se mai adaugă încă:

Condacul, vers 8

Cu Sfinții odihnește, Hristoase Dumnezeule, sufletul robului tău, unde nu este durere nici întristare nici suspinare, ci viață fără de sfârșit.

Și Icosul

Tu singur ești fără de moarte, cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar muritorii din pământ suntem zidiți și întru același pământ ne vom duce; precum ai poruncit, cel ce m-ai zidit, și mi-ai zis: că pământ ești și în pământ te vei întoarce - unde toți muritorii mergem, plângere de îngropare cântând cântarea: Aliluia.

Și iarăși cântărețul: Cu sfinții odihnește -

Preotul: **În** veci pomenirea lui - și

Dezlegarea Liturghiei.

DEZLEGĂRILE CE SE ZIC LA VECERNIE, LA UTRENIE ȘI LA LITURGHIE ÎN SĂRBĂTORILE ÎMPĂRĂTEȘTI

La Nașterea lui Hristos

Cel ce în peșteră s-a născut și în iesle s-a culcat, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

La Tăierea împrejur

Cel ce a opta zi bine a voit în trup a se tăia împrejur, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

La Arătarea Domnului

Cel ce în Iordan bine a voit a se boteza de la Ioan, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

La Întâmpinarea Domnului

Cel ce în brațele dreptului Simeon bine a voit a se purta, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

La Dumineca Floriilor

Cel ce pe mânz de asină bine a voit a șede, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

În aceeași Duminecă, seara

Domnul, cel ce spre patima cea de bună voie vine, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul -

În Joia mare

Cel ce, pentru multă bunătate, calea cea bună a smereniei a arătat, spălând picioarele Ucenicilor, și până la Cruce și la Îngropare s-a coborât împreună cu noi, Hristos adevăratul -

În aceeași zi, la dezlegarea sfințelor Patimi

Cel ce scuiări și biciuiri și palme și cruce și moarte a răbdat, pentru mântuirea lumii, Hristos adevăratul -

În sfânta și marea Vineri

Cel ce, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, patimile cele înfricoșătoare și crucea făcătoare de viață și îngroparea cea de bună voie cu trupul bine a voit a le suferi, Hristos adevăratul -

În sfânta Duminecă a Paștilor și în toate Duminecile anului

Cel ce a înviat din morți, Hristos adevăratul -

În Dumineca Tomei

Cel ce moartea a călcat și pe Toma deplin l-a încredințat, Hristos adevăratul -

În Joia Înălțării

Cel ce întru mărire s-a înălțat de la noi la ceruri și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, Hristos adevăratul -

În Dumineca Rusaliilor

Cel ce în chip de limbi de foc din cer a trimis pe preasfântul Spirit peste sfinții săi Ucenici și Apostoli, Hristos adevăratul -

În aceeași Duminecă seara

Cel ce din sânurile Tatălui s-a micșorat și din ceruri pe pământ s-a pogorât și a luat întreagă firea noastră cea omenească și o a îndumnezeit; și după aceea iarăși la ceruri s-a suit și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl și pe dumnezeiescul și sfântul și cel de o ființă și întocmai puternicul și preamăritul și împreună veșnicul Spirit peste sfinții săi Ucenici și Apostoli l-a trimis și printr-însul i-a luminat, iar printr-înșii a luminat toată lumea, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei și celei cu totul fără prihană sfintei sale Maici, ale sfinților, măriți, întru tot lăudați, de Dumnezeu vestitori și de spirit purtători Apostoli și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și de oameni iubitor.

La Schimbarea la față

Cel ce în muntele Taborului la față s-a schimbat întru mărire, înaintea sfinților săi Ucenici și Apostoli,

La Praznicele Preacuratei

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici și ale tuturor sfinților -

DEZLEGĂRILE DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Sâmbătă seara și duminică dimineața

Cel ce a înviat din morți, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale sfântului (**cutare**), a cărui pomenire o facem, ale sfinților și dreptilor dumnezeiești părinți Ioachim și Ana și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Duminică seara și luni dimineața

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, cu mijlocirile cereștilor Puteri fără de trupuri, ale sfântului (**cutare**), a cărui pomenire o facem, ale sfinților și dreptilor dumnezeiești Părinți -

Luni seara și marți dimineața

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale cinstitului mărit prooroc Înaintemergător și Botezător Ioan, ale sfântului (**cutare**), - și celelalte, ca și sâmbătă seara.

Marți seara și miercuri dimineața

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, pentru rugăciunile sfântului (**cutare**) -

Joi seara și vineri dimineața

Ca marți seara și miercuri dimineața.

Vineri seara și sâmbătă dimineața

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maici, ale sfinților măriți și întru tot lăudați Apostoli, ale sfinților și bine purtători Mucenici, ale preacuvioșilor și de Dumnezeu purtători Părinților noștri, ale sfinților și dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana, ale sfântului (**cutare**), a cărui pomenire o facem și ale tuturor sfinților -

RUGĂCIUNI DIFERITE

PE CARE LE ADAUGĂ PREOTUL ÎN ANUMITE ZILE,
LA VECERNIE, LA UTRENIE, ORI LA SFÂNTA LITURGHIE

I

LA BINECUVÂNTAREA COLIVEI

adică a grâului fiert, amestecat cu miere și cu felurite poame

**dulci, ce se aduce la biserică spre cinstea și pomenirea Praznicelor
împăratești sau ale Sfinților**

De este Liturghie, după rugăciunea Amvonului se cântă mai întâi Troparul și Condacul sărbătorii sau a sfântului.

Apoi Diaconul, cădînd, zice:

Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul, cu glas mare, stînd lângă colivă, zice rugăciunea aceasta:

Doamne, cel ce cu cuvîntul tău toate le-ai adus la coacere și pămîntului ai poruncit să aducă tot felul de roadă, spre îndulcirea și hrana noastră, cel ce pe cei trei tineri și pe Daniel, fiind hrăniți cu legume, mai frumoși i-ai arătat decât pe cei îmbuibăți din Babilon: însuți, întru tot bunule Împărate, binecuvîntează și aceste semințe cu multe feluri de roadă și sfințește pe cei ce vor gusta dintr-însele. Căci acestea, spre mărirea ta și întru cinstea sfântului (**cutare**) și spre pomenirea celor ce întru cucernică credință au adormit, robii tăi le-au pus înaintea ta. Iar celor ce au gătit acestea și săvârșesc pomenirea, dăruiește-le, bunule, toate cererile cele spre mîntuire și desfătarea bunătăților tale celor veșnice; pentru rugăciunile preacuratei Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Maria, ale sfântului (**cutare**), a cărui pomenire o săvârșim, și ale tuturor Sfinților tăi. Că tu ești cel ce binecuvîntezi și sfințești toate, Hristoase Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și Tatălui celui fără de început și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

II

**LA BINECUVÂNTAREA STÂLPĂRILOR ÎN DUMINECA FLORIILOR, LA UTRENIE DUPĂ
CITIREA EVANGHELIEI**

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Doamne Dumnezeul nostru, cel ce șezi pe Heruvimi, care ai ridicat stăpînirea ta și ai trimis pe unul-născut Fiul tău, pe Domnul nostru Isus Hristos, ca să mîntuiască lumea prin crucea, prin îngroparea și prin învierea sa; căruia, venind în Ierusalim spre patima de bună voie, poporul ce ședea întru întuneric și în umbra morții, luând semnele biruinței, ramuri de copaci și stâlpi de finici, mai înainte i-a însemnat învierea; însuți, Stăpâne, scutește-ne și ne păzește și pe noi, care întru această zi mai înainte de praznic, după pilda acelora, ținem în mâini ramuri și stâlpi de arbori și ca și aceia și ca pruncii: Osana! strigăm ție; ca în imnuri și în laude și în cântări spirituale să ne învrednicim și de învierea cea făcătoare de viață cea de a treia zi, întru Hristos Isus Domnul nostru, cu care împreună bine ești cuvîntat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

III

**LA BINECUVÂNTAREA CĂRNURILOR ȘI A OUĂLOR, ÎN SFÎNTA ȘI LUMINATA
DUMINECĂ A PAȘTILOR**

Preotul începe: **Binecuvînt este**at Dumnezeul nostru - **Apoi cântă:** Hristos a înviat din morți - **De trei ori.**

Apoi Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Caută, Doamne Isuse Hristoase, spre mâncările de carne și le sfințește, precum ai sfințit mielul ce ți l-a adus credinciosul Avraam și berbecule ce ți l-a oferit Abel spre jertfă; precum și vițelul cel gras, care ai poruncit să fie junghiat fiului tău celui rățacit și iarăși întors la tine; ca, precum acela s-a învrednicit a se îndulci din darul tău, așa și noi să ne îndulcim din cele sfințite și binecuvântate de tine spre hrană nouă tuturor. Că tu ești nutremântul cel adevărat și dătătorul bunătăților și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Preotul:

Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru, ziditorule și făcătorule a toate, binecuvântează cașul acesta și împreună cu el și ouăle; și pe noi întru bunătatea ta ne păzește, ca cei ce vor gusta dintr-însele să se umple de darurile tale cele cu prisosință date și de negrăită bunătatea ta. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

IV

LA GUSTAREA STRUGURILOR, ÎN 6 AUGUST

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Preotul:

Binecuvântează, Doamne, această roadă nouă a viței, care prin bună tocmirea aerului și prin picături de ploaie și prin liniștea vremilor ai binevoit a o aduce la această stare a coacerii, ca și nouă, celor ce vom gusta dintru acest rod al viței, să ne fie spre veselie și să-l aducem ca dar spre curățirea păcatelor, prin sfințitul și sfântul Trup al Hristosului tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

V

LA ADUCEREA PÂRGĂI POAMELOR, TOAMNA

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Preotul:

Stăpâne, Doamne Dumnezeu nostru, cel ce ai poruncit fiecăruia să aducă ție după voința sa, ale tale dintru ale tale, răsplătindu-i cu bunătățile tale cele veșnice; cel ce cu bună plăcere ai primit aducerea cea după putință a văduvei, primește și cele ce acum s-au pus înaintea, de către robul tău (**cutare**), și binevoiește a se socoti acestea laolaltă cu vistierile tale cele veșnice, dăruindu-i și bucuria cea îmbelșugată a bunătăților tale celor pământești, împreună cu toate cele ce îi sunt de folos. Că s-a binecuvântat numele tău și s-a preamărit împărăția ta, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

VI

ECTENIILE DE LA SCOATEREA SFINTEI CRUCI
LA 14 SEPTEMBRIE
(Caută rânduiala întreagă în Minei, la Utrenia Înălțării sfintei Cruci)

Preotul ajungând și stând înaintea Tetrapodului, privind spre răsărit, zice cu glas mare:

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și te îndură spre noi.

Și strana începe întâia sută de Doamne îndură-te -

Iar Preotul, întorcându-se către partea de miazăzi, zice:

Încă ne rugăm pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea lui, și pentru iertarea păcatelor lui și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute întru toate și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul. Să zicem toți: Doamne, auzi-ne și ne miluiește.

Și strana începe a doua sută de Doamne îndură-te -

Iar Preotul, întorcându-se către răsărit de la Tetrapod și cu fața spre apus, zice:

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (**cutare**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (**cutare**), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos. Să zicem toți: Doamne, auzi-ne și ne miluiește.

Și strana începe a treia sută de Doamne îndură-te -

Iar Preotul, întorcându-se către partea dinspre miazănoapte și privind spre miazăzi, zice:

Încă ne rugăm pentru tot sufletul dreptcredincioșilor creștini, pentru sănătatea și mântuirea și iertarea lor de păcate. Să zicem toți: Doamne, auzi-ne și ne miluiește.

Și strana începe a patra sută de Doamne îndură-te -

Și iarăși se întoarce Preotul înaintea Tetrapodului și, privind spre răsărit, zice:

Încă ne rugăm pentru toți cei ce slujesc și au slujit în sfânt lăcașul acesta (**sau** în sfântă biserica aceasta), pentru sănătatea și mântuirea și iertarea lor de păcate. Să zicem toți: Doamne, auzi-ne și ne miluiește.

Și strana începe a cincea sută de Doamne îndură-te -

Și celelalte, după rânduiala lor.

VII

RUGĂCIUNE CE SE CITEȘTE ÎN FIECARE POST

Nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare departe, Dumnezeu nostru, care, prin legea ta cea veche și cea nouă, mai înainte ai rânduit aceste patruzeci de zile, la care ne-ai învrednicit să ajungem acum, de la tine cerem și ție ne rugăm: întărește-ne cu puterea ta, ca într-însele cu bună nevoie să ne nevoim, spre mărirea numelui tău celui sfânt și spre iertarea păcatelor noastre, pentru omorârea patimilor și biruința a tot păcatul; ca întru pocăință, împreună cu tine răstignindu-ne și îngropându-ne, din faptele cele moarte să ne sculăm și în toate zilele vieții noastre cu bună plăcere să petrecem înaintea ta. Că ție se cuvine a ne milui și a ne mântui pe noi, Hristoase Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui tău celui fără început și preasfântului și bunului și de viață făcătorului tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

VIII

LA NAȘTEREA DOMNULUI NOSTRU ISUS HRISTOS, PENTRU FIII SUFLETEȘTI

Împărate Doamne Dumnezeule atotînătorule, când te-ai născut din Fecioara Maria în Betleemul Iudeei, făpturile cu spaimă s-au minunat și lumea de nașterea ta s-a bucurat; cel ce pe om după chipul și asemănarea ta l-ai făcut și i-ai dat botezul spre pocăință; care ne-ai adus pe noi la preacurate zilele acestea, pentru înfrânarea patimilor, spre nădejdea învierii; cel ce ne îndreptezi spre adevărul Dumnezeirii tale; care ai întărit inimile și mintea noastră ca să te cunoaștem pe tine Fiul lui Dumnezeu, cel ce ridici păcatele a toată lumea: tu și acum, Stăpâne iubitorule de oameni, primește pe robii tăi, precum ai primit pe Petru care se afundase în mare și, de s-a și lepădat de tine, însă plângând cu amar, iarăși l-ai primit. Primește și acum, Stăpâne, lacrimile, suspinul și pocăința robilor tăi, precum ai primit pe desfrânata ce plângea și uda picioarele tale cu lacrimi și cu perii capului le ștergea pentru ca să ia îndurarea ta; cel ce ai primit pe tâlharul cel împreună cu tine pe cruce și ai zis lui: Astăzi împreună cu mine vei fi în rai! Că am auzit glas grăind și filozofii închinându-se cu daruri și îngerii cântând; iar Irod s-a tulburat pentru că Dumnezeu cu trup s-a arătat, spre mântuirea neamului omenesc. Pe tine, Stăpâne iubitorule de oameni, acum toată făptura te laudă, grăind: Hristos se naște, măriți-l, Hristos din ceruri, întâmpinați-l, Hristos pe pământ, înălțați-vă! Puterile îngerilor se bucură, cetele Mucenicilor se veselesc, văzând mărita și cinstita sărbătoare, și toți după vrednicie o lăudăm, cu inima și cu buzele. Și acum, bunule iubitorule de oameni, Doamne, primește pe robii tăi aceștia (**cutare**), cărora le pare rău de păcatele lor cele știute și neștiute, cele de voie și fără de voie; și cu obișnuita ta iubire de oameni primește plecarea genunchilor și postul robilor tăi, ca plinind poruncile tale și ajungând acum sfânta și onorata Naștere, curați și nepătați să se împărtășească cu preacuratul tău Trup și Sânge, al Domnului nostru Isus Hristos, căruia mărire se cuvine, împreună și Tatălui și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

IX ÎN LUMINATA ZI A ÎNVIERII LUI HRISTOS, PENTRU FIII SUFLETEȘTI

Împărate Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ne-ai învrednicit a trece vremea cinstului și dumnezeiescului post, care s-a închipuit de tine și s-a dat prin tine vreme de patruzeci de zile, cel ce ne-ai rânduit pocăința spre mântuirea sufletelor, spre curățirea trupurilor și spre alungarea dracilor; care ne-ai arătat spre închinare chipul sfintei tale Cruci și ne-o ai dăruit spre sărutare cu atingerea nevrednicelor noastre buze; cel ce ne-ai învrednicit a auzi învierea prietenului tău Lazăr și intrarea ta în Ierusalim, întâmpinat fiind de pruncii evreiești, care strigau: Osana întru cele de sus! și apoi a vedea mântuitoarele tale patimi și a ne închina dumnezeieștii răstigniri, sulitei, trestiei și buretelui,

pogorării de pe cruce și îngropării și a ajunge cinstita și dumnezeiasca ta înviere. Pentru aceea, văzând ziua învierii tale, Hristoase Dumnezeul nostru, cu bucurie strigăm și împreună cu Îngerii și cu Arhanghelii, cu Heruvimii și cu Serafimii și cu toți Sfinții și cu preacurata ta Maică te mărim, lăudându-te pe tine, marele Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos. Și acum te rugăm, Stăpâne, pentru robii tăi aceștia (**cutare**), care scapă sub acoperământul sfintei tale case: primește pocăința lor și pentru învierea ta iartă-le mulțimea păcatelor celor nenumărate, știute și neștiute, de voie și fără de voie; curățește-i, ca pe curva ce plângea și ca pe Petru care se lepădase și, plângând cu amar, iarăși l-ai primit; primește umilința și mărturisirea robilor tăi, precum ai primit pe vameșul care se ruga cu suspine; pune frica ta întru inimile lor, ca să se teamă de tine și să te iubească din toată inima lor; dă-le lor să păzească toate poruncile tale, în toate zilele vieții, și să umble întru voia ta; învrednicește-i a veni fără osândă și a se împărtăși cu preacuratul tău trup și cu preacinstitul tău Sânge, ca primindu-le cu vrednicie să fie părtași împărăției tale, lăudându-te și mărimdu-te pe tine și pe Părintele tău cel fără de început și pe preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

ÎNVĂȚĂTURA **PENTRU PĂSTRAREA SFINTEI CUMINECĂTURI** **PESTE TOT ANUL**

Învățătura ce urmează, fiind de mulți luată în obicei, nu am voit nici acum, cu prilejul retipăririi acestei cărți, să o lăsăm afară. O reproducem, deci, așa cum am găsit-o în edițiile mai vechi, spre învățătură fraților Preoți.

În sfânta și marea Joi, având prescuri de grâu curat, dospite cu aluat, sărate puțin și coapte frumos, seara, la dumnezeiasca Liturghie a sfântului și marelui Vasile, ia Preotul două prescuri și începe Proskomidia după obicei. Și ridicând agnețul cel dintâi, îl junghie. îl împunge și îl pune pe disc. Apoi ia și al doilea, pe care vrea să-l sfințească, spre a se păstra peste tot anul, zicând și la acesta toate ale Proskomidiei, ca și la cel dintâi, adică: *Întru pomenirea Domnului Dumnezeului - Ca o oaie la junghiere - Unul dintre ostași - și celelalte, și-l așează pe disc, din sus de cel dintâi. Apoi pune vin în potir, cât pentru săvârșirea sfintei Liturghii, și puțină apă, zicând cele arătate la locul lor și, acoperindu-le apoi cu acoperămintele, le cădește și zice rugăciunea punerii înaintea: *Dumnezeule Dumnezeul nostru, -**

Apoi, începând sfânta Liturghie, o săvârșește după obicei.

Iar după Intratul cel mare, când vrea să sfințească agnețele, își pune gândul spre amândouă, zicând: *Luăți, mâncați* - Iar când ajunge la cuvintele acestea: *Pâinea aceasta* -, nu zice: *Pâinile acestea* -. Așa și când se face sfânta înălțare, înalță amândouă Agnețele deodată, zicând: *Sfintele sfinților* -. Și frânge Agnețul cel dintâi și, după obicei, pune o parte în potir, turnând și apă caldă.

Iar celălalt Agneț, întorcându-l cu sfânta junghiere în sus, îl ridică cu mâna stângă, ținând cu cea dreaptă buretele dedesupt, ca nu cumva să cadă vreo fărâmitură dintr-însul, și, ridicându-l deasupra paharului, ia cu lingura din sfântul Sânge și adapă sfântul Agneț, punând în mijloc cruciș, pușintel; și ia bine aminte să nu curgă sfântul Sânge pe vreo parte, sau să străbată printr-însul și să se ude racla sau Chivotul în care îl va pune. Apoi lasă lingura iarăși în potir și, luând buretele, îl ține sub sfânta Pâine, până ce o pune în Chivot, unde, acoperind-o, o ține cu bună pază pe sfânta masă, până Marți dimineața în săptămâna cea luminată.

Iar Marți dimineața se îmbracă Preotul în toate odăjdiile preoțești și, spălându-se pe mâini, ia cădelnița cu tămâie și, stând înaintea sfintei mese, face închinăciune cu smerenie sfintelor Taine și le tămâiază cruciș, înconjurând sfânta masă; apoi, dând cădelnița, întinde Antimisul și, luând Chivotul cu dumnezeieștile Taine și punându-le pe marginea Antimisului, le descoperă și face închinăciune, apoi iarăși le tămâiază; apoi ia sfânta Pâine și, ținând dedesupt buretele, cu mare luare aminte, o pune pe disc, care va fi fost așezat pe Antimis, și îndată zice cu glas: *Mărire sfintei, celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.* Și după ce se cântă *Hristos a înviat* de trei ori, începe a frânge sfânta Pâine, pe disc, cu lancea, luând bine aminte să nu cadă pe jos vreo fărâmitură; și după ce va fi frânt, ia o cărmidă, ori o lespede de piatră curată, și opune pe marginea Antimisului, de-a dreapta, și deasupra un vas de lut nou cu cărbuni de foc aprinși și deasupra lor pune discul

cu dumnezeieștile Taine bine frânte. Și luând aminte ca nu cumva să se ardă, le întoarce cu lancea până ce se uscă, încet. Iar dacă se încălzește discul, îl ia de pe vas și-l așează pe Antimis, ca nu cumva înfierbântându-se tare să se ardă dumnezeieștile Taine; și după ce se răcește iarăși îl pune deasupra vasului.

Și așa face de mai multe ori, până ce dumnezeieștile Taine se usucă bine.

Să știe însă Preotul că, de s-ar întâmpla cumva să se ardă dumnezeieștile Taine - ceea ce ușor se și poate întâmpla, uscarea fiind un lucru foarte gingaș - atunci să nu cuteze a le ține peste an ci, îndată, la Liturghia ce o va sluji mai curând, să scoată altă pâine și, sfințind-o, să o țină peste an, iar cea arsă să o potrivească împreună cu cele atunci sfințite.

Iar dumnezeieștile Taine care se țin peste an să se cerceteze adeseori, ca nu cumva pentru neluare aminte să mucezească, sau să se strice în oricare alt mod. (*Conc. Prov. I., Titl. V, Cap IV*). - Și de s-ar întâmpla să mucezească, să nu cuteze Preotul a cumineca cu acelea, nici să aștepte iarăși până la Joia mare, sau până în vreo sărbătoare sau Duminecă, ci îndată ce va băga de seamă, în aceeași zi, sau măcar în a doua zi, să sfințească altele, ca să nu se lipsească cineva de aceste Sfinte, pentru întârzierea Preotului. Iar cele mucezite să le ardă.

Iar *alt obicei mai nou și bun*, de a păstra sfânta Cuminecătură pentru bolnavi, este că în fiecare Duminecă, la Liturghia obișnuită, se iau câteva părțile consacrate și se așează spre păstrare în Chivot. Iar în Dumineca următoare părțile acestea se consumă și se înlocuiesc cu altele luate proaspăt. Dar și în felul acesta se poate întâmpla, mai les de va fi umedă sfânta biserică, ca părțile luate Dumineca să mucezească peste săptămână, de vor fi închise și fără de aer. De aceea Preotul va cerceta adesea și aceste sfinte Taine din Chivot, să vadă dacă nu cumva au mucezit. Iar de va băga de seamă că au început a se mucezi, va purcede degrabă la înlocuirea lor, slujind sfânta Liturghie și mai înainte de Duminecă.

Uneori se poate ajuta și așa: de nu va fi pericol de profanare se va ține Chivotul puțin întredeschis, ca aerul să pătrundă la sfintele părțile, și așa nu vor mucezi atât de repede.

ÎNVĂȚĂTURA PENTRU BINAREA SFINTEI LITURGHII

După rânduiala de azi a Bisericii noastre, Preotul poate sluji sfânta Liturghie *numai odată pe zi*, în zilele neoprite de Tipic.

Totuși, pentru a se putea satisface nevoile sufletești ale credincioșilor, Preasfințiții Episcopi, în temeiul facultăților ce le primesc de la Sfântul Scaun al Romei, *pot îngădui, când vor judeca de bine*, ca un Preot să slujească și două Liturghii în una și aceeași zi.

Această îngăduință se dă mai ales acolo unde vreo parohie este vacantă, adică lipsită de Preot, ori acolo unde, din cauza numărului mare de credincioși, ori din alte cauze asemenea, o singură Liturghie nu ar fi de ajuns pentru ca toți credincioșii să poată împlini porunca bisericească pentru ascultarea sfintei Liturghii în Dumineci și sărbători legate.

Îngăduința de la Episcop se dă de regulă în scris și în ea se arată *zilele și biserica, unde și când i se permite Preotului să bineze*.

Prin urmare nici un Preot *să nu îndrăznească*, fără de îngăduința aceasta de la Ordinariatul său, ca să slujească mai mult decât o singură Liturghie în una și aceeași zi și nici în altă biserică decât numai în cea arătată în îngăduința de la Episcop.

CUM VA PROCEDA PREOTUL CU PRILEJUL BINĂRII

Cade-se a ști, de la început, că prin consumarea sfintelor Taine, *fără de purificarea sfântului potir*, ajunul natural *nu se frânge*. Prin urmare, de va fi să slujească Preotul a doua Liturghie în aceeași zi, *va putea consuma* (potrivi) la Liturghia cea dintâi *sfintele Taine*, însă în nici un caz *nu va consuma și vinul și apa* pe care le-a pus la urmă în sfântul potir *spre a-l purifica*, adică spre a-l curăți de toate rămășițele sfintelor Taine.

De va fi să slujească a doua sfântă Liturghie, având îngăduința recerută, Preotul va săvârși Liturghia cea dintâi după obicei, însă numai *până la potrivirea sfintelor Taine*, adică a sfintei Pâini și a sfântului Sânge. Adică, după ce s-a împărtășit însuși cu sfântul Trup și cu sfântul Sânge și a adunat părțile de pe sfântul disc și le-a așezat în sfântul potir, după ce a făcut și împărtășirea credincioșilor și "înălțarea" sfintelor Taine și a zis rugăciunea Amvonului, trecând la masa Procomidiei, va consuma ceea ce este în sfântul potir. Și anume, cu toată grija și ajutându-se cu lingurița, va consuma mai întâi toate micile părțile și fărâmituri din sfânta Pâine și apoi va consuma și sfântul Sânge, cât mai cu grijă, și, pe cât va putea, pe aceeași margine a potirului. Și fiindcă pe pereții sfântului potir poate tot a mai rămas ceva din sfântul Sânge, după puțin timp va sorbi din nou ceea ce s-a mai adunat la fund, în sfântul potir.

Apoi, de va fi să slujească a doua Liturghie *în aceeași biserică și în același potir*, după ce a consumat sfintele Taine, cum am arătat mai sus, *nu mai pune* în potir nici vin nici apă pentru purificare și nici nu-l șterege cumva cu purificatorul cel de pânză, ci îl lasă așa, acoperit numai cu purificatorul, până ce începe a doua Liturghie; și atunci, făcând Procomidia, pune într-însul vinul și apa, ca de obicei, pentru a doua Liturghie. Iar *la sfârșitul Liturghiei a doua, va consuma*: întâi sfintele Taine și apoi, turnând vin și apă, va

purifica, adică va curăți deplin potirul, *consumând și abluțiunea*, ștergând la urmă sfântul potir cu purificatorul de pânză.

Iar de va fi să slujească a doua Liturghie *în altă biserică ori cu alt potir*, atunci, după sfârșitul celei dintâi și după consumarea sfintelor Taine, face și purificarea deplină a potirului cu vin și apă. Însă *această abluțiune nu cumva să o bea atunci*, ci să o verse într-un vas curat de metal ori de sticlă și - sau o duce cu sine la cealaltă biserică și o consumă odată cu abluțiunea de la sfârșitul Liturghiei a doua, sau o absoarbe în pânză, în bumbac sau câlți, pe care lăsându-i să se usuce îi va arde apoi în foc, aruncând cenușa în sacrariu sau în alt loc curat.

Este de la sine înțeles că potirul din care a slujit la prima Liturghie, după ce a fost curățit deplin, cu vin și apă, și l-a șters cu purificatorul de pânză, îl poate duce Preotul cu sine la cealaltă biserică, de cumva aceasta nu va avea potirul ei propriu.

Cade-se a mai ști că, de regulă nu se îngăduie Preotului ca pentru această a doua Liturghie să primească stipendiu liturgic, pentru ca în acest fel să se evite și măcar bănuiala că binarea ar săvârși-o din poftă de câștig material. Și de aceea roada acestei Liturghii se va aplica în gândul (intenția) Preotului, de regulă, *credincioșilor parohiei* unde săvârșește Liturghia a doua.

ÎNVĂȚATURA

PENTRU PREOT, PENTRU LOCUL ȘI VREMEA SLUJBEI SFINTEI LITURGHII, PENTRU MATERIA ȘI FORMA EI - PRECUM ȘI PENTRU FELURITE NEAJUNSURI CE SE POT ÎNTÂMPLA LA SFÂNTA LITURGHIE

Cade-se să știe Preotul:

1. Că sfânta Liturghie se face de regulă *numai în biserică ori capelă (paraclis) consacrată de însuși Arhiereul, ori măcar binecuvântată Ide către trimisul lui și pe Antimis sfințit și trimis de către Arhiereu. (Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. II, 1, 13 și 15)*

Numai în cazul când lipsește cu totul biserica, ori nu se mai poate sluji într-însa, numai atunci se poate sluji cu voia Episcopului și în alt loc, d. p. într-o casă, ori într-o încăpere aleasă și binecuvântată și rezervată numai spre acest scop. Și numai cu prilejul de mare adunare a credincioșilor, d. p. la hramuri, la mănăstiri etc., când mulțimea nu ar putea încapa în biserică, se va putea sluji, cu învoire de la Episcop, și afară în loc liber, pe câmp, în cimitirul bisericii, ori în altă parte. (Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 6) - Antimisul însă nu trebuie să lipsească niciodată.

2. Nu se îngăduie a sluji sfânta Liturghie în bisericile ereticilor sau ale schismaticilor, chiar și dacă acelea vor fi fost oarecând sfințite ori binecuvântate în regulă.

3. Neavând în localitate sau în apropiere biserică de rit propriu, preotul poate să slujească sfânta Liturghie, după ritul său propriu, și pe altarul consacrat al unui alt rit catolic.

4. Preotul să aibă toate *odăjdiiile sfinte*, binecuvântate, după rânduială: stihar, epitrahil, mânecuțe, brâu și felon, iar diaconul: stihar, mânecuțe și orar. Asemenea să aibă și vasele sfinte: potir, disc, steluță, linguriță, lance (copie) care trebuie să fie din metal nobil sau argint, ori cel puțin aurite ori argintate. De obicei vasele acestea le consacră Episcopul, cu sfântul Mir. Apoi mai trebuie să aibă o cădelniță, acoperămintele sau procovețele, din același material din care se gâtesc și odăjdiiile, o cruce și cel puțin două sfeșnice, cu lumânări de ceară aprinse, pe masa altarului. Fără de toate aceste lucruri nu se cade a sluji dumnezeiasca Liturghie. (Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. II, 15-16)

5. Și precum dator este Preotul, ca și în cele sufletești și în cele trupești să fie curat și fără pată, așa și sfintele odăjdii trebuie să fie curate și întregi, nicidecum rupte și pătate, pentru cinstea și respectul sfintelor Taine și pentru a nu da sminteală poporului dreptcredincios. Biserica așisderea să fie măturată și curățită de praf și masa altarului (prestolul) și a proscomidiei îmbrăcate cu fețele de masă prescrise, întregi și curate. (Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 3 și Cap II, 7)

6. Antimisul, de va fi rupt, zdrențuit, ori dacă vor lipsi sfintele moaște dintr-însul, Preotul fără de amânare îl va trimite la Episcopie, de unde va cere alt Antimis nou și curat în schimb.

7. Însuși Preotul, când va vrfea să săvârșească dumnezeiasca Liturghie, dator este, cum am zis, să fie curat sufletește și trupește, să fie mărturisit, dacă s-ar fi aflat în păcat greu, și împăcat cu toți și să nu aibă nimic asupra cuiva și să-și păzească, cât va putea, inima de gânduri rele și să se contenească de cu seara. În nici un caz nu va gusta nici mâncare și nici un fel de băutură după miezul nopții. În afară de acestea, mai înainte de sfânta Liturghie se cade să se mai pregătească și cu rugăciuni și cu reculegere sufletească și cu meditație asupra Tainei mari pe care are să o săvârșească și asupra harului preoțesc pe care l-a primit prin hirotonire, nu pentru vrednicia sa, ci numai din mila și din darul lui Dumnezeu cel atotputernic și preasfânt. Pregătirea mai apropiată se face, de obicei, slujindu-se slujba Utreniei.

De asemenea, după ce a săvârșit sfânta Liturghie, să nu neglijeze a mulțumi lui Dumnezeu pentru această mare binefacere.

8. Iar în decursul sfintei Liturghii preotul își va reaminti mereu că el poartă asupra sa chipul Aceluia căruia îi slujește, și că în jurul său și al sfintelor Taine pe care le săvârșește, în chip nevăzut sunt de față Heruvimii și Serafimii și celelalte cete îngerești. Prin urmare și purtarea sa din afară: umbletul, glasul

închinăciunile, mișcările mâinilor, privirea ochilor, trebuie să fie pline de cucernicie, ca și prin acestea să arate credința dinlăuntru, pe care trebuie să o aibă el însuși și să o vestească credincioșilor săi. (*Conc. Prov. I, Titl. V. Cap. IV*)

9. Preotul să nu slijească sfânta Liturghie fără de a avea de față măcar un singur om, care să dea răspunsurile la ectenii și binecuvântări și să-i fie la îndemână pentru diferite servicii. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 4*) - În lipsa unui bărbat poate să-i asiste și o femeie, căreia însă nu i se îngăduie să intre în sfântul Altar. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. II, 9*)

10. Preoții se vor îngriji ca, mai ales în timpul sfintelor slujbe, să oprească orice tumult, conversație, ori alte lucruri care vor tulbura liniștea și sfințenia afântului lăcaș. Nu vor admite întruniri profane, publice ori private, în sfânta biserică. (*Conc. Prov. I, Titl. III. Cap. II, 10*).

Iar pe slujitorii bisericii, Diaconi, Ceteți, Cântăreți, Crâsnici sau Ecclesiarhi, în chip deosebit să-i învețe ca lucrul lor în biserică și în altar, cu toată cucernicia sa și-l săvârșească, știind că acolo, pe masa sfântului altar, ori în Chivot, se găsește cu adevărat însuși Domnul Isus Hristos, sub înfățișarea sfintelor Taine.

11. Când slujește, Preotul trebuie să aibă - cel puțin în chip virtual - *intenția* sau gândul determinat și hotărât, de a face ceea ce a făcut Hristos și ceea ce Hristos a poruncit să se facă, adică de a preface pâinea și vinul în Trupul și Sângele Domnului și de a le aduce jertfă lui Dumnezeu.

12. Și fiindcă dumnezeiasca Liturghie o săvârșește nu numai spre folosul sufletului său ci și spre folosul aproapelui, pentru sufletele celor vii ori ale celor morți, ori pentru felurite necazuri ale lumii și ale oamenilor, ori pentru lauda și mărirea lui Dumnezeu, a Preasfintei Fecioare, ori a Sfinților, Preotul va hotărî gândul sau *intenția pentru care slujește*, de regulă încă la Proscomidie. (*Conc. Prov. III, Titl. VI. Cap. I, 11*) - Intenția aceasta poate să o mai schimbe, însă numai până în clipa consacrării sfintelor Taine.

13. De altfel, nu trebuie să se uite că *parohii sau administratorii parohiali, ori înlocuitorii lor*, sunt datori, în Dumineci și în sărbători legate, să aplice sfânta Liturghie pentru sufletele turmei încredințate lor (*Conc. Prov. I, Titl. III. Cap. I, 1*), păzindu-se de a adăuga, după bunul plac, ceremonii ori rugăciuni care nu se găsesc în Liturghier. Nici să se încumete a zice pe de rost rugăciunile rânduite, pentru că li s-ar putea întâmpla să se încurce, să uite, ori să schimbe firul rugăciunilor și chiar al cuvintelor, care fiecare își au rostul și însemnătatea lor, și așa va putea să cadă și în greșeli dogmatice și poate aduce și pe credincioșii săi la îndoială.

15. Cu deosebită grijă va fi Preotul când ajunge la *cosacrarea sfintelor Taine*, ca nu cumva aici să schimbe, să omită, ori să adauge vreun cuvânt la cele ce cuprinde Liturghierul, deoarece cuvintele consacrarii: *Luați, mâncați...* și *Beți dintru acesta toți...* Preotul le rostește în numele și în persoana lui Isus Hristos. Cuvintele esențiale ale consacrarii sunt: *acesta este Trupul meu și acesta este Sângele meu*, pe care dacă Preotul nu le-ar rosti deloc, sau oricum le-ar schimba, consacrarea ar fi desigur nevalidă.

16. *Cuvintele consacrarii le va rosti* clar, fără grabă, cu evlavie, cu seriozitatea și demnitatea cuvenite și în legătură unul cu altul, cu voce naturală și nesilită, așa cum trebuie să ne închipuim că *le-a rostit Domnul Isus Hristos* cu prilejul așezării sfintei Euharistii.

Prin urmare ele nu trebuie pronunțate nici prea grăbit, nici în ton prea liber și familiar, nici cu încordare, nici cu pauză remarcabilă după fiecare cuvânt, prin care s-ar pierde legătura dintre cuvinte și înțelesul textului.

17. De vor fi mai mulți preoți împreună-slujitori, vor avea grijă să pronunțe cu glas scăzut, toți deodată, cuvintele de consacrare, *silabă cu silabă*, nicidecum unul mai degrabă, altul mai târziu, ci așa cum le pronunță întâiul slujitor sau pontificantele.

Tot astfel, de vor fi mai mulți preoți împreună-slujitori, vor fi atenți ca și celelalte rugăciuni și mișcări, închinăciunile, ridicarea mâinilor, binecuvântările asupra sfintelor daruri etc., să le facă toți deodată cu întâiul-slujitor și așa precum le face acesta. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 8*).

18. Și fiindcă noile ediții ale Liturghierului prezintă fiecare o îmbunătățire a textului și a stilului, potrivit cu stadiul de dezvoltare al limbii române (*Conc. Prov. I, Titl. IV. Cap. IV*), este de dorit ca fiecare preot să aibă și să folosească totdeauna cea mai nouă ediție a Liturghierului și, peste tot, cea mai nouă ediție și a celorlalte cărți rituale și de rugăciune.

19. Zilele în care se poate sluji sfânta Liturghie sunt însemnate în Liturghier și în Tipicon. Preasfințiții Episcopi vor judeca, după buna lor chibzuință, când și unde pot să dea dezlegare, spre a se celebra sfânta Liturghie și în zile aliturgice. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 5*).

Fără de aceasă dezlegare, Preotul va ține întru toate rânduiala Tipiconului.

20. După rânduiala de azi a Bisericii Răsăritului, într-o biserică și pe aceeași masă a altarului, sfânta Liturghie se slujește, de obicei, numai o dată pe zi, fie că slujește un singur preot, fie că sunt și alți împreună-slujitori.

Preasfințiții Episcopi pot însă să dea dezlegare, după buna lor chibzuință, ca, acolo unde este multime multă de credincioși, ori și pentru alte motive binecuvântate, să se poată face și mai multe sfinte Liturghii, de către tot atâția Preoți, în aceeași biserică și în una și aceeași zi. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 8*).

Trebuie însă să se ceară și să se obțină această dezlegare de la Episcopul locului.

21. Tot Preasfințiții Episcopi vor judeca, (*Conc. Prov. III, Titl. IV. Cap. I, 8*), după buna lor chibzuință, când pot să dea îngăduință vreunui preot ca să bineze, adică să slujească în aceeași zi două Liturghii - așa cum arătăm acest lucru în alt loc, în acest Liturghier.

22. *Vremea slujbei dumnezeieștii Liturghii*, după obiceiul vechi al Bisericii, este ora a 3-a din zi.

Astăzi însă, pe alocuri și la anumite sărbători mari, s-a obișnuit a se începe sfânta slujbă și mai înainte de răsăritul soarelui, încă de cu noapte.

De asemenea, încă în veacurile prime ale creștinismului, în anumite zile, cum sunt: în ajunul Nașterii și al Arătării Domnului, în Postul cel mare, când se face Liturghia Înaintesfințitelor, precum și în Joia și Sâmbăta mare din săptămâna Patimilor, s-a obișnuit a se face sfânta Liturghie după amiază, adică după slujba Vecerniei. Și astăzi, la anumite biserici și mănăstiri, se mai păstrează acest obicei.

Dar, îndeobște, începutul sfintei Liturghii *nu trebuie să se amâne* nicidecum mai târziu decât după amiază și *nici să se înceapă mai repede* de ivirea zorilor zilei. (*Conc. Prov. III, Titl. III. Cap. I, 7*).

23. *Materia sfintei Liturghii este pâinea și vinul.*

Pâinea trebuie să fie din făină de grâu, iar vinul din struguri de viță de vie.

Pâine din altfel de făină (d. p. orz, ovăs, hrișcă, bob etc.), ori pâine cu totul mucezită, precum și vin din alte fructe, ca mere, pere, zmeură ș. a., apoi vinars, ori zeamă din struguri necopți, ori vin trecut cu totul în oțetire, ori în mucezeală, *nu sunt materie validă.*

Pâine ori vin începând a mucezi, ori și must nefermentat, sunt materie *nepermisă*. Iar pâine din făină de grâu, pregătită însă nu cu apă naturală ci cu un alt lichid, ca d. p. cu lapte, cu unt, cu ouă, este materie *cel puțin îndoielnică.*

24. Pentru consacrarea validă se poate folosi atât pâine dospită cât și pâine nedospită (azimă), fiindcă amândouă sunt pâine adevărată.

Dar, întrucât *obiceiul Bisericii Răsăritului* este ca la dumnezeiasca Liturghie să se folosească *numai pâine dospită*, Preotul care, fără vreun motiv, având la îndemână pâine de grâu curată și dospită, ar folosi totuși pâine nedospită, păcătuiește greu.

25. Trebuie deci ca *Preotul să pună toată grija* pentru a avea la sfânta Liturghie totdeauna *pâine de grâu curat* - prescură - dospită cu apă și aluat, coaptă bine, precum și *vin de viță de vie*, curat și nefalsificat. Preotul trebuie să știe că făina cumpărată din prăvălie, câteodată, este amestecată și cu alte feluri de făină, de cartofi, de fasole etc. Iar vinul - se obișnuiește a se falsifica, adeseori.

De aceea Preotul va prefera pâinea din grăul său propriu, sau din al credincioșilor săi. Iar vinul, dacă Preotul nu va avea recoltă proprie, îl va procura mai bine de la confracți, sau de la institute religioase, sau de la producători care înșiși sunt cultivatori de vie și care prezintă garanție suficientă de religiozitate și conștiinciozitate.

Pâinea destinată pentru sfânta Liturghie se va păstra în loc uscat, iar vinul se păstrează mai bine în sticle înfundate și în pivniță, culcate pe nisip uscat.

26. Este foarte lăudabil obiceiul de a se *încredința pregătirea prescurilor*, în fiecare parohie, câte unei femei credincioase și oneste, văduve și mai în vârstă, precum *este frumos și obiceiul* de a se aplica pecetea de lemn cioplit cu inscripția **IS XS NI KA** (pistornicul) pe cornurile prescurilor.

Pentru forma prescurilor să se păstreze obiceiul locului, fie că se fac dintr-o singură bucată, în chipul unei pâinișoare, fie că se fac din 5, ori din 7, ori din 3u4 cornuri.

27. Să ia aminte Preotul, ca *la Proscomidie să pună* în potir, deodată cu vinul, și *puțină apă*, nu prea multă, ca apa să nu schimbe firea vinului.

Tot așa și când se pune "*căldura*", mai înainte de sfânta împărtășire, sunt de ajuns câțiva picuri de apă caldă.

28. Fiecare Liturghie începută trebuie să fie și încheiată. Dacă se poate prevedea înainte că sfânta Liturghie nu va putea fi terminată, atunci *mai bine este* ca nici să nu fie începută.

Totuși, dacă s-a început și numai după aceea se prevede că, din cauza scurtimii timpului, *nicidecum* nu se va putea citi și rosti întreg textul din Liturghier, atunci Preotul, cu frică multă, va zice numai rugăciunea dinaintea sfintei consacrări: *Cu aceste fericite puteri...*, va consacra amândouă speciile și, după exclamația: *Ale tale, dintru ale tale...* va trece numaidecât la rugăciunea: *la aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru...*, apoi se va împărtăși însuși și va face numaidecât și consumarea sau potrivirea sfintelor Taine.

Foarte greu va păcătui Preotul care, slujind sfânta Liturghie, nu se va împărtăși cu sfintele Taine din cauză că nu desăvârșește sfânta jertfă - afară de cazul când pe neașteptate se va bolnăvi, cum arătăm mai jos.

29. Dintre *alte neajunsuri ori scăderi* ce se pot întâmpla în cursul sfintei Liturghii, vom însemna câteva aici, arătând *ce are de făcut Preotul* în asemenea cazuri.

Dacă d. p. este o *scădere esențială, care privește materia pâinii ori a vinului, ori pe preotul slujitor* (d. p. în ce privește intenția sa), această scădere, dacă se poate, trebuie îndreptată ori întregită îndată ce a fost observată.

30. Așa, dacă cumva *înainte de consacrare* va constata că *amândouă materiile sunt defectuoase*, sfânta Liturghie se întrerupe, până ce se vor aduce altele, fără defect, potrivite pentru consacrare, iar apoi sfânta Liturghie va continua mai departe. În vremea cât se face această întrerupere, poporul credincios va fi ocupat cu cântări ori citiri din cărțile sfinte, din Apostol, din Minei, etc.

Dacă însă defectul sau scăderea s-a observat numai după consacrare, sau dacă sfintele specii consacrate s-au pierdut, ori au dispărut, în orice chip nelămurit, Preotul va întrerupe sfânta Liturghie și va face rost numaimedcât de altă pâine și alt vin, fără de scăderi. Peste acestea Preotul va zice din nou, în taină, rugăciunile de la Proscomidie: Întru pomenirea Domnului și Dumnezeului... și celelalte, împreună cu Rugăciunea pentru cinstitele daruri cele de pe masa punerii înainte, de la sfârșitul Proscomidiei. Apoi va trece de-a dreptul la consacrare, zicând rugăciunea: Cu aceste fericite puteri... repetând consacrarea în taină și zicând și: Ale tale, dintru ale tale... Va continua apoi mai departe sfânta Liturghie, după obicei, de la locul de unde a observat scăderea până la sfârșit.

31. *Iar de nu se va mai putea face rost, la timp, de pâine și vin nedefectuate, sfânta Liturghie nu va mai continua și se va da drumul poporului, făcându-se dezlegarea de la sfârșit.*

De cumva, însă, numai una din speciile deja consacrate este defectuoasă și aceea nu se mai poate înlocui la timp, Preotul va continua și va sfârși Liturghia cu singura specie valid consacrată, omițând tot ce se referă la specia nevalid consacrată.

32. De cumva Preotul a uitat, la Proscomidie, să pună vin în potir, sau în loc de vin a pus numai apă, și va băga de seamă acest lucru înainte de consacrare - va vărsa apa, va pune în potir vin (cu puțină apă), rostind în taină cuvintele de la Proscomidie: Unul din ostași... și va continua sfânta Liturghie de acolo de unde a observat lipsa vinului.

De cumva va fi observat acest lucru numai după ce a consacrat sfânta Pâine, adică după ce a zis: Luați, mâncați... și înainte de a zice: Beți dintru acesta toți..., va face ca și mai sus, vărsând apa din potir (dacă a pus apă) și, punând vin (cu puțină apă), va zice din nou: Unul din ostași... șcl., va oferi în gând vinul cel proaspăt și va continua, zicând numaimedcât: Beți dintru acesta toți... șcl.

Iar dacă a observat lipsa vinului numai după ce a rostit cuvintele: Beți dintru acesta toți..., va face la fel cum s-a zis mai sus, continuând sfânta liturghie de acolo de unde a observat defectul.

33. De cumva va băga de seamă defectul vinului - fie că a pus în potir numai apă, fie că vinul este oțetit ori mucegăit -, abia după ce se va fi împărtășit cu sfânta Pâine valid consacrată, în acest caz se va face rost de ambele materii (pâine și vin) nedefectuoase, se vor oferi din nou, așa cum s-a scris mai sus (la punctul 30), se va face în taină consacrarea, Preotul se va împărtăși din nou, atât cu sfântul Trup cât și cu sfântul Sânge, și va termina Liturghia după obicei.

Dacă însă defectul vinului va fi fost observat mai înainte de împărtășirea Preotului cu sfânta Pâine, atunci trebuie înlocuită numai materia vinului, care singur va fi apoi oferit din nou și consacrat cu cuvintele sfinte referitoare la vin, așa cum am arătat la punctul 32, și apoi sfânta Liturghie se va continua, după obicei, până la sfârșit.

34. De cumva Preotul va constata că prescura este defectuoasă, va încerca să facă rost de altă prescură, fără defect, și va face așa cum am arătat la punctul 30, zicând numai rugăciunile care se referă la pâine, fie că sfânta Slujbă este înainte, ori tocmai la consacrare, ori că a trecut de consacrare.

35. Dacă a uitat Preotul, la Proscomidie, ca să adauge puțină apă la vin, de cumva scăderea s-a băgat de seamă înainte de a ajunge la consacrarea vinului, atunci scăderea se întregește îndată. Iar de va fi tocmai la consacrare, ori după aceea, nu va mai întregi.

36. Dacă Preotul slujitor s-ar îmbolnăvi pe neașteptate după consacrare și nu ar mai fi în stare să continue, atunci un alt preot - etiam non ieunus - va continua sfânta Liturghie, va face sfânta împărtășire, terminând Liturghia începută de confratele bolnav. Însă Preotul care l-a înlocuit pe cel bolnav, nu va mai putea sluji, în aceeași zi, altă Liturghie, chiar și dacă, fiind zi de Duminecă ori de sărbătoare, parohienii proprii nu ar mai putea asculta altă sfântă Liturghie. Pentru că, în acest caz, se socotește că porunca bisericească a încetat de a-l obliga în acea zi.

37. Iar de cumva nu este la îndemână alt Preot, atunci și un mirean poate să ia sfintele Taine, să la așeze în Chivot până la cea mai apropiată Liturghie, când Preotul, la sfârșitul ei, după împărtășirea obișnuită, le va potrivi și pe acestea, făcând numai după aceea purificarea deplină a potirului cu vin și apă.

Într-un singur caz, când ar fi primejdie de necinstire sau pângărire a sfintelor Taine, numai atunci se îngăduie și unui mirean ca să potrivească, adică să consume deplin sfintele Taine.

38. Iar de cumva Preotul se îmbolnăvește înainte de consacrare, ori dacă este în primejdie de surpare a bisericii, ori primejdie de foc, ori de altceva, atunci nu este necesar ca alt preot să continue, ci sfânta Liturghie se întrerupe și poate rămâne neterminată.

39. Dacă Preotul abia înainte de consacrare își va aduce aminte că nu a ajunat, adică a mâncat sau băut, ori că este îngreunat cu păcat de moarte, ori cu suspensie, excomunicare ori interdicție, în acest caz el nu va mai continua sfânta Liturghie, de cumva o poate face fără de sminteală și fără de a fi rușinat în fața obștei credincioșilor.

40. De cumva a intrat în biserică vreun om pedepsit cu afurisenie, adică cu scoaterea din biserică, și nu poate fi scos afară, precum și dacă biserica în vreun chip a fost spurcată, atunci, dacă sfânta Slujbă este încă înainte de Cred într-unul Dumnezeu..., se va întrerupe și nu se va mai continua.

Dacă s-a ajuns cu sfânta Slujbă după Cred într-unul..., Preotul va continua Liturghia până la sfârșit.

41. Când se socotește ca fiind spurcată sau pângărită biserica, precum și ceea ce trebuie să facă Preotul în acest caz, acestea se arată în Conc. Prov. III, Titl. III, Cap. II, 14.

42. *De se va ivi primejdie neprevăzută, de foc, de surpare a bisericii, de inundație, de năvălirea dușmanilor etc., după consacrare, Preotul va omite toate celelalte rugăciuni și acțiuni prescise în Liturghier și va trece direct la sfânta împărtășire.*

43. Tot așa, de se va ivi *vreo necesitate urgentă a sufletului aproapelui și care nu poate suferi nici o amânare, ca d. p. când Preotul este chemat, fie în lăuntrul bisericii, fie afară din biserică, la un botez urgent, sau la o dezlegare, ori la o sfântă împărtășire, ori la ungerea de pe urmă a vreunui credincios, in articulo mortis, și nu va fi alt preot care să-l înlocuiască, atunci poate întrerupe sfânta Liturghie, urmând să o continue după aceea.*

Iar dacă prevede că *întreruperea va fi mai îndelungată* (de peste 1–2 ore), sau peste timpul îngăduit pentru celebrarea sfintei Liturghii - cum s-a scris la punctul 22 -, *de cumva va fi trecut de consacrare, atunci va termina sfânta slujbă cât mai degrabă, făcând îndată și cuminecarea, omițând celelalte. Iar dacă nu a ajuns încă la consacrare, atunci se face întrerupere, abandonându-se celebrarea mai departe.*

44. Predica ce se face în decursul sfintei Liturghii, ori împărtășirea credincioșilor, ori rânduiala sfintei Hirotoniri, ori a consacrării sfântului Mir (acestea - la Liturghie cu Arhiereu), ori ieșirea din altar pentru puțină vreme, din cauza slăbiciunii fizice ori a nevoii trupești ce nu suferă amânare, toate acestea *nu se socotesc ca întrerupere.*

45. *De s-ar întâmpla ca un corp străin, fie viu, fie neînsuflețit, d. p. muscă ori păianjen, ori altceva, să cadă în sfântul potir, înainte de consacrare, vinul se va vărsa și se va pune altul proaspăt, amestecând și puțină apă, după obicei, se va oferi vinul din nou, cu rugăciunile de la Proscomidie, și sfânta Liturghie se va continua apoi mai departe.*

De va cădea însă după consacrare și Preotul, fiindu-i greață să consume acel corp străin odată cu sfântul Sânge, în acest caz, va scoate corpul străin, atunci îl va clăti cu puțin vin, iar la sfârșitul sfintei Liturghii îl va arde și cenușa lui, împreună cu vinul cu care l-a clătit, le va arunca în sacrariu sau în alt loc curat și neumblat.

46. Dacă după consacrare va cădea în sfântul potir un corp veninos, sau un lucru a cărui consumare ar provoca Preotului greață mare, atunci sfântul Sânge trebuie așezat într-un alt potir sau într-un vas curat și, după terminarea sfintei Liturghii, îl va absorbi în pânză curată, în bumbac sau în câlți, și acestea le păstrează până ce se vor usca bine și atunci le va arde și cenușa o va arunca în sacrariu sau în alt loc curat. Iar sfânta Liturghie se va continua cu vin proaspăt, care va fi oferit în taină, ca la Proscomidie, începând cu *Unul din ostași...* și va fi consacrat, tot în taină, începând de la rugăciunea *Cu aceste fericite puteri...* și cu cuvintele de consacrare ale vinului, continuând apoi sfânta Slujbă, ca de obicei, de unde a observat defectul.

47. Dacă *prescura consacrată* se va fi atins de un obiect veninos ori greșos, atunci Preotul va lua-o și o va așeza în Chivot, la o parte, până se va degrada de tot, apoi se va arde și cenușa se va arunca în sacrariu. Iar Preotul va continua sfânta Liturghie, luând o prescură nouă, pe care o va oferi și o va consacra din nou, așa cum am arătat la punctele 30 și 34.

48. Dacă cumva ar îngheța sfântul Sânge în potir, se va învălui potirul cu cârpe încălzite, ori, dacă aceasta nu ajunge, se va lăua un vas curat cu apă fierbinte și sfântul potir se va așeza într-însul, Preotul fiind cu multă băgare de seamă ca apa fierbinte să nu intre în potir.

49. *De s-ar întâmpla cumva, din vreo nebagare de seamă, ca potirul cu sfântul Sânge să se răstoarne, atunci Preotul va consuma ceea ce a mai rămas în potir. Iar fețele altarului, precum și odăjdiele peste care se va fi vărsat sfântul Sânge, se vor spăla, de către preot, de trei ori, cu apă curată, deasupra potirului, ori deasupra unui alt vas curat. Apa aceasta, apoi, se va arunca în sacrariu.*

Iar dacă sfântul Sânge s-a vărsat și pe treptele ori pe pardoseala bisericii, se va absorbi ce se poate, cu pânză, ori cu bumbac, ori cu câlți curați, care se vor arde, iar cenușa se va arunca în sacrariu. Iar locul acela pe care a fost vărsat sfântul Sânge se va rade bine cu un cuțit și ceea ce s-a ras se va arunca, de asemenea, în sacrariu sau în alt loc curat.

50. Iar de cumva, după răsturnare, *nu ar mai fi rămas nimic* în sfântul potir, pentru cuminecare, atunci Preotul va turna din nou vin și puțină apă (după obicei) și, oferindu-l în gând - cum am arătat și la punctul 46. -, *va consacra din nou sfântul Sânge și va continua sfânta Liturghie de acolo de unde s-a întrerupt după răsturnarea potirului.*

51. De asemenea, de se va întâmpla, cu prilejul împărtășirii credincioșilor, *ca să cadă pe aer sau chiar jos pe pământ vreo pârțică din sfântul Trup, preotul va ridica-o cu lingurița, ori în alt chip, și o va consuma el însuși. Iar de cumva îi va fi greață, ori dacă s-ar fi întâmplat ca vreunul să vomizeze sfânta Cuminecătură, Preotul va ridica cu grijă sfintele Taine de jos și le va așeza la loc sigur, până la descompunere, apoi le va arde și cenușa o va arunca în sacrariu. Iar locul unde a căzut sfânta Taină îl va rade cu un cuțit, ori îl va spăla, și ceea ce a ras, precum și apa cu care aspălat, o va arunca în sacrariu.*

52. ÎNVĂȚĂTURILE ACESTEIA SĂ FIE CITITE DE CĂTRE PREOT ADESEA, ÎNSĂ CEL PUȚIN O DATĂ PE AN.

ADUNARE
DE ANTIFOANE, TROPARE ȘI CONDACE, DE APOSTOLI
ȘI EVANGHELII, PRECUM ȘI CUMINECARE SAU PRICESNE,
CÂND PREOTUL NU VA AVEA CU SINE
TOATE SFINTELE CĂRȚI TREBUINCIOASE

PENTRU SLUJBA SFINTEI LITURGHII ÎN ZILELE DE RÂND

I.

Antifoane pentru întreaga săptămână

Antifonul I. Vers 5.

Stih 1. Bine este a se mărturisi Domnului și a cânta numelui tău, Preaînalte.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Stih 2. A vesti dimineața mila ta și adevărul tău toată noaptea.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, -

Stih 3. Că drept este Domnul Dumnezeu nostru și nu este nedreptate întru dânsul.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, -

Mărire - Și acum -

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, -

Antifonul II. Vers 5.

Stih 1. Domnul a împărățit, întru podoabă s-a îmbrăcat, îmbrăcatu-s-a Domnul întru putere și s-a încins.

Pentru rugăciunile Sfinților tăi, Doamne, mântuiește-ne pe noi.

Stih 2. Că a întărit lumea, care nu se va clăti.

Pentru rugăciunile Sfinților tăi, Doamne, -

Mărire - Și acum -

Unule născut Fiule și Cuvinte al lui Dumnezeu, cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a te întrupa din sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, neschimbat întrupându-te și răstignindu-te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat, unul fiind din sfânta Treime, preamărit împreună cu Tatăl și cu Spiritul sfânt: mântuiește-ne pe noi.

Antifonul III. Vers 2.

Stih 1. Veniți să ne bucurăm Domnului, să strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru.

Mântuiește-ne, Fiule al lui Dumnezeu, cel ce ești minunat întru sfinți, pe noi cei ce cântăm ție: Aliluia.

Stih 2. Să întâmpinăm fața lui întru mărturisire și în psalmi să strigăm lui, că Dumnezeu mare este Domnul și împărat mare peste tot pământul.

Mântuiește-ne, Fiule al lui Dumnezeu, -

Stih 3. Că în mâna lui sunt marginile pământului și înălțimile munților ale lui sunt, că a lui este marea și el o a făcut și uscatul mâinile lui l-au zidit.

Mântuiește-ne, Fiule al lui Dumnezeu, -

Mărire - Și acum -

II.

Mărire - (După Antifonul III) - Tropare
și Condace, Apostoli și Evanghelii,
pentru zilele săptămânii

LUNI:

Mărire - Și acum -

Ceea ce ai născut lumina cea fără de ani, luminează sufletul meu, cel cu bântuiei dracilor pururea întunecat, ceea ce ești cu totul fără prihană, și de focul ce va să fie, cu mijlocirile cele dumnezeiești, mântuiește-l.

Tropar:

Mai marilor Voievozi ai oștilor cerești, rugămu-vă noi nevrednicii: cu rugăciunile voastre să ne acoperiți sub acoperământul aripilor aripilor măririi voastre celei netrupești, păzindu-ne pe noi, cei ce cădem cu dinadinsul și strigăm: Mântuiți-ne din nevoi, ca niște mai mari ai Puterilor celor de sus.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Celei ce a petrecut în biserică, în sfânta sfintelor, celei îmbrăcate cu credința și cu înțelepciunea și cu fecioria cea nepătată, Arhistrategul Gavriil i-a adus din cer închinăciune și acel: Bucură-te! Bucură-te, binecuvântată, bucură-te, preamărită, Domnul este cu tine.

Condac:

Arhistrategi ai lui Dumnezeu, slujitori ai măririi dumnezeiești, povățuitori ai oamenilor și căpetenii ai celor fărădețpuri: ceea ce este de folos cereți nouă și mare milă, ca cei ce sunteți Arhistrategi ai celor fărădețpuri.

Apostolul:

Prohimen: Cel ce faci îngerii tăi spirite și slujitorii tăi pară de foc.

Stih: Binecuvântează suflete al meu pe Domnul: Doamne, Dumnezeul meu, măritu-te-ai foarte.

Citire din Epistola sfântului Pavel către Evrei (II, 2-10).

Fraților! De vreme ce s-a adevărit cuvântul ce s-a grăit prin îngeri și toată călcarea de poruncă și neascultarea și-a primit dreaptă răsplătire: în ce chip vom scăpa noi, neîngrijindu-ne de atâta mântuire, care, începând a se vesti de la Domnul, de către cei ce au auzit a fost adevărată întru noi, împreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri și cu împărțirile Spiritului sfânt, după a lui voie. Că nu îngerilor a supus lumea cea viitoare, de care grăim. Ci a mărturisit, cândva, cineva, zicând: ce este omul, că îl pomenești, sau fiul omului, că îl cercetezi? Micșoratu-l-ai cu puțin decât îngerii, cu mărire și cu cinste l-ai încununat și l-ai pus peste lucrul mâinilor tale. Toate le-ai supus sub picioarele lui. Și dacă i-a supus toate, nimic nu i-a lăsat nesupus; ci acum încă nu vedem supuse lui toate. Iar pe Isus, cel micșorat cu puțin decât îngerii, îl vedem, pentru patima morții, cu mărire și cu cinste încununat: ca prin darul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte. Căci se cădea aceluia pentru care sunt toate și prin care sunt toate, care pe mulți fii la mărire i-a adus, pe începătorul mântuirii lor, prin patimi a-l face desăvârșit.

Evanghelia:

De la Matei (XIII, 24-30, 36-43).

Zis-a Domnul pilda aceasta: asemănatu-s-a împărăția cerului omului care a semănat sămânță bună în țarina sa. Și dormind oamenii, venit-a dușmanul lui și a semănat neghină între grâu și s-a dus. Iar dacă a crescut holda și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina. Și, venind slugile domnului casei, au zis lui: Doamne, au n-ai semănat sămânță bună în țarina ta? Așadar de unde are neghină? Iar el a zis lor: Om dușman a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: Vrei dar să mergem să o plivim? Iar el a zis: Nu, ca nu cumva plivind neghinele să smulgeți împreună cu ele și grâul. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș și în vremea secerișului voi zice secerătorilor: Culegeți întâi neghina și o legați în snopi, ca să o ardem, iar grâul îl adunați în grânarul meu. Și au venit la dânsul ucenicii lui, zicând: Tâlcuiește-ne pilda neghinelor țarinei. Iar el, răspunzând, a zis lor: Cel ce seamănă sămânța cea bună este Fiul omului. Iar țarina este lumea și sămânța cea bună - aceștia sunt fiii împărăției, iar neghinele sunt fiii celui rău. Iar dușmanul care le-a semănat este diavolul, iar secerișul este sfârșitul veacului și secerătorii sunt îngerii. Deci, precum se adună neghina și în foc se arde, așa va fi la sfârșitul veacului. Va trimite Fiul omului pe îngerii săi și vor aduna din împărăția lui toate smintelile și pe cei ce fac fărădelege. Și-i vor arunca în cuptorul cel cu foc - acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Atunci dreptii vor străluci ca soarele, întru împărăția Părintelui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.

Priceasna:

Cel ce faci îngerii tăi spirite și slujitorii tăi pară de foc.

MARȚI:

Mărire - Și acum -

După naștere pururea Fecioară te-ai păzit, ca și mai înainte de naștere, Curată, născând pe Dumnezeu cu trup, pe care roagă-l să ne mântuiască de patimile trupești și sufletești, rugămu-ne.

Tropar:

Pomenirea dreptului cu laudă, iar ție destul îți este mărturia Domnului, Mergătorule-Înainte, că te-ai arătat cu adevărat și decât proorocii mai cinstit, că și a boteza în râu pe cel anunțat te-ai învrednicit. Drept aceea, pentru adevăr nevoindu-te, bine ai vestit, bucurându-te, și celor din iad pe Dumnezeu, cel ce s-a arătat în trup, pe cel ce a ridicat păcatul lumii și ne-a dăruit mare milă.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Firii celei dumnezeiești părtași ne-am făcut prin tine, Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară, că pe Dumnezeu întrupat l-ai născut nouă; pentru aceasta, după datorie, pe tine toți cu cucerie te mărim.

Condac:

Ceea ce mai înainte era stearpă, astăzi pe Înaintemergătorul lui Hristos îl naște și el este plinirea a toată proorocia: că pe care proorocii l-au prevestit, pe acesta, în Iordan, mâna punându-și, s-a arătat prooroc vestitor și Înaintemergător al Cuvântului lui Dumnezeu.

Apostolul:

Prohimen: Veseli-se-va cel drept întru Domnul și va nădăjdi întru dânsul.

Stih: Auzi, Dumnezeule, glasul meu, când mă rog către tine.

Citire din Faptele Apostolilor (XIII, 25-32).

În zilele acelea, dacă și-a împlinit Ioan călătoria, zicea: Cine mă socotiți a fi nu sunt eu, ci iată vine după mine acela căruia nu sunt vrednic să-i dezleg încălțăminte picioarelor lui. Bărbați frați, fiii neamului lui Avraam și cei ce între voi se tem de Dumnezeu, vouă v-a trimis cuvântul mântuirii acesteia. Pentru că cei ce locuiesc în Ierusalim și mai marii lor, necunoscând pe acesta și glasurile proorocilor, cele ce în toată Sâmbăta se citesc, judecând, le-au împlinit. Și nici o vină de moarte aflând, au rugat pe Pilat să-l omoare. Și dacă au împlinit toate cele scrise despre dânsul, pogorându-l de pe lemn, l-au așezat în mormânt. Iar Dumnezeu l-a sculat din morți. Care în multe zile s-a arătat celor ce suiau cu dânsul din Galilea în Ierusalim, care îi sunt acum mărturii către popor. Și noi vouă vă vestim făgăduința cea făcută către părinți: că aceasta Dumnezeu a împlinit-o nouă, fiilor acelora, înviind pe Isus.

Evangelhia:

De la Ioan (I, 29-34).

În vremea aceea, văzut-a Ioan pe Isus venind către dânsul și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii. Acesta este despre care eu am zis: după mine vine un bărbat care mai înaintea mea a fost, căci mai înainte decât mine era. Și eu nu l-am știut, ci ca să fie arătat lui Israel, pentru aceasta am venit eu, cu apă botezând. Și a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Spiritul, ca un porumbel pogorând din cer și a rămas peste dânsul; și eu nu-l știam, ci cel ce m-a trimis să botez cu apă, acela mi-a zis: spre care vei vedea Spiritul pogorând și rămânând peste dânsul, acela este, cel ce botează cu Spirit afânt. Și eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

Priceasna:

Întru pomenire veșnică va fi dreptul. Aliluia.

MIERCURI:

Mărire - Și acum -

Stând lângă cruce, ceea ce ești cu totul fără prihană, și văzând pe Hristos pironit cu trupul, tânguindu-te strigai: Unde a apus acum, Milostive, frumusețea ta cea cu adevărat negrăită!

Tropar:

Mântuiește, Doamne, poporul tău, și binecuvântează moștenirea ta, biruință Regelui nostru asupra dușmanilor dăruiește-i și cu crucea ta păzește poporul tău.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

A ta folosință câștigând, Preacurată, și cu rugăciunile tale din nevoi mântuindu-ne, cu Crucea Fiului tău pretutendeni fiind păziți, după datorie pe tine toți cu cucernicie te mărim.

Condac:

Cel ce te-ai înălțat pe cruce de bună voie, poporului tău celui nou, cu numele tău numit, dăruiește-i milele tale, Hristoase Dumnezeule: veselește întru puterea ta pe credincios Regele nostru, ducându-l la biruințe asupra dușmanilor. Să aibă ajutorul tău, armă de pace, trofeu nebiruit.

Apostolul:

Prohimen: Mărește sufletul meu pe Domnul și s-a bucurat spiritul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu.

Stih: Că a căutat spre smerenia servitoarei sale, că iată de acum mă vor ferici toate neamurile.

Citare din Epistola sfântului apostol Pavel către Filipeni (II, 5-11).

Fraților, aceasta să o simțiți întru voi, ceea ce și întru Isus Hristos, care, în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi întocmai cu Dumnezeu, ci s-a micșorat pe sine, chip de rob luând, întru asemănare omenească făcându-se și cu chip aflându-se ca un om, smeritu-s-a, ascultător fiind până la moarte și încă la moartea crucii! Pentru aceasta și Dumnezeu l-a înălțat și i-a dăruit nume care este peste tot numele. Ca întru numele lui Isus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor dedesupt; și toată limba să mărturisească: că Domn este Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.

Evanghelia:

De la Luca (X, 38-42; XI, 27, 28).

În vremea aceea, intrat-a Isus într-un sat, iar o femeie, anume Marta, l-a primit în casa sa. Și aceasta avea o soră ce se chema Maria și care, așezându-se la picioarele lui Isus, asculta cuvintele lui. Iar Marta se nevoia spre multă slujbă. Și stând a zis: Doamne, au nu socotești că soră-mea m-a lăsat singură să slujesc? Ci zi ei ca să-mi ajute. Și răspunzând a zis ei Domnul: Marto, Marto, te îngrijești și spre multe te silești, ci un lucru trebuie; iar Maria partea cea mai bună și-a ales, care nu se va lua de la dânsa.

Fost-a, când a grăit el acestea, ridicând glas o femeie din popor a zis lui: Fericit e pântecul care te-a purtat și sânii pe care i-ai supt; iar el a zis: Adevărat fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc.

Priceasna:

Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema. Aliluia.

JOI:

Mărire - Și acum -

Fericimu-te, Preacurată, precum ai proorocit, că pe Dumnezeu ai născut, pe care l-a propovăduit ceata Apostolilor; cu care cere nouă mântuire de greșeli, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Tropar:

Sfinților Apostoli, rugați pe milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

Altul, al sfântului Nicolae:

Îndreptar de credință și chip de blândețe, învățător al înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul faptelor; pentru aceasta, ai câștigat cu umilința cele înalte, cu sărăcia cele bogate, Părinte Ierarhe Nicolae: roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Al Născătoarei de Dumnezeu

Pe cuvântul Tatălui, pe Hristos Dumnezeu nostru, din tine întrupat l-am cunoscut, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ceea ce ești una curată, una binecuvântată. Pentru aceasta neîncetat laudându-te, te mărim.

Condac:

Pe propovăduitorii cei tari și de Dumnezeu vestitori, pe căpetenia învățăceilor tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăților tale și întru odihnă: că chinurile și moarte acelora ai primit, mai vârtos decât tot prinosul, cel ce singur știi cele din inimă.

Al sfântului Nicolae:

În Mira, Sfinte, sfinților te-ai arătat: că Evanghelia lui Hristos, Cuvioase, plinind-o, ți-ai pus sufletul pentru poporul tău; mântuit-ai pe cei nevinovați din moarte. Pentru aceasta te-ai sfințit, ca un mare cunoscător al darului lui Dumnezeu.

Apostolul:

Prohimen: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii graiurile lor.

Stih: Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mâinilor lui o vestește tăria.

Citare din Epistola sfântului Apostol Pavel către Corinteni (I, cap. IV, 9-16).

Fraților, Dumnezeu pe noi Apostolii ca pe cei mai din urmă ne-a arătat, ca pe niște rânduiți spre moarte, pentru că priveliște ne-am făcut lumii și îngerilor și oamenilor. Noi, nebuni pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi preamăriți, iar noi ocărăți. Până în ceasul de acum flămânzim și însetoșăm și suntem goi și pătimim și nu suntem așezați și ostenim lucrând cu mâinile noastre; ocărăți fiind, grăim de bine; prigoniți fiind, răbdăm, huliți fiind, mângâiem; ca niște gunoi al lumii ne-am făcut, a tuturor lepădătură, până acum. Nu pentru a vă înfrunța pe voi scriu acestea, ci ca pe niște fii iubiți ai mei vă învăț. Căci de ați avea zece mii de dascăli întru Hristos, dar nu aveți mulți părinți: că în Hristos Isus prin buna vestire eu v-am născut. Rogu-vă deci, să fiți mie următori, precum și eu lui Hristos.

Evanghelia:

De la Matei (X, 1, 5-8).

În vremea aceea, chemând Isus pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat putere peste duhurile cele necurate, ca să le scoată și să vindece toată boala și toată neputința.

Pe acești doisprezece i-a trimis Isus, poruncindu-le și zicând: În calea păgânilor să nu mergeți și în cetatea samarinenilor să nu intrați. Ci mai vârtos vă duceți la oile cele pierdute ale casei lui Israel. Și umblând să propovăduiți, zicând: Că s-a apropiat împărăția cerurilor. Pe cei bolnavi îi vindecați, pe cei leproși îi curățiți, pe cei morți îi înviați, pe demoni îi scoateți: în dar ați luat, în dar să dați.

Priceasna:

În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii graiurile lor. Aliluia.

VINERI:

Mărire - Și acum -

Dacă te-a văzut pe cruce pironit, Hristoase Dumnezeule, ceea ce te-a născut pe tine plângând grăia: Ce ți-a răsplătit, Fiule al meu, adunarea cea nemulțumitoare?

Tropare și Condace: ca și Miercuri.

Apostolul:

Prohimen: Înălțați pe Domnul Dumnezeu nostru și vă închinați așternutului picioarelor lui, că sfânt este.

Stih: Domnul a stat împărat, ca să se mânie popoarele.

Citare din Epistola sfântului Apostol Pavel către Corinteni (I, cap I, 18-24).

Fraților, cuvântul crucii celor pieritori nebunie este, iar nouă, celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este. Că scris este: Pirde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați o voi lepăda. Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este întrebătorul veacului acestuia? Au doar n-a făcut Dumnezeu nebună înțelepciunea lumii

acesteia? Căci de vreme ce, întru înțelepciunea lui Dumnezeu, lumea n-a cunoscut prin înțelepciune pe Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu, prin nebunia propovăduirii a mântui pe cei credincioși. Pentru că și iudeii de semne întreabă, și elinii înțelepciune caută, iar noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, sminteală adică pentru iudei și nebunie pentru păgâni. Dar pentru cei chemați, iudei și elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

Evanghelia:

De la Ioan (III, 13-17).

Zis-a Domnul: Nimeni nu s-a suit în cer, decât cel ce s-a pogorât din cer: Fiul omului, care este în cer. Și precum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa se cade să se înalțe Fiul omului, ca tot cel ce crede în el să nu piară, ci să aibă viață de veci. Că n-a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume să judece lumea, ci să mântuiască lumea printr-însul.

Priceasna:

Însemnatu-s-a peste noi lumina feței tale, Doamne. Aliluia.

SÂMBĂTĂ:

Mărire - Și acum -

Ca pe un palat desfătat și scaun al măririi și nor luminos, cu cântări te preamărim, Precurată, și te rugăm: Risipește, Fecioară, norii cei preacumpliți și patimile sufletelor noastre.

Tropar, al tuturor sfinților:

Apostoli, Martiri și Prooroci, Ierarhi, Cuvioși și Drepti, împreună cu sfințele Femei, care bine ați săvârșit lupta și credința ați păzit, îndrăzneală având către Mântuitorul, ca pe un bun rugați-l pentru noi să mântuiască, rugămu-vă, sufletele noastre.

Altul, al Născătoarei:

Maică sfântă a luminii celei negrăite, cu îngerești cântări pe tine cinstindu-te, te mărim.

Condac:

Ca niște pângă a firii, ție, ziditorule al făpturii, lumea-ți aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu Mucenici. Pentru ale căror rugăciuni, în pace adâncă, biserica ta, întru moștenirea ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, o păzește, mult milostive.

Alte tropare, ale morților:

Adu-ți aminte, Doamne, ca un bun, de robii tăi, și câte în viață au greșit, iartă-le lor: că nimeni nu este fără de păcat, afară de tine, cel ce singur poți și celor ce au adormit să le dai odihnă.

Cel ce prin adâncul înțelepciunii cu iubirea de oameni toate le chivernisești și ceea ce e de folos tuturor le dăruiești, unule făcătorule: fă odihnă, Doamne, sufletelor robilor tăi, că întru tine nădejdea și-au pus, întru Ziditorul și Dumnezeul nostru.

Mărire - Și acum -

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletele robilor tăi, unde nu este durere, nici întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit.

Apostolul (al tuturor sfinților):

Prohimen: Veseliți-vă întru Domnul și vă bucurați, dreptilor.

Stih: Fericiți căroră s-au iertat fărădelegile și căroră s-au acoperit păcatele.

Citre din Epistola sfântului Pavel către Evrei (XI, 33 - XII, 2).

Fraților, sfinții toți prin credință biruit-au împărății, lucrat-au dreptate, dobândit-au făgăduințe, astupat-au gurile leilor. Stins-au puterea focului, scăpat-au de ascuțișul sabiei, întăritu-s-au din slăbiciune, făcutu-s-au puternici în război, întors-au în fugă taberile străinilor. Femei și-au primit dintru înviere pe morții lor, iar alții au fost omorâți, nevoind să primească slobozirea, pentru ca să dobândească mai bună înviere. Iar ceilalți, prin batjocuri și prin bătăi au fost ispitiți, încă și prin legături și temniță. Uciși cu pietre, tăiați au fost cu fierăstrăul, ispitiți au fost, cu ucidere de sabie au murit, rătăcit-au în cojoace și în piei de capră, lipsiți fiind, necăjiți, de rău supărați, (de care lumea nu era vrednică), în pustiuri rătăcind și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință, n-au primit făgăduința, Dumnezeu ceva mai bun pentru noi înainte văzând, ca să nu ia fără de noi desăvârșirea. Pentru aceea și noi, având atâta nor

de mărturii pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina și păcatul cel ce ne înconjură, cu stăruință să alergăm la lupta ce ne este pusă înaintea, căutând spre povățuitorul și plinitorul credinței, Isus.

Evanghelia:

De la Matei (X, 32-33, 37-38; XIX, 27-28):

Zis-a Domnul ucenicilor săi: Tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l-voi și eu înaintea Tatălui meu care este în ceruri. Iar cel ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepăda-mă-voi și eu de el înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

Cel ce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.

Atunci, răspunzând Petru, a zis lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție, așadar nouă ce va fi? Iar Isus a zis lor: Amin zic vouă, că voi, care ați urmat mie, la nașterea cea de a doua, când va șede Fiul omului pe scaunul mării sale, veți șede și voi pe 12 scaune, judecând cele 12 neamuri ale lui Israel. Și tot cel ce și-a lăsat casa și frații sau surorile, sau pe tată, sau pe mamă, sau soția, sau feciorii, sau țarinile, pentru numele meu, însutit va lua și viață veșnică va moșteni. Și mulți din cei dintâi vor fi pe urmă și din cei de pe urmă întâi.

Priceasna:

Bucurați-vă cei dreپți întru Domnul: celor dreپți se cuvine lauda. Aliluia.

Apostolul (al morșilor):

Prohimen: Sufletele lor întru bunătăți se vor așeza și sămânța lor va moșteni pământul.

Stih: Fericți pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Citire din Epistola sfântului Pavel către Tesaloniceni (I, cap. IV, 13-17).

Frașilor, nu vreau să nu știți voi despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și ceilalți, care nu au nădejde. Pentru că, de credem că Isus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu, pe cei adormiți întru Isus, aduce-i-va împreună cu el. Că aceasta grăim vouă, cu cuvântul Domnului, că noi, cei vii, care vom fi rămas întru venirea Domnului, nu vom întrece pe cei adormiți. Că însuși Domnul, întru poruncă, în glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, se va pogorî din cer și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea noi, cei vii, care vom fi rămas, împreună cu dânșii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh, și așa pururea cu Domnul vom fi.

Evanghelia:

De la Ioan (V, 24-30).

Zis-a Domnul către iudeii ce veniseră la dânșul: Amin, Amin grăiesc vouă, cel ce aude cuvintele mele și crede celui ce m-a trimis, are viață de veci și la judecată nu va merge, ci va trece din moarte la viață. Amin, Amin grăiesc vouă, că vine ceasul și acum este, când morșii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce vor auzi vor învia. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine. Și putere i-a dat să facă judecată, căci Fiul omului este. Nu vă mirați de aceasta, pentru că vine ceasul în care toți cei ce sunt în morminte vor auzi glasul lui. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieșii, iar cei ce au făcut rele întru învierea judecării. Nu pot eu să fac de la mine nimic: cum aud judec și judecata mea dreaptă este, căci nu caut voia mea ci voia celui ce m-a trimis.

Priceasna:

Fericți pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne, și pomenirea lor din neam în neam. Aliluia.

PENTRU SĂRBĂTORILE PREACURATEI FECIOARE

Antifoane:

ale zilelor de rând (vezi pag.).

Mărire - Și acum -

(după Antifonul III)

Întru tine taina Treimii se laudă și se preamărește, Curată: că Tatăl bine a voit și Cuvântul a locuit întru noi și dumnezeiescul Spirit te-a umbrat pe tine.

Tropare și Condace

Troparul Nașterii Preacuratei. Vers 4.

Nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu, bucurie a vestit la toată lumea: că din tine a răsărit soarele dreptății, Hristos Dumnezeu nostru; și dezlegând blestemul, a dat binecuvântare și stricând moartea ne-a dăruit viață veșnică.

Condac. Vers 4.

Ioachim și Ana din defăimarea nenașterii de fii și Adam și Eva din stricăciunea morții s-au slobozit, Preacurată, întru sfântă nașterea ta. Aceasta o prăznuiește și poporul tău, mântuindu-se de vina greșelilor, când strigă ție: Stearpa naște pe Născătoarea de Dumnezeu și hrănitoare a vieții noastre.

Troparul Intrării în biserică. Vers 4.

Astăzi este începutul buneii voinețe a lui Dumnezeu și înaintevestirea mântuirii oamenilor: în biserica lui Dumnezeu luminat se arată Fecioara și pe Hristos tuturor mai înainte îl vestește. Acesteia și noi cu glas mare să-i strigăm: Bucură-te, plinirea rânduielii Ziditorului.

Condac. Vers 4.

Preacurata biserică a Mântuitorului, cămara cea de mult preț și Fecioara, vistieria cea sfințită a măririi lui Dumnezeu, astăzi în casa Domnului se aduce, împreună aducând darul dumnezeiescului Spirit; pe care îngerii lui Dumnezeu o laudă: Bucură-te, cortul cel ceresc.

Troparul Buneivestiri. Vers 4.

Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu fiu al Fecioarei se face și Gavriil darul binevestește. Pentru aceea și noi, împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine.

Condac. Vers 8.

Apărătoarei Doamne, cei ce ne-am mântuit din nevoi, pentru biruință mulțumiri aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, de toate primejdiile mântuiește-ne, ca să strigăm ție: Bucură-te, Mireasă nenuntită.

Troparul Adormirii Preacuratei. Vers 1.

Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit. Mutatu-te-ai la viață, maica vieții fiind, și cu rugăciunile tale mântuiești din moarte sufletele noastre.

Condac. Vers 2.

Pe Născătoarea de Dumnezeu cea întru rugăciuni neadormită și întru folosințe nădejdea cea neschimbată, mormântul și moartea nu o au ținut; căci, ca pe Maica vieții, la viață o a mutat, cel ce s-a așezat în pântecel ei cel pururea fecioresc.

Apostolul

pentru Nașterea și Adormirea Preacuratei:

Prohimen: Mărește suflete al meu pe Domnul și s-a bucurat spiritul meu de Dumnezeu meu.

Stih: Că a căutat spre smerenia slujitoarei sale: că iată mă vor ferici toate neamurile.

Citare din Epistola sfântului Pavel către Evrei (II, 11).

Fraților! Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, dintru unul sunt toți; pentru care pricină nu se rușinează frați a-i numi, zicând: "Spune-voi numele tău fraților mei, în mijlocul adunării te voi lauda". Și iarăși: "Eu voi nădăjdui întru dânsul". Și iarăși: "Iată eu și pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu". Deci dacă pruncii s-au făcut părtași sângelui și trupului, și el, de asemenea, și-a avut parte din acelea: pentru ca prin moarte să surpe pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul, și să slobozească pe câți cu frica morții în

toată viața supuși erau robiei. Căci nu pe înger i-a luat în grijă cândva, ci a luat sămânța lui Avraam. De aceea a trebuit întru toate fraților să se facă asemenea, ca să fie arhiereu milostiv și credincios întru cele ce sunt către Dumnezeu, pentru a curăți păcatele poporului; pentru că întru ceea ce a pățimit însuși ispitit fiind, poate să ajute și celor ce se ispitesc.

Altul:

Citire din Epistola sfântului Pavel către Evrei (II, 2).

(Caută mai sus, la pag.).

Altul, al Intrării în biserică:

Citire din Epistola sfântului Pavel către Evrei (IX, 1).

Fraților! Legătura cea dintâi încă avea orânduiri de închinare și sanctuar lumesc. Pentru că era construit mai întâi un cort, întru care era sfeșnicul și masa și punerea înaintea a pâinilor, care se zice Sfânta. Iar după a doua catapeteasmă este cortul ce se cheamă Sfânta Sfintelor, având cădelnița de aur și sicriul legii învăluit peste tot cu aur, întru care era un vas de aur, în care se găsea manna și toiagul lui Aaron, care înfrunzise, și tablele legii; iar deasupra lui erau Heruvimii măririi, care umbreau altarul cel de împăcare; despre care nu este acuma a grăi cu de-amănuntul. Iar în acest chip fiind tocmite acestea, în cortul cel dintâi intrau totdeauna preoții, când făceau slujbele; iar într-al doilea, odată pe an, singur arhiereul, nu fără de sânge, pe care îl aduceau pentru sine și pentru neștiințele poporului.

Evangelia

pentru Nașterea, Intrarea în biserică și Adormirea Preacuratei:

de la Luca (X, 38 - caută la pag.).

Alta, pentru Bunavestire:

de la Luca (I, 24).

În zilele acelea a purces grea Elisabeta, femeia lui Zaharie; și s-a ascuns în cinci luni, zicând: Că așa mi-a făcut mie Domnul, în zilele întru care a socotit să ia ocară mea dintre oameni. Iar în luna a șasea, trimis a fost îngerul Gavriil de la Dumnezeu într-o cetate a Galileii, a cărei nume era Nazaret, la o fecioară care era logodită cu un bărbat al cărui nume era Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la dânsa a zis: Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul e cu tine, binecuvântată ești tu între femei! Iar ea văzând, s-a spăimântat de cuvântul lui; și gândea ce închinare ar fi aceasta. Și a zis ei îngerul: Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Isus. Acesta va fi mare și Fiul al celui Preaînalt se va chema; și îi va da Domnul Dumnezeu scaunul lui David, tatăl său; și va împărăți în casa lui Iacob în veci și împărăția lui nu va avea sfârșit. Iar Maria a zis către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu cunosc bărbat? Și răspunzând îngerul, a zis ei: Spirit sfânt va pogorî peste tine și puterea celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul ce se va naște dintru tine se va chema Fiul lui Dumnezeu. Și iată Elisabeta, rudenia ta, și ea a conceput fiu la bătrânețele ei; și a șasea lună este aceasta, celei ce se cheamă stearpă, căci nici un cuvânt nu este cu neputință la Dumnezeu. Iar Maria a zis: Iată servitoarea Domnului, fie mie după cuvântul tău. Și s-a dus de la dânsa îngerul.

Irmosul Nașterii Preacuratei:

Mărește, suflete al meu, pe ceea ce din cea stearpă s-a născut, pe Fecioara Maria! - Străin lucru este maicilor fecioria, străină și fecioarelor nașterea de prunci! Întru tine, de Dumnezeu Născătoare, amândouă s-au rânduit. Pentru aceasta, pe tine toate semințiile pământului neîncetat te mărim.

Altul, al Intrării în biserică:

Îngerii intrarea celei Preacurate văzând s-au mirat: cum Fecioara a intrat în Sfânta Sfintelor! - Ca de un sicriu însuflețit al lui Dumnezeu, nădăjduindu-se să nu se atingă mâna necredincioșilor, iar buzele credincioșilor fără tăcere cântând cu bucurie glasul îngerului, să strige Născătoarei de Dumnezeu: Cu adevărat mai presus decât toți ești, Fecioară curată.

Altul, al Bunevestiri:

Binevestește pământule bucurie mare, laudați ceruri mărirea lui Dumnezeu! - Ca de un sicriu însuflețit al lui Dumnezeu, nădăjduindu-se să nu se atingă mâna necredincioșilor, iar buzele credincioșilor, fără tăcere, glasul îngerului cântând cu bucurie, să strige Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine.

Altul, al Adormirii Maicii Domnului:

Neamurile toate te fericesc pe tine, singură de Dumnezeu Născătoare! - Biruiescu-se hotarele firii întru tine, Fecioară curată: că nașterea feciorește și moartea arvunește viață. Ceea ce ești după naștere fecioară și după moarte vie, mântuiești pururea, Născătoare de Dumnezeu, moștenirea ta.

Priceasna:

Ochiul inimii mele ridic către tine, Doamnă: nu trece cu vederea puțina mea suspinare; în ceasul când va judeca Fiul tău lumea, fii mie scut și ajutătoare. Aliluia.

Alta, a Bunevestiri:

Ales-a Domnul Sionul și l-a deosebit spre locaș sieși. Aliluia.

Alta:

Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema. Aliluia.

PENTRU DUMINECI ȘI SĂRBĂTORI ALE DOMNULUI

După Ectenia mare:

Psalm 102 (**caută-l în Orologhion, la Urmarea Tipicelor**).

Și după aceea:

Mărire - Și acum -

Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntru meu, numele cel sfânt al lui: Bine ești cuvântat, Doamne.

După a II - a Ectenie mică:

Fericirile:

Întru împărăția ta, pomenește-ne, Doamne, când vei veni întru împărăția ta. Fericți cei săraci cu spiritul, că a acelora este împărăția cerurilor. Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Fericți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Fericți cei ce flămânez și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. Fericți cei milostivi, că aceia îndurare vor afla. Fericți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Fericți făcătorii de pace, că aceia fii ai lui Dumnezeu se vor chema. Fericți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor. Fericți sunteți, când vă vor batjocori și vă vor persecuta și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, pentru mine. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

La Intratul cel mic:

Mărire - Și acum - (**ale Învierii, de la cele 8 versuri**):

Vers 1. Pe Maica ta aducem ție întru rugăciune, poporului tău, Hristoase: pentru rugăciunile ei dă-ne îndurările tale, Bunule, ca să te mărim pe tine, cel ce din mormânt ne-ai răsărit.

Vers 2. Bucură-te Scaunul cel în chipul focului, bucură-te Mireasă nenuntită, bucură-te Fecioară, care pe Dumnezeu oamenilor l-ai născut.

Vers 3. Bucură-te ușa lui Dumnezeu, prin care a trecut intrupându-se Făcătorul, pecetluită păzindu-te; bucură-te nor ușor, care ai purtat pe Hristos ploaia cea dumnezeiască; bucură-te scară și scaun ceresc; bucură-te munte cinstit, gras și netăiat.

Vers 4. Pe maica ta, Hristoase, ceea ce cu trup fără sămânță te-a născut și Fecioară cu adevărat nestricată și după naștere a rămas, pe aceasta o aducem către tine spre rugăciune, Stăpâne mult milostive, dăruiește iertare de greșeli, celor ce strigăm ție totdeauna: Adu-ți aminte de noi, întru împărăția ta.

Vers 5. Bucură-te biserica lui Dumnezeu cea însuflețită și ușă neumblată; bucură-te scaun nears și în chipul focului; bucură-te Maica lui Emanuel, Hristos Dumnezeuul nostru.

Vers 6. Ceea ce negrăit în cele de apoi ai conceput și ai născut pe însuși Făcătorul, Fecioară, mântuiește pe cei ce te preamăresc.

Vers 7. Născut-ai pe Fiul și Cuvântul Tatălui cu trup pe pământ, precum însuși a voit, Născătoare de Dumnezeu! Pentru aceasta, Fecioară Maică, cei îndumnezeiți prin tine: Bucură-te! - strigăm ție, nădejdea creștinilor.

Vers 8. Bucură-te încăperea lui Dumnezeu cea desfătăată; bucură-te sicriul legii noi; bucură-te năstrapă aurită, din care s-a dat tuturor manna cea cerească.

Tropare și Condace:

Ale Învierii, de la cele 8 versuri:
(Caută-le în Orologhion).

Apostolul

Prohimen: Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-înșina.

Stih: Mărturisiți-vă Domnului, că e bun, că în veac este mila lui.

Citire din Faptele Apostolilor (I, 1).

Cuvântul cel dintâi l-am făcut, o Teofile, despre toate cele ce a început Isus a face și a învăța, până în ziua în care, poruncind apostolilor prin Spiritul sfânt, pe care i-a ales, s-a înălțat; căroră s-a și arătat pe sine viu după patima sa cu multe dovezi, în patruzeci de zile arătându-li-se și grăind cele despre împărăția lui Dumnezeu. Și împreună mâncând cu ei, le-a poruncit: de Ierusalim să nu vă depărtați, ci să așteptați făgăduința Tatălui, pe care o ați auzit de la mine, că Ioan a botezat cu apă, iar vă veți boteza cu Spirit sfânt, nu după multe aceste zile. Iar cei ce se adunaseră, l-au întreat, zicând: Doamne, oare în vremea aceasta vei așeza din nou împărăția lui Israel? Iar el a zis către ei: Nu este lucrul vostru a ști anii sau timpurile, care Tatăl le-a pus întru a sa putere. Ci veți lua puterea sfântului Spirit, care va veni peste voi, și veți fi mie mărturii în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.

Altul:

Citire din Epistola sfântului Pavel către Corinteni (I, cap. IV, 9).

(Vezi mai sus, pag.).

Altul:

Citire din Epistola sfântului Pavel către Evrei (XI, 33).

(Vezi mai sus, pag.).

Evanghelia

De la Ioan (I, 1).

Întru început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate printr-însul s-au făcut și fără de dânsul nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut. Întru dânsul viață era și viața era lumina oamenilor și lumina întru întuneric luminează și întunericul nu o a acoperit. Fost-a un om trimis de Dumnezeu; numele lui era Ioan. Acesta a venit întru mărturie, ca să mărturisească despre lumină, ca toți să creadă prin el: nu el era lumina, ci ca să mărturisească despre lumină. Era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume. În lume era și lumea printr-însul s-a făcut și lumea nu l-a cunoscut; întru ale sale a venit și ai săi nu l-au primit. Iar câți l-au primit, le-a dat putere, celor care cred în numele lui, ca să fie fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânziuri, nici din voință trupească, nici din voință bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut. Și Cuvântul trup s-a făcut și a locuit între noi și am văzut mărirea lui, mărirea ca a unuia născut de la Tatăl, plin de har și de adevăr. Ioan mărturisește pentru dânsul și a strigat, grăind: Acesta era, despre care am

zis: Cel ce în urma mea vine, înaintea mea a fost, că mai înainte decât mine era. Căci din plinirea lui noi toți am luat și har pentru har. Pentru că legea prin Moise a fost dată; iar harul și adevărul prin Isus Hristos au venit.

Alta:

oricare dintre Evangheliile de mai înainte.

Priceasna:

Lăudați pe Domnul din ceruri: Ție se cuvine cântarea, Dumnezeule. Aliluia.

LA TOATĂ CEREREA

Antifoane:

ale zilelor de rând (vezi pag.).

După Antifonul III:

Mărire - Și acum - a zilei din săptămână (vezi pag.).

Tropare:

Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne, şcl. (vezi mai sus, pag.).

Apostolul:

Prohimen: Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea.

Stih: la aminte glasul rugăciunii mele, când strig către tine.

Citire din a II-a Epistolă a sfântului Pavel către Corinteni (I, 1-7).

Pavel Apostolul lui Isus Hristos, prin voința lui Dumnezeu, și Timotei fratele, bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, împreună și tuturor sfinților, care sunt în toată Ahaia. Har vouă și pace de la Dumnezeu Părintele nostru și de la Domnul Isus Hristos. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, Părintele milelor, și Dumnezeu al toată mângâierea, cel ce ne mângâie pe noi în tot necazul nostru, încât să putem și noi mângâia pe cei ce sunt în orice necaz cu mângâierea cu care ne mângâiem noi de la Domnul. Pentru că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, tot așa prin Hristos prisosește și mângâierea noastră. Iar, ori de suferim necazuri, pentru a voastră mângâiere și mântuire, care se lucrează întru răbdarea acelorași patimi pe care și noi le pătimim; și nădejdea noastră tare este pentru voi, știind că, precum părtași sunteți ai patimilor noastre, așa veți fi și ai mângâierii.

Evanghelia

De la Luca (XVIII, 2).

Zis-a Domnul asemănarea aceasta: Era un judecător într-o cetate oarecare, care de Dumnezeu nu se temea și de oameni nu se rușina. Era și o văduvă în cetatea aceea; și venea la dânsul zicând: Apără-mă pe mine de pârâșul meu. Și el nu voia, multă vreme. Iar după aceea a zis întru sine: Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez, dar pentru că îmi face supărare văduva aceasta, o voi scăpa pe dânsa, ca să nu vină întruna să mă supere. Și a zis Domnul: Auziți, ce grăiește judecătorul nedreptății? Dar Dumnezeu oare nu va face izbândire aleșilor săi, care strigă către dânsul ziua și noaptea și va avea multă răbdare cu ei? Zic vouă, că degrabă le va face dreptatea.

Priceasna: a zilei din săptămână.